

Oda ve Borsa Organ Seçimleri Mevzuatı

Ocak
2013

ODA ve BORSA ORGAN SEÇİMLERİ MEVZUATI

ISBN: 978-605-137-227-3

TOBB Yayın No: 2013/187

TOBB yayınları için ayrıntılı bilgi
Yayın M¼d¼rl¼g¼nden alınabilir.

Tel : (0312) 218 20 00

Faks : (0312) 218 20 64

internet : www.tobb.org.tr

TOBB yayınlarına tam metin ve ücretsiz olarak internetten ulaşabilirsiniz.

Tasarım: Merdiven Reklam Tanıtım
Şehit Bilgin Sokak No: 6/1 Maltepe - Ankara

Basım: Özyurt Matbaacılık
B¼y¼k Sanayi 1. Cad. S¼zg¼n Sk. No: 7 İskitler - Ankara

GİRİŞ

Malumlarınız üzere Odalarda/Borsalarda üyelerin mesleklerinin gruplandırılması işlemleri, 5174 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesi ile birlikte, Odalarda/Ticaret Borsalarında Mesleklerin Gruplandırılması Hakkında Yönetmelikler uyarınca, 14.01.2008 tarihinde yayınlanan “Mesleklerin Gruplandırılması Rehberi” doğrultusunda yapılmaktaydı.

Ancak, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı İç Ticaret Genel Müdürlüğü’nce, oda ve borsalarda üye kayıtlarının ağırlıklı faaliyet alanlarına göre NACE kodu verilerek suretiyle Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği tarafından yeniden düzenlenmesi, bu kapsamda mevzuat değişiklikleri ve elektronik altyapı tesisi de dahil olmak üzere, gerekli her türlü tedbirin Birliğimizce alınması istenmiştir.

Bu bağlamda, Odalarda/Ticaret Borsalarında Mesleklerin Gruplandırılması Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelikler 9.4.2011 tarihli ve 27900 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Yönetmeliklerde yapılan değişiklik ile yeni üye kayıtlarında meslek gruplarının belirlenmesine ilişkin süreçler yeniden tanımlanmış, üyenin faaliyet alanında ve mensubu olduğu meslek grubunda değişiklik yapılabilmesi için belgelendirme şartı getirilmiş, meslek grubu kurma sayıları arttırılmıştır. Ayrıca, geçici 3 üncü maddede, Birliğin görev, yetki ve sorumluluklarına ilişkin hükümler ile üyelerin itiraz haklarının belirtildiği geçici düzenlemeler yapılmıştır.

Bu doğrultuda, Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından Türkiye İstatistik Kurumu ile koordinasyon içinde geliştirilen 6 dijital NACE Rev.2 kodlama sisteminin Oda ve Borsalarda Mesleklerin Gruplandırılmasında Rehber olarak kullanılmasına ilişkin Birliğimiz Yönetim Kurulu Kararı 08.07.2011 tarihli Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde yayımlanarak yürürlüğe sokulmuştur.

Ayrıca, Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı, Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü, Sosyal Güvenlik Kurumu ve Türkiye İstatistik Kurumu ile birlikte üyelerin faaliyet kodlarının ağırlıklı faaliyet alanına göre belirlenmesi çalışmalarına başlanmış ve üyelerin gerçek iştiğal konusunun belirlenmesinin tüm kamu kurum ve kuruluşları için sorun teşkil ettiği, yapılacak ortak bir çalışma ile ağırlıklı faaliyetlerin tespiti ve belirlenen kodların tüm kamu kurum ve kuruluşlarında kullanılması kararlaştırılmıştır.

Bu kapsamda Gelir İdaresi Başkanlığı (GİB) tarafından Ocak 2012’de yayımlanan tebliğ ile Nisan-Haziran 2012 döneminde “Mükellef Bilgileri Bildirimi” toplanması kararı alınmıştır. Bu bildirim formuyla işletmelerin faaliyet kodu (NACE kodu) bazında cirolarına ulaşılmış ve GİB tarafından tarafımıza bildirilen en yüksek ciro elde edilen NACE kodu, üyelerimizin faaliyet kodu olarak belirlenmiştir.

Oda/Borsa Mesleklerin Gruplandırılması Yönetmeliklerinin Geçici 3. Maddesinde de detaylı olarak aktarıldığı üzere, belirlenen faaliyet kodları üyelerimize tebliğ edilmiş, son adreslerinde bulunamayan üyelerimizin kayıtlı adreslerine ikinci kez tebligat yapılmıştır.

İkinci tebligatlara eş anlı olarak, ilgili üyelerimizin NACE kodları Birliğimizin web sitesinde yayınlanmış ve bu durum ilanen yirminin üzerinde ulusal gazetede duyurulmuştur.

Birliğimiz, üyelerin tebliğ edilen faaliyet kodlarına 10 günlük süre içinde yapılan itirazları değerlendirmiş ve üyenin itirazına ilişkin gerekçeli kararını bir ay içinde üyeye bildirmiştir. İtirazlar doğrultusunda oluşan nihai faaliyet kodları üzerinden Odaların/Borsaların meslek grupları belirlenmiştir.

Odalarda/Ticaret Borsalarında Mesleklerin Gruplandırılması Yönetmeliklerinin Geçici 3 üncü maddelerinin dördüncü fıkraları; "Birlik, üyelerin faaliyet kodlarının kesinleşmesini müteakip üyelerin meslek grubu ve odaların/borsaların meslek gruplarını tespit eder ve üyelerin faaliyet kodu, meslek grubu ve odaların/borsaların meslek gruplarına ilişkin yapılmasını gerekli gördüğü değişiklikleri odalara/borsalara bildirir. **Birlik tarafından belirlenen üyelerin faaliyet kodu, meslek grupları ve odaların/borsaların meslek grupları oda/borsa tarafından 30 gün içinde aynen uygulanır.**" hükmünü içermektedir.

Ayrıca, 5174 sayılı Kanununun 10 uncu maddesinde yer alan; "İçinde bulunulan yıldan önceki iki yıldan itibaren adresleri ve durumları tespit edilemeyenler ile bu süre zarfında aidat ödemeyen üyelerin isimleri, oda yönetim kurulu kararıyla, meslek grupları ve seçmen listelerinden silinir; aidat tahakkukları durdurulur. Bu fıkra hükmünün gereğinin her yılın ocak ayı içinde yerine getirilmesinden oda yönetim kurulu sorumludur.", 32 nci maddesinde yer alan; "İçinde bulunulan yıldan önceki son iki yıldan itibaren adresleri ve durumları tespit edilemeyen ve içinde bulunulan yıldan önceki son iki yılda, borsa maddeleri üzerine alım satımı bulunmayan üyelerin isimleri, borsa meclisi kararıyla meslek grupları ve seçmen listelerinden silinir; aidat tahakkukları durdurulur ve bunlar borsa hizmetlerinden yararlanamazlar." hükmü yer almaktadır.

Bu hükümler çerçevesinde; Birliğimizce Ocak başında Oda ve Borsalarımıza yapılan tebligatlarda 04.01.2013 tarihindeki faal üye sayıları esas alınmıştır. Birliğimizce tebliğ edilecek meslek grupları aynen uygulanacağından; Kanunun 10 uncu ve 32 nci maddesi uyarınca yapılacak askıya alma işlemlerinin 04.01.2013 tarihine kadar yapılması gerekliliği de tüm Oda ve Borsalarımıza 27.12.2012 tarihli genelgelekle bildirilmiştir.

5174 sayılı Kanunun 81 inci maddesinde; "Oda, borsa ve Birlik organları ile şubelerinin seçimleri, bu Kanunda yazılı esas ve usullere göre, elektronik ortamda Bakanlık ve Birlik bünyesinde düzenlenen ortak veri tabanında Birliğe bağlı oda ve borsa meslek gruplarına göre seçme ve seçilme niteliklerini haiz olan üyeleri gösteren oda, borsa ve Birlik veri tabanından alınan güncel üye listeleriyle yargı gözetiminde yapılır.", 84 üncü maddesinde ise; "1) Meslek komiteleri seçiminden en az yirmi gün önce oda ve borsaların yönetim kurulları tarafından, seçilme hakkına sahip olanlarla, seçme hakkına sahip olanları gösteren, elektronik ortamda Bakanlık ve Birlik bünyesinde düzenlenen veri tabanında yer alan meslek gruplarına göre hazırlanan listeler, üç nüsha olarak kuruluşun bulunduğu yerdeki ilçe seçim kurulu başkanına sunulur." hükmü yer almaktadır.

Yukarıda anılan 81 inci ve 84 üncü madde hükümlerine istinaden, ortak veri tabanından alınan listelerin oda ve borsalarca ilçe seçim kuruluna sunulması ve ilçe seçim kuruluna sunulan listelerle, ortak veri tabanındaki bilgilerin örtüşmesi gerekmektedir. İtirazlara ilişkin olarak ilçe seçim kurulları tarafından Birliğimize başvurulduğunda ortak veri tabanındaki verilere itibar edilecektir.

Üyelik programının güncellenmesine ilişkin iş ve işlemleri yürütmek oda/borsa genel sekreterlerinin sorumluluğunda olduğundan, hukuki ve ceza bir sorumluluk doğmaması için; odalarımıza/borsalarımıza Ocak başında tebliğ edilecek meslek gruplarının ivedilikle üyelik programına aktarılması gerekmektedir. Bu tarihten sonra yapılacak üye kayıtlarının ve 28.09.2012 tarih ve 20337 sayılı yazımızla bildirilen usulde yapılan askıdan indirme işlemlerinin de Birliğimiz üyelik programını kullanan oda/borsalarca günlük olarak işlenmesi, kendi programını kullanan oda/borsalar tarafından ise web servisleri aracılığı ile günlük olarak aktarılması gerekmektedir.

5174 sayılı Kanununun 84 üncü maddesi gereğince 2012 yılının Ekim ayında başlayıp Kasım ayında bitirilmesi gereken odalar ve borsaların organ seçimleri, oda ve borsa üyelerine "Avrupa Topluluğunda Ekonomik Faaliyetlerin İstatistikî Sınıflama Sistemi (NACE)" esas alınmak suretiyle faaliyet kodu belirlenmesi ve ardından belirlenen faaliyet kodlarına göre meslek gruplarının yeniden oluşturulması çalışmalarının tamamlanması ve organ seçimlerinin oluşacak yeni meslek gruplarıyla yapılması amacıyla anılan Kanununun 81 inci maddesine istinaden Bakanlar Kurulunun 04.06.2012 tarihli ve 2012/3237 sayılı kararıyla 2013 yılının Şubat ve Mart aylarında yapılmasına karar verilmiştir. Bu nedenle, oda ve borsaların organ seçimlerine yönelik her türlü tedbiri alıp işlemleri zamanında yerine getirmesi gerekmektedir.

Organ Seçimleri Yönetmeliğininin 11 inci maddesinin ikinci fıkrasında, " Seçimlerin yapılacağı yılın Ekim ayından önce oda ve borsaların yönetim kurullarının seçim işlemlerinin başlatılmasına ilişkin olarak alacağı karar üzerine, seçim tarihinin belirlenmesi için ilçe seçim kurulu başkanına başvurulur. Belirlenen seçim tarihinden en az yirmi (20) gün önce, ortak veri tabanından alınan listeler, yönetim kurulu başkanlığı tarafından bir yazı ekinde üç nüsha olarak oda veya borsanın bulunduğu yerdeki ilçe seçim kurulu başkanına sunulur." hüküm yer almaktadır. Bu hüküm uyarınca özellikle organ seçimlerini Şubat ayında yapmayı planlayan oda ve borsalarımızın yapacakları ilk yönetim kurulu toplantısında yukarıda anılan hüküm uyarınca seçim işlemlerinin başlatılmasına ilişkin karar alması uygun olacaktır.

Gümrük ve Ticaret Bakanlığınının 14.12.2012 tarih ve 7771 sayılı yazısı uyarınca; Birliğimizce tespit ve tebliğ edilen faaliyet kodları ve bu kodlara göre oluşturulan meslek gruplarına ilişkin bilgilerin, oda ve borsalara tebliğ edildiği tarihten seçimlerin tamamlanmasına kadar, ilgililerin kolay ve güvenli erişimine açık olacak şekilde odanızın/borsanızın web sayfasında yayımlanmasının temin edilmesi, süreç içerisinde üyelere ilişkin bilgi ve belge verilmesi hususu başta olmak üzere, her türlü tedbirin alınması gerekmektedir.

Oda ve borsa organlarının seçimlerine ilişkin olarak gerek kuruluşlarımıza, gerekse bu seçimlerin gözetimlerinde yapılacağı il ve ilçe seçim kurullarına yardımcı olunması amacıyla bu kitapçık hazırlanmış olup, yararlı olmasını dilerim.

Saygılarımla.

Mustafa SARAÇÖZ

Genel Sekreter

İÇİNDEKİLER

5174 SAYILI KANUN	9
TÜRKİYE ODALAR VE BORSALAR BİRLİĞİ İLE ODALAR VE BORSALAR KANUNU.....	11
YÖNETMELİKLER	23
TÜRKİYE ODALAR VE BORSALAR BİRLİĞİ İLE ODALAR VE BORSALAR ORGAN SEÇİMLERİ HAKKINDA YÖNETMELİK	25
ODALARDA MESLEKLERİN GRUPLANDIRILMASI HAKKINDA YÖNETMELİK	47
TİCARET BORSALARINDA MESLEKLERİN GRUPLANDIRILMASI HAKKINDA YÖNETMELİK.....	54
ODA VE BORSA ŞUBELERİ İLE ODA TEMSİLCİLİKLERİNİN KURULUŞ VE İŞLEYİŞİ HAKKINDA YÖNETMELİK.....	61
ODA VE BORSA ÜYELERİNE VERİLECEK DİSİPLİN VE PARA CEZALARI İLE DİSİPLİN KURULU VE YÜKSEK DİSİPLİN KURULU HAKKINDA YÖNETMELİK	71
SEÇİMLERE İLİŞKİN AÇIKLAMALAR	73
1. SEÇİM ÖNCESİ İŞLEMLER.....	75
2. ORGAN SEÇİMLERİNE KATILMA VE SEÇİLME NİTELİKLERİ.....	76
3. MESLEK KOMİTESİ, MECLİS, YÖNETİM KURULU VE DİSİPLİN KURULU SEÇİMLERİ.....	78
4. SEÇİM SIRASINDAKİ İŞLEMLER.....	79
5. İTİRAZLAR	83
6. SEÇİM SONRASI İŞLEMLER.....	83
7. ORGAN BAŞKAN YARDIMCILARININ SEÇİMİ	84
8. UYGULAMADA YAŞANAN TEREDDÜTLER VE YORUMLAR	85

5174 SAYILI KANUN

TÜRKİYE ODALAR VE BORSALAR BİRLİĞİ İLE ODALAR VE BORSALAR KANUNU

Yürürlük: 01.06.2004 Sayısı: 25479

Kanun No. 5174

Kabul Tarihi : 18.5.2004

SEÇİMLERLE İLGİLİ MADDELER

Değişikliklerin bildirilmesi

MADDE 10. - Odalara kayıt zorunluluğu bulunanlar, durumlarında meydana gelen ve Türk Ticaret Kanununa göre tescil ve ilânı gereken her türlü değişikliği, gerçekleşmesinden itibaren bir ay içinde, kayıtlı oldukları odalara bildirmek zorundadır. Ticaret siciline tescili zorunlu olup da yasal şekil ve sürede tescil ettirilmemiş olan bir hususu haber alan ilgili oda, bu yasal zorunluluğu yerine getirmeyenlerin durumlarını gerekli sicil değişikliklerinin yapılması için ilgili ticaret sicil memurluğuna bildirir. Ticaret sicil memurluğu, bu bildirim üzerine gerekli işlemleri yapmakla yükümlüdür.

İçinde bulunulan yıldan önceki iki yıldan itibaren adresleri ve durumları tespit edilemeyenler ile bu süre zarfında aidat ödemeyen üyelerin isimleri, oda yönetim kurulu kararıyla, meslek grupları ve seçmen listelerinden silinir; aidat tahakkukları durdurulur. Bu fıkra hükmünün gereğinin her yılın ocak ayı içinde yerine getirilmesinden oda yönetim kurulu sorumludur.

Yukarıdaki fıkrada anılan oda yönetim kurulu kararını takip eden yılbaşından itibaren iki yıl içinde, ilgilinin üyesi bulunduğu odaya müracaatla adres ve durumunu bildirmemesi halinde, oda yönetim kurulunun teklifi ve meclis kararıyla ticaret sicil kaydının re'sen silinmesi için ticaret sicil memurluğuna ihbarda bulunulur. İhbarı takip eden ayın ilk günü itibarıyla oda kaydı silinmiş sayılır. Bu süre içerisinde durumunu bildiren üyelerin aidat tahakkukları başlatılır. Ancak bu durumda olanlar tüm aidat borçlarını ödemedikçe seçmen listelerine tekrar kaydedilemezler.

Ticaret sicilinden re'sen veya işin bırakılması halinde üyenin talebi üzerine kayıt silinmesine ilişkin ilânlar Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde ücretsiz olarak yayımlanır.

Sanayici vasfını yitirdikleri, başvuru üzerine veya re'sen tespit olunan sanayi odası üyelerinin sanayi odasından kayıtları silinir. Ancak bunlardan ticaret odasına kayıtlı olmayanların ticarî faaliyetlerinin devam etmesi halinde durum, re'sen kayıtlarının yapılması için ilgili ticaret odasına bildirilir.

Ticaret odasına kayıtlı iken sonradan sanayicilik vasfını kazanan üyelerin tacirlik sıfatı devam ediyorsa, kaydı silinmeden; etmiyorsa, kaydı re'sen silinerek, sanayi odasına üye kaydı yapılmak üzere durum değişikliğine ilişkin bildirim ticaret odasının en geç otuz gün içinde ilgili sanayi odasına bildirilir.

Oda meslek komiteleri

MADDE 14. - Oda meslek komiteleri, meslek gruplarının dört yıl için seçilecek beş veya yedi kişiden, üye sayısı onbini aşan odalarda beş, yedi, dokuz veya onbir kişiden oluşur. Asıl üyeler kadar da yedek üye seçilir.

Komite kendi üyeleri arasından dört yıl için bir başkan ve bir başkan yardımcısı seçer.

Meslek komitesi üyeliğine seçilen gerçek kişiler ile tüzel kişilerin gerçek kişi temsilcileri, aynı faaliyet sınırları içinde bulunan odalar ve borsaların meslek komiteleri ile 17.7.1964 tarihli ve 507 sayılı Kanuna göre kurulmuş odaların ancak birinde görev alabilirler.

Mesleklerin gruplandırılmasında uyulacak esaslar ile meslek komitelerinin üye sayılarının tespiti ve diğer hususlar Birlikçe hazırlanacak yönetmelikle düzenlenir.

Oda meclisi

MADDE 16. - Oda meclisi, meslek gruplarının dört yıl için seçilecek üyelerden oluşur. Meslek komiteleri beş kişiden oluşan gruplarda ikişer, yedi kişiden oluşan gruplarda üçer, dokuz kişiden oluşan gruplarda dörder, onbir kişiden oluşan gruplarda beşer meclis üyesi seçilir. Ayrıca aynı sayıda yedek üye seçilir.

Meclis, kendi üyeleri arasından dört yıl için başkan ile bir veya iki başkan yardımcısı seçer.

Meclis üyeliğine seçilen gerçek kişiler ile tüzel kişilerin gerçek kişi temsilcileri, aynı faaliyet alanında bulunan odalar ve borsaların meclisleri ile 17.7.1964 tarihli ve 507 sayılı Kanuna göre kurulmuş odaların ancak birinde görev alabilirler.

Meclis başkanı ve yardımcıları yönetim kurulu ve disiplin kurulu başkan ve üyeliğine seçilemezler.

Üst üste iki dönem meclis başkanlığı yapmış olanlar, aradan iki seçim dönemi geçmedikçe aynı göreve yeniden seçilemezler. (Bu fıkra Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmiş ve yürütmenin durdurulması kararı 17.01.2013 tarih ve 28531 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır.)

Oda yönetim kurulu

MADDE 18. - Oda yönetim kurulu, dört yıl için seçilen, meclis üye sayısı yirmiden az olan odalarda beş; yirmi ile yirmidokuz arasında olanlarda yedi; otuz ile otuzdokuz arasında olanlarda dokuz; kırk ve daha fazla olanlarda onbir kişiden oluşur.

Meclis kendi üyeleri arasından yönetim kurulunun başkanını, asıl ve yedek üyelerini tek liste halinde seçer. Yönetim kurulu, kendi üyeleri arasından dört yıl için bir veya iki başkan yardımcısı ve bir sayman üye seçer.

Üst üste iki dönem yönetim kurulu başkanlığı yapmış olanlar, aradan iki seçim dönemi geçmedikçe aynı göreve yeniden seçilemezler. (Bu fıkra Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmiş ve yürütmenin durdurulması kararı 17.01.2013 tarih ve 28531 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır.)

Bir odanın yönetim kurulu başkanı ve üyeleri, aynı zamanda başka bir oda veya borsanın meclisinde de görev alamazlar.

Toplantı gündemi başkan veya yokluğunda yetkilendirdiği başkan yardımcısı tarafından belirlenir. Ayrıca yönetim kurulu üyelerinin en az üçte birinin başvurusu ile toplantının başlamasına kadar, gündeme yeni madde eklenir.

Oda disiplin kurulu

MADDE 21. - Oda disiplin kurulu, meclisçe odaya kayıtlı olanlar arasından dört yıl için seçilen altı asıl ve altı yedek üyeden oluşur.

Disiplin kurulu, seçimden sonraki ilk toplantısında, üyeleri arasından bir başkan seçer. Başkanın bulunmadığı zamanlarda, en yaşlı üye kurula başkanlık eder.

Disiplin kurulu üyelerinde aranılacak şartlar, Birliğin uygun görüşü alınmak suretiyle Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Borsaya kayıt zorunluluğu

MADDE 32. - Ticaret borsası kotasyonuna dahil maddelerin alım veya satımı ile uğraşanlar, buldukları yerin borsasına kaydolmak zorundadırlar. Buna uymayanların kayıtları, borsaca re'sen yapılır ve kendilerine tebliğ edilir. Meslek gruplarına göre yapılacak bu üye kayıtları, elektronik ortamda Bakanlık ve Birlik bünyesinde düzenlenen ortak veri tabanında güncel olarak tutulur.

Borsaya kayıt zorunluluğunda olanların durumlarında meydana gelen ve Türk Ticaret Kanununa göre tescil ve ilânı gereken her türlü değişikliğin, gerçekleşmesinden itibaren bir ay içinde kayıtlı oldukları borsalara bildirilmesi gerekir. İlgili sicile tescili zorunlu olup da kanunî şekil ve sürede tescil ettirilmemiş olan bir hususu haber alan ilgili borsa, bu zorunluluğu yerine getirmeyenlerin durumlarını gerekli sicil değişikliklerinin yapılması için ilgili sicil memurluğuna bildirir. Sicil memurluğu, bu bildirim üzerine gerekli işlemleri yapmakla yükümlüdür.

Merkezî borsa çalışma alanı dışında bulunmakla beraber, borsa çalışma alanı içinde faaliyet gösteren gerçek ve tüzel kişilerin, ticaret veya esnaf siciline tescil edilmiş ya da edilmemiş şube, irtibat bürosu, fabrika, temsilcilik, depo, alım satım yeri ve buna benzer ünitelerinin de borsaya kaydolmaları gerekir.

İçinde bulunulan yıldan önceki son iki yıldan itibaren adresleri ve durumları tespit edilemeyen ve içinde bulunulan yıldan önceki son iki yılda, borsa maddeleri üzerine alım satımı bulunmayan üyelerin isimleri, borsa meclisi kararıyla meslek grupları ve seçmen listelerinden silinir, aidat tahakkukları durdurulur ve bunlar borsa hizmetlerinden yararlanamazlar.

Yukarıdaki fıkrada anılan borsa meclisi kararını takip eden yılbaşından itibaren iki yıl içinde, ilgilinin üyesi bulunduğu borsaya müracaatla adres ve durumunu bildirmemesi halinde, borsa yönetim kurulunun teklifi ve meclis kararıyla borsadan kaydı silinir. Bu süre içinde durumunu bildirenlerin aidat tahakkukları başlatılır. Ancak bunlar aidat borçlarını ödemedikçe seçmen listelerine tekrar kaydedilemezler.

Borsaya dahil maddelerin üretici veya seri halde üretim yapmaksızın doğrudan tüketiciye satış yapan imalatçıları, borsalara kaydolmaksızın dahi kendi mallarını borsada satabilirler.

Borsa meslek komiteleri

MADDE 36. - Borsa meslek komiteleri, meslek gruplarınca dört yıl için seçilecek beş veya yedi kişiden; üye sayısı onbini aşan borsalarda beş, yedi, dokuz veya onbir kişiden oluşur. Asıl üyeler kadar da yedek üye seçilir.

Komite, kendi üyeleri arasından dört yıl için bir başkan, bir başkan yardımcısı seçer.

Meslek komitesi üyeliğine seçilen gerçek kişiler ile tüzel kişilerin gerçek kişi temsilcileri, aynı faaliyet sınırları içinde bulunan odalar ve borsaların meslek komiteleri ile 17.7.1964 tarihli ve 507 sayılı Kanuna göre kurulmuş odaların ancak birinde görev alabilirler.

Mesleklerin gruplandırılmasında uyulacak esaslar ile meslek komitelerinin üye sayılarının tespiti ile diğer hususlar Birlikçe hazırlanacak yönetmelikle düzenlenir.

Borsa meclisi

MADDE 38. - Borsa meclisi, meslek gruplarınca dört yıl için seçilecek üyelere oluşur. Meslek komiteleri beş kişiden oluşan gruplarda ikişer, yedi kişiden oluşan gruplarda üçer, dokuz kişiden oluşan gruplarda dörder, onbir kişiden oluşan gruplarda beşer meclis üyesi seçilir. Ayrıca aynı sayıda yedek üye seçilir. En az yedi meslek grubu kurulamayan borsalarda meclisler borsaya kayıtlı olanların kendi aralarından seçecekleri ondört üye ile kurulur. Ayrıca aynı sayıda yedek üye seçilir. Bu takdirde meslek komitelerinin görevleri meclislerce seçilecek ihtisas komisyonları tarafından yerine getirilir.

Meclis, kendi üyeleri arasından dört yıl için bir başkan, bir veya iki başkan yardımcısı seçer.

Meclis üyeliğine seçilen gerçek kişiler ile tüzel kişilerin gerçek kişi temsilcileri, aynı faaliyet alanında bulunan odalar ve borsaların meclisleri ile 17.7.1964 tarihli ve 507 sayılı Kanuna göre kurulmuş odaların ancak birinde görev alabilirler.

Meclis başkan ve yardımcıları, yönetim ve disiplin kurulu başkanlığına ve üyeliğine seçilemezler.

Üst üste iki dönem meclis başkanlığı yapmış olanlar, aradan iki seçim dönemi geçmedikçe aynı göreve yeniden seçilemezler. (Bu fıkra Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmiş ve yürütmenin durdurulması kararı 17.01.2013 tarih ve 28531 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır.)

Borsa yönetim kurulu

MADDE 40. - Borsa yönetim kurulu, dört yıl için seçilen, meclis üye sayısı yirmiden az olan borsalarda beş; yirmi ile yirmidokuz arasında olanlarda yedi; otuz ile otuzdokuz arasında olanlarda dokuz; kırk ve daha fazla olanlarda onbir kişiden oluşur.

Meclis kendi üyeleri arasından yönetim kurulunun başkanını, asıl ve yedek üyelerini tek liste halinde seçer. Yönetim kurulu, kendi üyeleri arasından dört yıl için bir veya iki başkan yardımcısı ve bir sayman üye seçer.

Üst üste iki dönem yönetim kurulu başkanlığı yapmış olanlar, aradan iki seçim dönemi geçmedikçe aynı göreve yeniden seçilemezler. (Bu fıkra Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmiş ve yürütmenin durdurulması kararı 17.01.2013 tarih ve 28531 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır.)

Bir borsanın yönetim kurulu başkan veya üyeleri, aynı zamanda başka bir borsa veya odanın meclisinde görev alamaz.

Toplantı gündemi başkan veya yokluğunda yetkilendirdiği başkan yardımcısı tarafından belirlenir. Ayrıca yönetim kurulu üyelerinin en az üçte birinin başvurusu ile en geç toplantının başlamasından önce, gündeme yeni madde eklenir.

Borsa disiplin kurulu

MADDE 43. - Borsa disiplin kurulu, meclisçe dört yıl için, borsaya kayıtlı olanlar arasından seçilen altı asıl ve altı yedek üyeden oluşur.

Disiplin kurulu, seçimden sonraki ilk toplantısında, üyeleri arasından bir başkan seçer. Başkanın bulunmadığı zamanlarda, en yaşlı üye kurula başkanlık eder.

Disiplin kurulu üyelerinde aranılacak şartlar, Birliğin uygun görüşü alınmak suretiyle Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Genel Kurul

MADDE 61. - Genel Kurul, oda ve borsa meclislerinin kendi üyeleri arasından dört yıl için seçecekleri delegelerden oluşur.

Genel Kurulda her oda ve borsa en az bir delege ile temsil edilir. Bu delege oda ve borsa yönetim kurulu başkanıdır. İlave delegelerin belirlenmesinde seçmen listelerinde yer alan üye sayısı ile oda ve borsaların Birliğe fiilen ödedikleri aidatlar esas alınır.

Oda ve borsalardan üye sayısı, ikibinden beşbine kadar olanlar bir; beşbinden onbine kadar olanlar iki; onbinden otuzbine kadar olanlar üç; otuzbinden ellibine kadar olanlar dört; ellibinden fazla olanlar beş ilave delege seçerler. Üye sayısı ellibini aşan oda ve borsalar, beş ilave delegeye ek olarak ellibinin üzerindeki her fazla ellibin üye için ayrıca bir ilave delege seçerler.

Ayrıca, odalar ve borsalar, seçimin yapıldığı yıl hariç son dört yılda Birliğe fiilen ödedikleri aidatların ortalaması esas alınarak, onaltı yaşından büyükler için seçimin yapıldığı yıldan önceki yıl geçerli olan aylık brüt asgarî ücretin her yirmibeş katı tutarı için bir ilave delege seçerler. Ancak, bu şekilde belirlenecek ilave delege sayısı yirmiyi geçemez.

Seçilen delege sayısı kadar da yedek delege seçilir.

Delegelerin oda ve borsalardan çıkması, çıkarılması, ölümleri, istifaları veya meclis üyeliklerinden ayrılmaları hallerinde yerlerine yedek üyeler, aldıkları oy sayısına göre Genel Kurula katılırlar.

Delegelerin Genel Kurula katılma masrafları temsil ettikleri oda veya borsa tarafından karşılanır.

Genel Kurul, her yıl mayıs ayı içinde toplanır.

Oda ve borsa meclislerinin görevlerine son verilerek yerlerine yeniden seçim yapılması durumunda, Genel Kurula gönderilecek delegeler yeniden seçilir.

Oda ve borsa konseyleri

MADDE 63. - Genel Kurulda, ilgili delegelerce kendi aralarından dört yıl için ve her biri otuz üyeden oluşan ticaret ve sanayi odası konseyi, ticaret odası konseyi, sanayi odası konseyi, deniz ticaret odası konseyi ve borsa konseyi olmak üzere beş ayrı konsey seçilir. Ayrıca, her konsey için asıl üye sayısı kadar yedek üye seçilir. Ancak, konsey üye sayısı, Genel Kurulda temsil edilen ilgili delege sayısının yarısını geçemez.

Her konsey, kendi üyeleri arasından dört yıl için bir başkan ve bir başkan yardımcısı seçer.

Konsey başkanları, kendi aralarından ilk bir yıl için Genel Kurul Başkanını seçerler. İzleyen yıllarda konsey başkanları en yaşlı olandan başlamak üzere sırasıyla Genel Kurul Başkanı olurlar. Diğer konsey başkanları da genel kurul başkan yardımcısı sıfatıyla Genel Kurul Divanını teşkil ederler.

Konseyleyler, yılda iki defadan az olmamak üzere, konsey başkanının teklifi ve Birlik Başkanının oluru üzerine Birlik merkezinde toplanır. Ayrıca, konseyleyler Birlik Başkanının talebi üzerine Genel Kurul Başkanının davetiyle öngörülen gündemi görüşmek üzere müşterek olarak toplanır.

Konseyleylerin başkan ve üyelerinin toplantılara katılma masrafları Birlik tarafından karşılanır.

Üst üste iki dönem konsey başkanlığı yapmış olanlar, aradan iki seçim dönemi geçmedikçe aynı göreve yeniden seçilemezler. [Bu fıkra Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmiş ve yürütmenin durdurulması kararı 17.01.2013 tarih ve 28531 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır.]

Birlik Yönetim Kurulu

MADDE 65. - Birlik Yönetim Kurulu, dört yıl için seçilen, başkan dahil onbeş üyeden oluşur.

Genel Kurul tarafından delegeler arasından seçilen Birlik Başkanı, aynı zamanda Yönetim Kurulu Başkanıdır.

Yönetim Kurulunun ondört asıl ve aynı sayıda yedek üyesi, Genel Kurulca delegeler arasından seçilir. Yönetim Kurulunda, her oda ve borsa grubundan en az bir temsilci bulunur.

Yönetim Kurulu kendi üyeleri arasından dört yıl için her bir oda grubunu ve borsaları temsilen beş başkan yardımcısı ve bir sayman üye seçer.

Yönetim Kurulu ayda bir defadan az olmamak üzere, Birlik Başkanının veya yokluğunda Birlik Başkanının yetkilendirdiği başkan yardımcısının çağrısı üzerine toplanır. Toplantı gündemi Birlik Başkanı veya yokluğunda yetkilendirdiği başkan yardımcısı tarafından belirlenir. Ayrıca, Yönetim Kurulu üyelerinin en az üçte birinin toplantı başlayana kadar yapacağı başvuru ile gündeme yeni madde eklenir. Birlik Başkanı tarafından yetkilendirilen başkan yardımcısı, başkanın yokluğunda başkan vekili olarak görev yapar.

Birlik Başkanı aynı zamanda mensubu olduğu oda veya borsanın yönetim kurulu başkan veya üyesiği ile meclis başkanlığı görevlerini yapamaz.

Üst üste iki dönem Birlik Başkanlığı yapmış olanlar, aradan iki seçim dönemi geçmedikçe aynı göreve yeniden seçilemezler. [Bu fıkra Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmiş ve yürütmenin durdurulması kararı 17.01.2013 tarih ve 28531 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır.]

Yüksek Disiplin Kurulu

MADDE 68. - Yüksek Disiplin Kurulu, delegeler arasından Genel Kurulca dört yıl için seçilen altı üyeden oluşur. Aynı sayıda yedek üye seçilir.

Yüksek Disiplin Kurulu, seçimden sonraki ilk toplantısında üyeleri arasından bir başkan seçer. Başkanın bulunmadığı zamanlarda, en yaşlı üye Kurula başkanlık eder.

Üyelerden biri raportör olarak tayin edilir. Raportör üye karar oylamasına katılamaz.

Yüksek Disiplin Kurulu, Birlik Başkanının çağrısı üzerine de toplanır.

Seçimlere ilişkin genel esaslar

MADDE 81. - Oda, borsa ve Birlik organları ile şubelerinin seçimleri, bu Kanunda yazılı esas ve usullere göre, elektronik ortamda Bakanlık ve Birlik bünyesinde düzenlenen ortak veri tabanında Birliğe bağlı oda ve borsa meslek gruplarına göre seçme ve seçilme niteliklerini haiz olan üyeleri gösteren oda, borsa ve Birlik veri tabanından alınan güncel üye listeleriyle yargı gözetiminde yapılır.

Bir yerde birden fazla ilçe seçim kurulu bulunduğu takdirde, görevli hâkim il seçim kurulu başkanlığına belirlenir. Birlik organları seçimlerinde görevli hâkim, merkez ilçe seçim kurulu başkanıdır.

İlçe seçim kurulu başkanı, oda ve borsanın üye ve meslek grubu sayısına ve Birlik organları seçimlerinin gereklerine göre seçim sandıklarının yer ve sayısını, tarihini ve oy kullanma süresini, oy pusulasının şeklini ve seçimle ilgili diğer hususları belirler. Seçimlerde kullanılacak araç ve gereçler, ilçe seçim kurulundan sağlanır.

Oy verme işlemleri gizli oy ve açık tasnif esaslarına göre yapılır. Belirlenen seçim süresi sona erdiği halde sandık başında oylarını vermek üzere bekleyen seçmenler de oylarını kullanırlar. Seçmen listesinde adı yazılı olmayan üye veya delegeler oy kullanamaz. Oylar, oy verenin kimliğinin oda veya borsa veya resmî kuruluşça verilen belge ile ispat edilmesinden ve listedeki isminin karşısındaki yerin imzalanmasından sonra kullanılır.

(04.07.2012 tarih ve 6353 sayılı Kanunla değişik) Tüzel kişi temsilcisi gerçek kişilerin, temsil ettikleri tüzel kişinin tescilli ana sözleşmeleri gereğince temsil ve bağlayıcı işlem yapma yetkisine sahip olduklarına dair düzenlenmiş imza sirkülerinin aslı veya noter tasdikli sureti veya ticaret sicil müdürlüğünden doksan gün içerisinde alınmış yetki belgesinin oy kullanma sırasında ibrazı gerekir. İbrahim edilen imza sirkülerinin bir fotokopisi oy kullanılan sandık kurulu başkanına teslim edilir. Ticaret sicil müdürlüklerince organ seçimlerinin başladığı tarihten önceki doksan gün de dâhil olmak üzere oda ve borsa organ seçimlerinin yapıldığı aylarda seçim amacıyla tasdik edilen bu belgelerden harç ve hizmet bedeli tahsil edilmez.

Oylar, herhangi bir şekilde hazırlanmış oy pusulalarının, üzerinde ilçe seçim kurulu mührü bulunan ve oy verme sırasında seçim sandık kurulu başkanı tarafından verilecek özel zarflara konulması suretiyle kullanılır. Üzerinde ilçe seçim kurulu mührü bulunmayan zarflara konulan oylar geçersizdir.

Seçim süresinin sonunda, seçim sonuçları tutanakla tespit edilir, seçim sandık kurulu başkan ve üyeleri tarafından imzalanır. Tutanakların birer örneği seçim yerinde asılmak suretiyle, geçici seçim sonuçları bir tam iş günü ilân edilir.

Kullanılan oylar ve diğer belgeler, tutanağın bir örneği ile birlikte üç ay süre ile saklanmak üzere ilçe seçim kurulu başkanlığına tevdi edilir.

Seçimin devamı sırasında yapılan işlemler ile ilân süresi içinde seçim sonuçlarına yapılacak itirazlar, görevli hâkim tarafından aynı gün incelenir ve karara bağlanır. İlçe seçim kurulunun itiraz üzerine vereceği kararlar, seçim yerinde asılmak suretiyle bir tam iş

günü ilân edilir. Bu kararlara karşı, ilân süresi içinde il seçim kurulu nezdinde itiraz edilebilir. İl seçim kurulunun bir gün içinde vereceği karar kesindir. İtiraz süresinin geçmesi ve itirazların karara bağlanmasından hemen sonra, hâkim yukarıdaki hükümlere göre kesin sonuçları ilân eder ve ilgili oda veya borsa ile Birlik ve Bakanlığa bildirir.

Hâkim, herhangi bir sebeple seçimi durdurduğu veya seçim sonuçlarını etkileyecek ölçüde bir usulsüzlük veya Kanuna aykırı uygulama sebebiyle seçimlerin iptaline karar verdiği takdirde, süresi bir aydan az ve iki aydan fazla olmamak üzere seçimin yenileneceği günü tespit ederek ilgili oda veya borsa ile Birlik ve Bakanlığa bildirir.

Seçimlerin tamamının iptali halinde, seçimler yenileninceye kadar geçen sürede, oda ve borsanın meclis ve yönetim kurulu görevini yapmak üzere Birlikçe üç veya beş kişilik bir kurul atanır.

Bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanunun Yedinci Bölümündeki suç ve cezalara ilişkin hükümler uygulanır.

(23.01.2008 tarihli 5728 sayılı Kanunla değişik) Oda, borsa ve Birlik organlarının seçimlerinde siyasi partiler, sendikalar ve sendika üst kuruluşları aday gösteremezler ve belirli adayların leh ve aleyhlerinde faaliyette bulunamazlar ve propaganda yapamazlar. Bu hükme aykırı davranışlar altı aya kadar hapis veya adli para cezası ile cezalandırılır.

Birlik ile oda ve borsaların organlarının seçim tarihleri, Bakanlar Kurulu tarafından bir yılı geçmemek üzere ertelenebilir.

(3/2/2005 tarihli 5290 sayılı Kanunla değişik) Milletvekili veya belediye başkanı olarak seçilenlerin oda, borsa ve birlik organlarındaki görevleri kendiliğinden sona erer.

Seçim sandık kurulu

MADDE 82. - İlçe seçim kurulu başkanı, elektronik ortamda Bakanlık ve Birlik bünyesinde düzenlenen ortak veri tabanından sağlanan seçme ve seçilme niteliklerini haiz olan listeleri incelemek ve seçimleri yapmak üzere kamu görevlileri veya aday olmayan üyeler arasından bir başkan ile iki üyeden oluşan bir seçim sandık kurulu oluşturur ve aynı şekilde üç yedek üyeyi de belirler. Birlik organlarının seçiminde, seçim sandık kurulu için bir başkan ve dört üye ile beş yedek üye, kamu görevlileri veya aday olmayan delegeler arasından merkez ilçe seçim kurulu başkanı tarafından belirlenir.

Seçim sandık kurulu başkanının yokluğunda kurula en yaşlı üye başkanlık eder. Seçim sandık kurulu, seçimlerin Kanunun öngördüğü esaslara göre yürütülmesi, yönetimi ve oyların tasnifi ile görevli olup, bu görevleri seçim ve tasnif işleri bitinceye kadar aralıksız olarak devam eder.

İlçe seçim kurulu başkanı hâkime ve seçim sandık kurulu başkan ve üyelerine 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanunda belirtilen esaslara göre ücret ödenir. Bu ücretlerle, diğer seçim giderleri seçimi yapan oda, borsa veya Birlik tarafından karşılanır.

Seçimler sırasında seçim sandık kurulu başkan ve üyelerine karşı işlenen suçlar, Devlet memurlarına karşı işlenmiş gibi cezalandırılır.

Oda, borsa ve Birlik organları seçimlerine katılma nitelikleri

MADDE 83. - Oda veya borsaya kayıtlı, onsekiz yaşını bitirmiş gerçek kişilerle, tüzel kişilerin tescilli ana sözleşmelerinde temsil ve bağlayıcı işlemler yapma yetkisi verilen

gerçek kişi temsilcileri, bu Kanun hükümlerine göre oda, borsa ve Birlik organlarının seçimlerinde oy kullanabilirler.

Oda, borsa ve Birlik organlarına seçilebilmek için;

- a) Yeni kurulan oda ve borsalar hariç en az iki yıldır oda ve borsaya kayıtlı olmak,
- b) Seçim tarihinde yirmibeş yaşını doldurmuş olmak,
- c) İflas etmemiş ya da iflas etmiş olsa bile itibarını yeniden kazanmış olmak,

d) **(23.01.2008 tarihli 5728 sayılı Kanunla değişik)** Türk Ceza Kanununun 53 üncü maddesinde belirtilen süreler geçmiş olsa bile; kasten işlenen bir suçtan dolayı beş yıl veya daha fazla süreyle ya da devletin güvenliğine karşı suçlar, Anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama, kaçakçılık, vergi kaçakçılığı veya haksız mal edinme suçlarından hapis cezasına mahkûm olmamak,

e) **(23.01.2008 tarihli 5728 sayılı Kanunla mülga)**

- f) Ticarî ve sınaî kazanç dolayısıyla gelir veya kurumlar vergisi mükellefi olmak,
- g) Okur-yazar olmak,

Şartlarını haiz olanlar aday olabilir.

Yerli ve yabancı tüzel kişilerin tescilli ana sözleşmelerinde temsil ve bağlayıcı işlemler yapma yetkisi verilen ve yukarıdaki özellikleri taşıyan gerçek kişi temsilcileri, bu Kanun hükümlerine göre oda, borsa ve Birlik organlarına seçilebilirler.

Seçilme yeterliliğini kaybedenlerin oda, borsa ve Birlikteki görevleri sona erer.

Organların seçimlerine katılma niteliklerine ilişkin diğer hususlar Birlikçe hazırlanacak yönetmelikle düzenlenir.

(30.07.2008 tarihli 5795 sayılı Kanunla değişik) Oda ve borsa üyelerinin seçme ve seçilme haklarını kullanabilmeleri için şirketin; sahibi, ortağı, yönetim kurulu üyesi, genel müdürü, muhasebecisi seviyesinde üst düzey yöneticisi olmaları, şirketi temsil ile bağlayıcı işlem yapmaya yetkili olmaları ve bu durumun seçimden en az altı ay öncesini kapsamaması şarttır.

Üye şirketin münfesihi olması, işyeri ve merkez kaydını başka bir odanın çalışma alanına taşıması halinde, oda üyeliği ile birlikte seçilmiş olduğu oda, borsa ve Birlik organlarındaki görevi sona erer.

Oda ve borsa organlarının seçimleri

MADDE 84. - Oda ve borsa organlarının seçimleri, bu Kanun hükümlerine göre aşağıda belirtilen esas ve usullere uygun olarak, ekim ayında başlar kasım ayı içinde bitirilir.

a) Gruplandırma işlemleri ve meslek komitelerinin seçimi:

1) Meslek komiteleri seçiminden en az yirmi gün önce oda ve borsaların yönetim kurulları tarafından, seçilme hakkına sahip olanlarla, seçme hakkına sahip olanları gösteren, elektronik ortamda Bakanlık ve Birlik bünyesinde düzenlenen veri tabanında yer alan meslek gruplarına göre hazırlanan listeler, üç nüsha olarak kuruluşun bulunduğu yerdeki ilçe seçim kurulu başkanına sunulur.

2) Hâkim, gerektiğinde ilgili kayıt ve belgeleri de getirtip listeleri seçim sandık kurullarına incelettirir ve varsa noksanlarını tamamlattırdıktan sonra en geç beş gün içinde onaylar. Onaylanan listeler ve seçimin yapılacağı tarih ve yer ile diğer hususlar, oda veya borsanın ilân yerlerinde asılmak suretiyle üç tam iş günü ilân edilir. Bu listelerin örnekleri, talep edilmesi halinde oda veya borsa üyelerine masrafı ödenmek kaydıyla verilir. İlçe seçim kurulu başkanınca gerekli görülen hususlar yerel basın yayın organları aracılığı ile ilgililere duyurulur.

3) İlân süresi içinde oda veya borsa üyeleri tarafından listelere yapılacak itirazlar, ilçe seçim kurulu başkanı tarafından incelenir ve en geç iki gün içinde karara bağlanır. Bu karara tebliğ tarihinden itibaren üç gün içinde ilçe seçim kurulu nezdinde itiraz edilebilir. İlçe seçim kurulunun üç gün içinde vereceği karar kesindir.

4) Bu suretle kesinleşen listelerle, seçim tarihi, süresi ve seçime ilişkin diğer hususlar onaylanarak ilgili oda veya borsaya gönderilir. Kesinleşen listeler ve seçime ilişkin diğer hususlar ilgili oda veya borsanın ilân yerlerinde seçimden önce üç tam iş günü süresince ilân edilir.

5) Yeni kurulan oda ve borsalarda meslek gruplarına ait listeler, ilçe seçim kurulu başkanı veya onun görevlendireceği yetkili memur tarafından seçilecek beş veya yedi üyeden oluşacak bir gruplandırma kurulunca yönetmeliğe uygun olarak hazırlanarak, meslek komitesi seçimleri için görevli hâkime verilir.

6) İlgili seçmen üyelerce, her meslek grubu için ayrı ayrı verilecek mahsus zarflara oyların konulması ile meslek komitesi seçimleri yapılır.

b) Meslek grupları, yargı gözetiminde oda ve borsa meclisleri için asıl ve yedek üyeleri meslek komitesi üyeleri ile birlikte seçer.

c) Meclis, seçimlerin kesinleşmesini takip eden en geç iki gün içinde yargı gözetiminde oda ve borsa yönetim kurulu başkanı ve üyelerini aynı listede seçer.

d) Birlik Genel Kurul delegeleri ile disiplin kurulunun asıl ve yedek üyelerinin seçimi, Yönetim Kurulu üyelerinin seçimi ile birlikte, meclis tarafından yapılır.

Oda ve borsaların meclis, yönetim kurulu, disiplin kurulu ile Birlik Genel Kurulu delegesi seçimlerinde de gruplandırma işlemleri ve meslek komitelerinin seçimlerine ilişkin esas ve usuller uygulanır.

Oda ve borsa şubelerinin seçim usul ve esasları bu maddede belirtilen hükümlere uygun olarak, Birlikçe hazırlanacak bir yönetmelikle düzenlenir.

İtiraz süresi, oda ve borsa organları ile Birlik delegesi seçim sonuçlarının ilânından itibaren bir gündür.

Birlik organlarının seçimi

MADDE 85. - Genel Kurul delegeleri dışındaki Birlik organlarının seçimi, bu Kanunda düzenlenen usul ve esaslara göre ve yargı gözetiminde, Mayıs ayı içinde yapılır.

Birlik Başkanı, Birlik Genel Kurulunda, delegeler arasından öncelikle seçilir.

Birlik Genel Kurulunda, Birlik Başkanının seçiminin yapıldığı gün içinde ilgili delegelerce kendi aralarından Birlik Yönetim Kurulu ve oda ve borsa konseylerinin asıl ve yedek üyeleri seçilir. Birlik Başkanı seçim sonucu açıklanmadan, Birlik Yönetim Kurulu ve konsey seçimlerine geçilemez. İtiraz üzerine Birlik Başkanı seçimi iptal edilirse, Birlik Yönetim Kurulu ve konsey seçimleri de kendiliğinden geçersiz sayılır.

Yüksek Disiplin Kurulunun asıl ve yedek üyeleri, Birlik Genel Kurulunca, delegeler arasından seçilir.

Birlik Yönetim Kurulu ve oda ve borsa konseyleri seçimi ile Yüksek Disiplin Kurulunun seçimi birlikte yapılır.

İtirazlar seçim günü yapılır ve aynı gün karara bağlanır.

GEÇİCİ MADDE 10. - Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra yapılacak ilk seçimlerden itibaren üst üste iki dönem süresince meclis başkanlığı, yönetim kurulu başkanlığı, konsey başkanlığı ve Birlik Başkanlığı görevlerinde bulunanlar aradan iki seçim dönemi geçmedikçe aynı görevlere yeniden seçilemezler. (Bu fıkra Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmiş ve yürütmenin durdurulması kararı 17.01.2013 tarih ve 28531 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır.)

YÖNETMELİKLER

TÜRKİYE ODALAR VE BORSALAR BİRLİĞİ İLE ODALAR VE BORSALAR ORGAN SEÇİMLERİ HAKKINDA YÖNETMELİK

Yürürlük: 19.1.2005 tarih, 25705 sayılı Resmi Gazete

Değişiklik: 2.3.2005 tarih,25743 sayılı Resmi Gazete

Değişiklik: 9.4.2011 tarih, 27900 sayılı Resmi Gazete

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar

Amaç

Madde 1- Bu Yönetmeliğin amacı, oda, borsa ve Birlik organ seçimlerinde uygulanacak usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

Madde 2- Bu Yönetmelik, ticaret ve sanayi odaları, ticaret odaları, sanayi odaları, deniz ticaret odaları, ticaret borsaları ve bunların şubeleri ile Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinin organ seçimlerini kapsar.

Dayanak

Madde 3- Bu Yönetmelik, 18/5/2004 tarihli ve 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununun 83 üncü maddesinin beşinci fıkrası ile 84 üncü maddesinin üçüncü fıkrasına dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4 - Bu Yönetmelikte geçen;

Kanun: 5174 sayılı Türkiye Odalar Borsalar ve Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununu,

Bakanlık: Sanayi ve Ticaret Bakanlığını,

Birlik: Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğini,

Oda: Ticaret ve sanayi odası, ticaret odası, sanayi odası ve deniz ticaret odasını,

Borsa: Ticaret borsasını,

Meclis: Oda ve borsa meclisini,

Yönetim Kurulu: Oda ve borsa yönetim kurulunu

Genel Seçim: Oda ve borsa meslek komitelerinin de yenilendiği dört yılda bir yapılan seçimi

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Seçme ve Seçilme Yeterlilikleri

Seçme Yeterlilikleri

Madde 5- Oda ve borsa organ seçimlerine seçmen sıfatıyla iştirak edebilmek için;

a) Oda ve borsaya kayıtlı olmak,

b) Gerçek kişiler ile tüzel kişilerin gerçek kişi temsilcileri için seçim günü itibarıyla on sekiz yaşını doldurmuş olmak,

c) Tüzel kişilerin gerçek kişi temsilcileri için tescilli ana sözleşmelerinde temsil ve bağlayıcı işlemler yapma yetkisine sahip olmak,

d) Oda ve borsaya kaydını gerektiren ticari ve sınaî kazanç dolayısıyla gelir veya kurumlar vergisi mükellefi olmak,

e) Kanununun 10 uncu ve 32 nci maddeleri uyarınca meslek grubu ve seçmen listelerinden silinmemiş olmak veya Kanunda belirtilen yükümlülüklerini yerine getirmiş olmak suretiyle yeniden meslek grubu ve seçmen listelerine dâhil edilmiş olmak

gerekir.

(9.4.2011 tarih, 27900 sayılı Resmi Gazete’de yayım. Yön. ile değ.) Tüzel kişilerin seçme hakkını kullanabilmesi için bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen şartların yanı sıra, şirketin; ticaret siciline tescil edilmiş ve şirketi temsil ile bağlayıcı işlem yapmaya yetkili sahibi, ortağı, yönetim kurulu üyesi, genel müdürü, murahhas azası, genel müdür yardımcısı, birim müdürü ve şube müdürü seviyesinde üst düzey yöneticisi olmaları ve bu halin yeni kurulan şirketler hariç seçim tarihinden en az altı ay öncesini kapsaması şarttır.

(Üçüncü fıkra 9.4.2011 tarih, 27900 sayılı Resmi Gazete’de yayım. Yön. ile yürürlükten kaldırılmıştır.)

(9.4.2011 tarih, 27900 sayılı Resmi Gazete’de yayım. Yön. ile değ.) Temsil ile bağlayıcı işlemler yapmaya yetkili olanların, bu yetkilerinin süresinin seçim tarihinden altı ay önceki zaman diliminde dolması ve aynı kişilerin bu süre içinde yeniden yetkili kılınmaları halinde, bu yetkinin seçim tarihinden en az altı ay öncesini kapsama şartı aranmaz.

Münfesiş şirketler oda ve borsa organ seçimlerinde oy kullanamaz.

Bu maddede geçen süreler, gün hesabı yapılmak suretiyle hesaplanır.

Seçilme Yeterlilikleri

Madde 6-Oda ve borsa organlarına seçilebilmek için;

a) Seçim tarihi itibarıyla, tacir ve sanayiciler için ticaret siciline, borsa üyelerinden esnaf niteliğinde olanlar için ise esnaf ve sanatkâr siciline kayıtlı bulunmak şartıyla, yeni kurulan oda ve borsalar hariç en az iki yıldan beri oda veya borsaya kayıtlı olmak,

b) Gerçek kişiler ile tüzel kişilerin gerçek kişi temsilcileri için seçim günü itibarıyla 25 yaşını doldurmuş ve okur-yazar olmak,

c) İflas etmemiş ya da iflas etmiş olsa bile itibarını hükmen yeniden kazanmış olmak,

d) (9.4.2011 tarih, 27900 sayılı Resmi Gazete’de yayım. Yön. ile değ.) Türk Ceza Kanununun 53 üncü maddesinde belirtilen süreler geçmiş olsa bile; kasten işlenen bir suçtan dolayı beş yıl veya daha fazla süreyle ya da devletin güvenliğine karşı suçlar, Anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama, kaçakçılık, vergi kaçakçılığı veya haksız mal edinme suçlarından hapis cezasına mahkûm olmamak,

e) Kanununun 10 uncu ve 32 nci maddeleri uyarınca meslek grubu ve seçmen listelerinden silinmemiş olmak veya Kanunda belirtilen yükümlülüklerini yerine getirmiş olmak suretiyle yeniden meslek grubu ve seçmen listelerine dâhil edilmiş olmak,

f) (9.4.2011 tarih, 27900 sayılı Resmi Gazete’de yayım. Yön. ile yürürlükten kaldırılmıştır.)

g) Oda ve borsaya kaydını gerektiren ticari ve sınaî faaliyetten elde edilen kazanç dolayısıyla gelir veya kurumlar vergisi mükellefi olmak

gerekir.

Bu maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde öngörülen iki yıllık süre, Kanununun 10 uncu ve 32 nci maddeleri uyarınca meslek grupları ve seçmen listelerinden silinen üyelerden Kanunda belirtilen yükümlülüklerini yerine getirmek suretiyle yeniden meslek grubuna ve seçmen listelerine dâhil edilen üyeler için aranmaz.

Seçilme yeterliliği bulunmadığı sonradan anlaşılacaklarla, seçilme yeterliliğini yitirenlerin oda, borsa ve Birlik organlarındaki üyeliği bu tespitin yapıldığı tarihten itibaren kendiliğinden sona erer.

(9.4.2011 tarih, 27900 sayılı Resmi Gazete’de yayım. Yön. ile değ.) Tüzel kişilerin seçilme hakkını kullanabilmesi için bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen şartların yanı sıra, şirketin; ticaret siciline tescil edilmiş ve şirketi temsil ile bağlayıcı işlem yapmaya yetkili sahibi, ortağı, yönetim kurulu üyesi, genel müdürü, murahhas azası, genel müdür yardımcısı, birim müdürü ve şube müdürü seviyesinde üst düzey yöneticisi olmaları ve bu durumun seçimden en az altı ay öncesini kapsaması şarttır.

(Beşinci fıkra 9.4.2011 tarih, 27900 sayılı Resmi Gazete’de yayım. Yön. ile yürürlükten kaldırılmıştır.)

(9.4.2011 tarih, 27900 sayılı Resmi Gazete’de yayım. Yön. ile değ.) Temsil ile bağlayıcı işlemler yapmaya yetkili olanların, bu yetkilerinin süresinin seçim tarihinden altı ay önceki zaman diliminde dolması ve aynı kişilerin bu süre içinde yeniden yetkili kılınmaları halinde, bu yetkinin seçim tarihinden en az altı ay öncesini kapsamaması şartı aranmaz.

(2.3.2005 tarih ve 25743 sayılı Resmi Gazete’de yayım. Yön. ile değ.) Oda, borsa ve Birlik organlarında görevli iken milletvekili veya belediye başkanı olarak seçilen gerçek kişiler ile tüzel kişilerin gerçek kişi temsilcilerinin oda, borsa ve Birlik organlarındaki görevleri, seçildikleri milletvekili veya mahalli idare seçimlerinin kesinleşmesinden itibaren kendiliğinden sona erer.

(2.3.2005 tarih ve 25743 sayılı Resmi Gazete’de yayım. Yön. ile değişik) Milletvekili veya belediye başkanları oda, borsa ve Birlik organlarına seçildikleri seçimlerin kesinleşmesinden itibaren üç (3) gün içinde milletvekilliği veya belediye başkanlığı görevlerinden istifa etmedikleri takdirde oda, borsa ve Birlik organlarındaki görevleri kendiliğinden sona erer.

Münfesiş şirketler oda ve borsa organlarına seçilemez.

Bu maddede geçen süreler, gün hesabı yapılmak suretiyle hesaplanır.

Adli Sicil Belgesi

Madde 7- Oda ve borsa meslek komitesi, meclis ve disiplin kurulu üyeliğine seçilenler, seçimlerin kesinleşmesini müteakip on beş (15) gün içinde oda veya borsa genel sekreterliğince yapılacak tebligat üzerine, bu Yönetmeliğin 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde belirtilen hususu tevsik eden adli sicil belgesini tebellüğ tarihinden itibaren otuz (30) gün içinde oda veya borsa genel sekreterliğine imza karşılığında veya evrak kayıt numarası almak suretiyle teslim etmek zorundadır. Tüzel kişilerde bu zorunluluk, gerçek kişi temsilcileri tarafından yerine getirilir. Adli sicil belgesinin süresi içinde teslim edilmemesi halinde üyenin oda ve borsa organlarındaki görevi kendiliğinden sona erer.

Herhangi bir nedenle asil üyeliklerde boşalma sonucu göreve çağırılan yedek üyeler, oda veya borsa genel sekreterliğinin göreve davete ilişkin tebligatının tebellüğünden itibaren otuz (30) gün içinde bu Yönetmeliğin 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde belirtilen hususu tevsik eden adli sicil belgesini ibraz etmek zorundadır. Bu belgenin süresi içinde ibraz edilmemesi halinde üyenin oda ve borsa organlarındaki görevi kendiliğinden sona erer.

Tüzel kişilerin, seçildikleri organlardaki görevleri devam ederken gerçek kişi temsilcilerini değıştirmeleri halinde, adli sicil belgesinin ibrazına ilişkin otuz (30) günlük süre, tüzel kişiliğin yeni temsilcisini gösterir temsil belgesinin oda veya borsaya tevdi tarihinde başlar.

Bu maddenin birinci ve ikinci fıkrasına göre üyelere yapılacak tebligatta, adli sicil belgesinin süresinde teslim edilmemesi halinde üyenin oda ve borsa organlarındaki görevinin kendiliğinden sona ereceği belirtilir.

Oda ve borsa meslek komitesi, meclis ve disiplin kurulu üyeliğine seçilenler, bu üyeliklerde boşalma sonucu göreve çağırılanlar ve bu organlarda üye olan tüzel kişilerin gerçek kişi temsilcilerini değıştirmeleri halinde yeni temsilciler tarafından ibraz edilen adli sicil belgelerinin bu Yönetmeliğin 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi çerçevesinde oda ve borsa genel sekreterliğince incelenmesi ve bu bentte sayılan suçlardan hüküm giymiş olanların yerine yedek üyelerin çağırılması zorunludur.

Bu maddenin uygulanmasından yönetim kurulu sorumludur.

Vergi Mükellefiyetinin Takibi

Madde 8- Oda ve borsalar her yılın Ocak ayı içinde vergi dairelerinden temin edecekleri, vergi mükelleflerine ve vergi mükellefiyetini sona erdirenlerle ilişkin bilgiler kapsamında üyelerinin vergi kayıtlarını izlemek ve güncel halde tutmak zorundadır.

Oda ve borsalar, üyelerinin vergi mükellefiyetlerine ilişkin olarak yapılacak ihbar ve şikâyetleri inceleyerek sonucuna göre hareket eder.

Meslek komitesi ve meclis seçimlerinden azami üç ay, asgari bir ay önce mahalli gazetelerde ve oda ve borsanın duyuru panosunda ilan edilmek suretiyle üyeler, vergi mükellefiyetlerine ilişkin oda ve borsa kayıtlarını kontrole davet edilir. Bu ilânlarda, kayıtların incelemeye açık tutulacağı süre, kayıtların düzeltilmesi için uygulanacak yöntem ve süresinde başvurulmaması nedeniyle kayıtların düzeltilememesi halinde oda ve borsa kayıtlarının doğruluğunun üye tarafından kabul edilmiş sayılacağı hususları belirtilir.

Vergi mükellefiyetinin sona erdiği tespit edilen üyeye durum bir yazıyla bildirilir. Bu yazı ile üye açıklama yapmaya ve bir hata varsa düzeltmeye davet olunur. Üyenin yazının tebellüğünden itibaren otuz (30) gün içinde başvurmaması veya elde edilen bilginin yanlışlığını bir belge ile tevsik etmemesi halinde oda ve borsa organlarındaki görevi kendiliğinden sona erer.

Bu maddenin uygulanmasından yönetim kurulu sorumludur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Oda ve Borsa Organlarına Seçilecek Üye Sayısı

Oda ve Borsa Organlarına Seçilecek Üye Sayısı

Madde 9- Odalarda meslek komiteleri üye sayıları aşağıdaki şekilde tespit edilir. Meslek komiteleri;

a) **(9.4.2011 tarih, 27900 sayılı Resmi Gazete’de yayım. Yön. ile değ.)** Üye sayısı 1000 ve daha az olan odalarda; 25-100 üyeli meslek gruplarında beş kişiden, 101 ve daha fazla üyeli meslek gruplarında yedi kişiden,

b) **(9.4.2011 tarih, 27900 sayılı Resmi Gazete’de yayım. Yön. ile değ.)** Üye sayısı 1001 – 5000 olan odalarda; 50-150 üyeli meslek gruplarında beş kişiden, 151 ve daha fazla üyeli meslek gruplarında yedi kişiden,”

c) **(9.4.2011 tarih, 27900 sayılı Resmi Gazete’de yayım. Yön. ile değ.)** Üye sayısı 5001–10000 arasında olan odalarda; 100-200 üyeli meslek gruplarında beş kişiden, 201 ve daha fazla üyeli meslek gruplarında yedi kişiden,”

d) **(9.4.2011 tarih, 27900 sayılı Resmi Gazete’de yayım. Yön. ile değ.)** Üye sayısı 10001–25000 arasında olan odalarda; 150-400 üyeli meslek gruplarında beş kişiden, 401–1000 üyeli meslek gruplarında yedi kişiden, 1001–2500 üyeli meslek gruplarında dokuz kişiden, 2501 ve daha fazla üyeli meslek gruplarında 11 kişiden,

e) Üye sayısı 25001–50000 arasında olan odalarda; 200–750 üyeli meslek gruplarında beş kişiden, 751–2000 üyeli meslek gruplarında yedi kişiden, 2001–4000 üyeli meslek gruplarında dokuz kişiden, 4001 ve daha fazla üyeli meslek gruplarında 11 kişiden,

f) Üye sayısı 50001–150000 arasında olan odalarda; 250–1000 üyeli meslek gruplarında beş kişiden, 1001–2500 üyeli meslek gruplarında yedi kişiden, 2501–5000 üyeli meslek gruplarında dokuz kişiden, 5001 ve daha fazla üyeli meslek gruplarında 11 kişiden,

g) Üye sayısı 150000 ve daha fazla olan odalarda; 500–2000 üyeli meslek gruplarında beş kişiden, 2001–5000 üyeli meslek gruplarında yedi kişiden, 5001–10000 üyeli meslek gruplarında dokuz kişiden, 10001 ve daha fazla üyeli meslek gruplarında 11 kişiden oluşur ve aynı sayıda yedek üye seçilir.

Borsalarda meslek komiteleri üye sayıları aşağıdaki şekilde tespit edilir. Meslek komiteleri;

a) Üye sayısı 500 ve daha az olan borsalarda; 25–40 üyeli meslek gruplarında beş kişiden, 41 ve daha fazla üyeli meslek gruplarında yedi kişiden,

b) Üye sayısı 501–5000 arasında olan borsalarda; 30–60 üyeli meslek gruplarında beş kişiden, 61 ve daha fazla üyeli meslek gruplarında yedi kişiden,

c) Üye sayısı 5001–10000 arasında olan borsalarda; 60–1500 üyeli meslek gruplarında beş kişiden, 1501 ve daha fazla üyeli meslek gruplarında yedi kişiden,

d) Üye sayısı 10001 ve daha fazla olan borsalarda; 60–1500 üyeli meslek gruplarında beş kişiden, 1501–2000 üyeli meslek gruplarında yedi kişiden, 2001–3000 üyeli meslek gruplarında dokuz kişiden, 3001 ve daha fazla üyeli meslek gruplarında 11 kişiden

oluşur ve aynı sayıda yedek üye seçilir.

Oda ve borsa meclisi, meslek gruplarınca dört yıl için seçilen üyelerden oluşur. Meslek komiteleri beş kişiden oluşan gruplarda ikişer, yedi kişiden oluşan gruplarda üçer, dokuz kişiden oluşan gruplarda dörder, on bir kişiden oluşan gruplarda beşer meclis üyesi seçilir. Ayrıca aynı sayıda yedek üye seçilir. En az yedi meslek grubu kurulamayan borsalarda meclisler borsaya kayıtlı olanların kendi aralarından seçecekleri on dört üye ile kurulur. Ayrıca aynı sayıda yedek üye seçilir.

Oda ve borsa yönetim kurulu meclisçe dört yıl için seçilen üyelerden oluşur. Yönetim kurulu, başkan dâhil, meclis üye sayısı yirmiden az olan oda ve borsalarda beş; yirmi ile yirmi dokuz arasında olanlarda yedi, otuz ile otuz dokuz arasında olanlarda dokuz, kırk ve daha fazla olanlarda on bir kişiden oluşur. Ayrıca yönetim kurulu başkanı dışındaki tüm üyelerin yedekleri seçilir.

Bu maddede yer alan oda ve borsa üye sayısının hesabında, Kanununun 10 uncu ve 32 nci maddesi uyarınca meslek gruplarından ve seçmen listelerinden silinen üyeler dikkate alınmaz.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Oda, Borsa ve Birlik Organlarının Seçim Usul ve Esasları

Organ Üyelerinin Seçim Zamanı ve Görev Süresi

Madde 10- Oda ve borsa organ seçimleri bu Yönetmelikte belirtilen usul ve esaslara uygun olarak Ekim ayında başlar, Kasım ayı içinde bitirilir. Birlik organ seçimleri ise oda ve borsa organ seçimlerini takip eden Mayıs ayı içinde yapılır. Oda ve borsa organ seçim-

lerinin herhangi bir sebeple durdurulması veya iptal edilmesi nedeniyle Birlik Genel Kurul delegelerinin seçilememiş olması, Birlik organ seçimlerinin zamanında yapılmasını engellemez.

Yeni kurulan oda ve borsalarda Bakanlıkça ön izin verilmesinden itibaren doksan (90) gün içinde, Kanunun 94 üncü maddesi uyarınca görevlerine son verilen organların yerine bir ay içinde veya bu Yönetmelikte öngörülen nedenlerle organların tümüyle dağılması halinde ise on beş (15) gün içinde seçim yapılır ve bu seçimler izleyen genel seçimlerde yenilenir.

Oda ve borsalarda; meslek komiteleri, meclis, yönetim kurulu, disiplin kurulu başkan ve üyeleri ile Genel Kurul delegelerinin görev süresi dört yıldır. Bu süre seçimlerin yapıldığı yılın 1 Aralık tarihinden itibaren hesap edilir ve yerlerine seçilen organlar görevlerine başlayıncaya kadar devam eder.

Meslek komitesi asil ve yedek üyeliği ile meclis asil ve yedek üyeliği seçimi aynı günde birlikte yapılır ve meclis üyeleri meslek komitesi üyeleri arasından seçilir.

Yönetim kurulu başkan ve üyelerinin seçimi ile aynı günde farklı sandıklarda Birlik Genel Kurul asil ve yedek delegeleri ile disiplin kurulunun asil ve yedek üyelerinin seçimi yapılır.

Birlikte; Birlik Başkanı ile Yönetim Kurulu, konsey ve Yüksek Disiplin Kurulu üyelerinin görev süreleri dört yıldır.

Birlik Yönetim Kurulu asil ve yedek üyeleri, konsey asil ve yedek üyeleri, Yüksek Disiplin Kurulu asil ve yedek üyeleri, Birlik Başkanının seçiminin yapıldığı gün içinde birlikte yapılır, aynı gün içinde bitirilemez ise ara verilmeden seçimlere devam edilir.

Birlik Başkanı seçim sonucu açıklanmadan, Birlik Yönetim Kurulu, konsey ve Yüksek Disiplin Kurulunun asil ve yedek üyelerinin seçimlerine geçilemez. Birlik Başkanı seçim sonuçları açıklandıktan sonra bu seçime itiraz edilmesi halinde, Birlik Yönetim Kurulu, konsey ve Yüksek Disiplin Kurulunun asil ve yedek üyelerinin seçim sonuçları açıklanmaz ve itiraz sonucunda Birlik Başkanlığı seçimleri iptal edilirse açıklanmamış olan Birlik Yönetim Kurulu, konsey ve Yüksek Disiplin Kurulunun asil ve yedek üyelerinin seçimleri kendiliğinden geçersiz sayılır.

Üst üste iki dönem süresince yönetim kurulu ve meclis başkanı, Birlik Başkanı ve konsey başkanı olarak seçilmiş olanlar, aradan iki seçim dönemi geçmedikçe bu görevlere yeniden seçilemezler. Boşalan bu görevlere kalan süreyi tamamlamak üzere getirilenlerin yapmış oldukları görev süreleri, iki dönem hesabında dikkate alınmaz. (Bu fıkra Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmiş ve yürütmenin durdurulması kararı 17/1/2013 tarih ve 28531 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.)

Seçim Usul ve Esasları

Madde 11- Oda, borsa ve Birlik organları ile şubelerinin seçimleri, Kanunda ve bu Yönetmelikte yazılı usul ve esaslara uygun olarak, elektronik ortamda Bakanlık ve Birlik bünyesinde yer alan ortak veri tabanından alınan seçme ve seçilme hakkına sahip olanları gösteren güncel üye listeleriyle yargı gözetiminde ve gizli oyla yapılır.

Seçimlerin yapılacağı yılın Ekim ayından önce oda ve borsaların yönetim kurullarının seçim işlemlerinin başlatılmasına ilişkin olarak alacağı karar üzerine, seçim tarihinin belirlenmesi için ilçe seçim kurulu başkanına başvurulur. Belirlenen seçim tarihinden en

az yirmi (20) gün önce, ortak veri tabanından alınan listeler, yönetim kurulu başkanlığı tarafından bir yazı ekinde üç nüsha olarak oda veya borsanın bulunduğu yerdeki ilçe seçim kurulu başkanına sunulur.

Bir yerde birden fazla ilçe seçim kurulu bulunduğu takdirde, görevli hâkim il seçim kurulunca belirlenir. Birlik organ seçimlerinde görevli hâkim, Birlik merkezinin bulunduğu yer ilçe seçim kurulu başkanıdır.

Seçim tarihinden altı ay önce meslek gruplarında birleştirme, ayırma veya yeni grup kurulması yoluyla yapılacak değişiklikler seçimlerde dikkate alınmaz. Ayrıca, seçim tarihinden itibaren geriye doğru altı ay içinde yapılan, üyelerin meslek grubu değişiklikleri de seçimlerde dikkate alınmaz. Bunlar bir sonraki genel seçimlerde uygulanır. **(2.3.2005 tarih ve 25743 sayılı Resmi Gazete’de Yayımlı Yön. ile değişik)** Bir seçim dönemi içinde üyenin ilgili oda veya borsaca resen meslek grubunun değiştirilmesi, seçildiği organlardaki üyeliklerinin düşmesini gerektirmez

Seçmen listelerinin askıdan indirileceği ana kadar oda ve borsaya kaydı gerçekleşen tüm üyeler, seçme yeterliliklerini taşıdıkları takdirde, kaydedildikleri meslek grubu dikkate alınarak seçme hakkına sahip olanları gösteren listelere dâhil edilir.

Oda ve borsaya kayıtlı üyelerden meslek komiteleri ve meclis seçimlerinin yapılacağı tarih itibarıyla iki yılını dolduracak olanlarda, seçilme hakkına sahip olanları gösteren listelere dahil edilirler.

Yeni kurulan oda ve borsalarda meslek gruplarına ait listeler, ilçe seçim kurulu başkanı veya onun görevlendireceği yetkili memur tarafından seçilecek beş veya yedi üyeden oluşacak bir gruplandırma kurulunca ilgili mevzuat hükümlerine uygun hazırlanarak, meslek komitesi ve meclis seçimleri için görevli hâkime verilir.

İlçe seçim kurulu başkanı, oda ve borsa organ seçimlerinde, elektronik ortamda Bakanlık ve Birlik bünyesinde düzenlenen ortak veri tabanından sağlanan seçme ve seçilme niteliklerini haiz olan listeleri incelemek ve seçimleri yapmak üzere kamu görevlileri veya aday olmayan üyeler arasından bir başkan ile iki üyeden oluşan bir seçim sandık kurulu oluşturur ve aynı şekilde üç yedek üyeyi de belirler. Birlik organlarının seçiminde, seçim sandık kurulu için bir başkan ve dört üye ile beş yedek üye, kamu görevlileri veya aday olmayan delegeler arasından merkez ilçe seçim kurulu başkanı tarafından belirlenir.

Seçim sandık kurulu başkanının yokluğunda kurula en yaşlı üye başkanlık eder. Seçim sandık kurulu, seçimlerin Kanunun öngördüğü esaslara göre yürütülmesi, yönetimi ve oyların tasnifi ile görevli olup, bu görevleri seçim ve tasnif işleri bitinceye kadar aralıksız olarak devam eder.

İlçe seçim kurulu başkanı, gerektiğinde ilgili kayıt ve belgeleri de getirip listeleri seçim sandık kurullarına incelettirir ve varsa noksanlarını tamamlattırdıktan sonra en geç beş (5) gün içinde onaylar. Onaylanan listeler ve seçimin yapılacağı tarih ve yer ile diğer hususlar oda veya borsanın ilan yerlerinde asılmak suretiyle üç (3) tam iş günü ilan edilir.

İlan süresi içinde oda veya borsa üyeleri tarafından listelere yapılacak itirazlar, ilçe seçim kurulu başkanı tarafından incelenir ve en geç iki (2) gün içinde karara bağlanır. Bu karara tebliğ tarihinden itibaren üç (3) gün içinde il seçim kurulu nezdinde itiraz edilebilir. İl seçim kurulunun üç (3) gün içinde vereceği karar kesin olup, bu kararlara karşı Yüksek Seçim Kuruluna itiraz edilemez.

Kesinleşen listeler, seçim tarihi, süresi ve seçime ilişkin diğer hususlar onaylanarak ilgili oda ve borsaya gönderilir.

Onaylanarak kesinleşen listeler, seçim tarihi ve süresi, seçimin yapılacağı yer ile seçime ilişkin diğer hususlar, oda veya borsanın ilan yerlerinde asılmak suretiyle üç (3) tam iş günü ilan edilir. Bu listelerin örnekleri talep edilmesi halinde, çoğaltma masrafı karşılığında üyelere verilir. İlçe Seçim Kurulu başkanınca gerekli görülen hususlar yerel basın yayın organları aracılığıyla ilgililere duyurulur.

Seçimler, kural olarak oda veya borsa hizmet binasında yapılır. Hizmet binasının yetersiz olması halinde şehir merkezinde uygun bir yerde de yapılabilir.

İlçe seçim kurulu başkanı oda ve borsanın üye ve meslek grubu sayısını ve Birlik organları seçimlerinin gereklerine göre seçim sandıklarının yer ve sayısını, tarihini ve oy kullanma süresini, oy pusulasının şeklini ve seçimle ilgili diğer hususları belirler. Seçimlerde kullanılacak araç ve gereçler, ilçe seçim kurulundan sağlanır.

Belirlenen günde seçime ayrılan yer veya bölümde yalnız seçim yapılır ve seçim işleri Kanun ve bu Yönetmelik hükümlerine uygun olarak yürütülür.

Oda ve borsa üye listelerine ilişkin her türlü talep, 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanununu çerçevesinde karşılanır.

Meslek Komitesi ve Meclis Üyeleri Seçimi

Madde 12- En az yedi meslek grubu kurulamayan borsalarda meclisler borsaya kayıtlı olanların kendi aralarından seçecekleri on dört üye ile kurulur. Ayrıca aynı sayıda yedek üye seçilir.

Her meslek grubu için ayrı zarflarda oy kullanılır. Bu zarflara konulacak her bir oy pusulasının üstüne meslek komitesi asil üye adayları, altına ise meslek komitesi yedek üye adayları ayrı ayrı yazılır. Meclis asil ve yedek üyesi adayları; aynı liste üzerinde meslek komitesi asil üyesi adaylarının yanlarına yazılarak belirtilir. Bu şekilde düzenlenen birleşik oy pusulası tek bir zarfa konulmak suretiyle sandığa atılır.

Tüzel kişiler meslek komitesi ile meclis üyeliğine tüzel kişi olarak seçilirler. Bu nedenle, oy pusulalarında meslek komitesi ve meclis üyeliği için tüzel kişinin sadece unvanının yazılması zorunludur.

Meslek komitesi ve meclis üyeliğine seçilen tüzel kişiler, meslek komitesi ve meclis üyeliği seçimlerinin kesinleşmesinden itibaren bir (1) gün içinde meslek komitesi ve meclis üyeliğinde tüzel kişiyi temsil edecek gerçek kişinin ismini oda veya borsaya bildirir. Bu süre içinde bildirim yapılmaması halinde, meslek komitesi ve meclis üyeliği seçimlerinde oy kullanan tüzel kişinin gerçek kişi temsilcisi, yönetim kurulu başkan ve üyeliği seçiminde oy kullanamaz.

Tüzel kişiler, meslek komitesi ve meclis üyeliğinde kendilerini temsil edecek gerçek kişinin ismini her halükarda seçimlerin kesinleşmesinden itibaren bir ay içinde oda veya borsaya bildirmek zorundadır. Bu süre içinde bildirim yapılmaması halinde, diğer yedek üyeler sırası ile meslek komitesi veya meclis asil üyeliğine çağrılır.

Yönetim Kurulu Başkan ve Üyeleri, Genel Kurul Delegeleri ve Disiplin Kurulu Üyeleri Seçimi

Madde 13- Meclis, seçimlerinin kesinleşmesini takip eden en geç iki (2) gün içinde kendi üyeleri arasından oda ve borsa yönetim kurulu başkanı ile yönetim kurulunun asil ve yedek üyelerini aynı listede seçer.

Bu seçimde kullanılacak oy pusulalarına, yönetim kurulu başkanı ile yönetim kurulunun asil ve yedek üyelerinin isimlerinin birlikte yazılması zorunludur. Kanununun 96 ncı maddesinin son fıkrası uyarınca yönetim kurulu başkanı yedeği seçimi yapılmaz.

Oda ve borsa yönetim kurulu başkanlığı seçiminde oyların eşit çıkması halinde en çok oy alan iki aday arasında, aynı usulle ikinci tur seçimi yapılır. İkinci turda da oyların eşit çıkması halinde ise kura usulüne başvurulur.

Genel Kurul asil ve yedek delegeleri, meclise seçilenler arasından, disiplin kurulunun asil ve yedek üyeleri ise oda ve borsaya kayıtlı üyeler arasından meclis tarafından seçilir.

Oda ve borsaların seçecekleri Genel Kurul delege sayıları Kanununun 61 inci maddesindeki kriterlere uygun olarak Birlikçe belirlenir ve seçimlerin yapılacağı tarihten bir ay önce oda ve borsalara bildirilir.

Genel Kurul delege sayısı bir olan oda ve borsalarda yönetim kurulu başkanı Kanun 61 inci maddesi gereğince aynı zamanda Genel Kurul delegesi olduğundan, söz konusu oda ve borsalarda Genel Kurul delegeliği seçimi yapılmaz. Genel Kurul delege sayısı birden fazla olan oda ve borsalarda yönetim kurulu başkanı Kanun gereği aynı zamanda Genel Kurul delegesi olduğundan sadece diğer Genel Kurul delegeleri için seçim yapılır.

Birlik Başkanı Seçimi

Madde 14- Birlik Başkanı, Genel Kurul delegeleri tarafından ve bu delegeler arasından yargı gözetiminde ve gizli oyla öncelikle seçilir. Kanununun 96 ncı maddesinin son fıkrası uyarınca Birlik Başkanı yedeği seçimi yapılmaz.

Genel Kurulun gündem maddeleri arasında Birlik Başkanlığına aday olanların belirlenmesi yer alır. Bu madde görüşmeye açıldığında, Genel Kurul delege tam sayısının yüzde onuna tekabül edecek sayıda delegenin verdiği yazılı önergeler Genel Kurul Divanı tarafından okunur ve Birlik Başkanlığına aday olanların isimleri tutanaklara geçirilir. Birlik Başkanlığı seçiminde bu tutanaklara geçirilen adaylar dışındaki adaylara verilen oylar geçersiz sayılır.

Birlik Başkanlığı seçiminde oy verme işleminin devam edeceği saatler ilçe seçim kurulu başkanı tarafından belirlenir. Oy verme işleminin bitmesini müteakip derhal oyların tasnifine başlanır ve seçim sonuçları tutanağa bağlanır. Bu tutanak, seçim sandık kurulu başkan ve üyeleri tarafından imzalanır. Tutanağın bir örneği seçim yerinde seçim sandık kurulunca asılmak suretiyle ilan edilir.

Birlik Başkanlığı seçiminde oyların eşit çıkması halinde en çok oy alan iki aday arasında, aynı usulle ikinci tur seçimi yapılır. İkinci turda da oyların eşit çıkması halinde ise kura usulüne başvurulur.

Birlik Başkanı aynı zamanda mensubu olduğu oda veya borsanın yönetim kurulu başkanı veya üyeliği ile meclis başkanlığı görevlerini yapamaz. Oda ve borsa yönetim kurulu başkan ve üyeleri ile meclis başkanları, Birlik Başkanlığı seçimi tarihinden on beş (15) gün önce bu görevlerinden istifalarının tekemmül etmiş olması şartıyla Birlik Başkanlığına aday olabilir. **(2.3.2005 tarih ve 25743 sayılı Resmi Gazete’de yayım. Yön. ile değişik)** Birlik Başkanlığına aday olmak için oda veya borsa yönetim kurulu başkanlığından istifa edenlerin Genel Kurul delegeliği; Birlik Başkanlığına seçilmeleri halinde bu görevleri süresince, seçilememeleri halinde ise Birlik Başkanlığı seçiminin kesinleşmesine kadar devam eder.

Birlik Yönetim Kurulu Üyeleri Seçimi

Madde 15- Birlik Yönetim Kurulunun on dört asil ve on dört yedek üyesi, Birlik Genel Kurulunca Birlik Başkanının seçiminin yapıldığı gün delegeler arasından seçilir. Yönetim Kurulunda her oda ve borsa grubundan en az bir temsilci bulunur.

Konsey Üyeleri Seçimi

Madde 16- Genel Kurul delegelerinden ticaret ve sanayi odaları delegeleri Ticaret ve Sanayi Odaları Konseyinin, ticaret odaları delegeleri Ticaret Odaları Konseyinin, sanayi odaları delegeleri Sanayi Odaları Konseyinin, deniz ticaret odaları delegeleri Deniz Ticaret Odaları Konseyinin ve ticaret borsaları delegeleri Ticaret Borsaları Konseyinin otuz asil ve otuz yedek üyesini seçer. Ancak konsey üye sayısı genel kurulda temsil edilen ilgili delege sayısının yarısını geçemez.

Yüksek Disiplin Kurulu Üyeleri Seçimi

Madde 17- Yüksek Disiplin Kurulunun altı asil ve altı yedek üyesi, delegeler arasından Birlik Genel Kurulunca seçilir.

Oy Verme İşlemi

Madde 18- Oda, borsa ve Birlik organ seçimlerinde, oy verme işleminin devam edeceği saatler ilçe seçim kurulu hâkimi tarafından belirlenir. Oy verme işlemleri, toplantı yeter sayısı aranmaksızın gizli oy ve açık tasnif esaslarına göre yapılır. Belirlenen seçim süresi sona erdiği halde, sandık başında oylarını vermek üzere bekleyen seçmenler de oylarını kullanırlar. Seçmen listelerinde adı yazılı olmayan üye veya delegeler oy kullanamaz. Oylar, oy verenin kimliğinin oda veya borsa veya resmi kuruluşça verilen belge ile ispat edilmesinden ve listedeki isminin karşısındaki yerin imzalanmasından sonra kullanılır.

(9.4.2011 tarih, 27900 sayılı Resmi Gazete'de yayım. Yön. ile değ.) Tüzel kişilerin gerçek kişi temsilcilerinin, temsil ettikleri tüzel kişinin tescilli ana sözleşmeleri gereğince temsil ile bağlayıcı işlemler yapmaya yetkili olduklarına dair son bir ay içinde düzenlenmiş ve ilgili ticaret sicili memurluğunca tasdik edilmiş bir belgeyi oy kullanma sırasında ibraz etmeleri gerekir. Birden fazla temsilcisi bulunan tüzel kişiler, ticaret sicili memurluklarına verilecek bir dilekçe ile hangi temsilcinin seçimlerde oy kullanacağını belirtir. Ticaret sicili memurluğunca da bu dilekçede belirtilen temsilci için yetki belgesi düzenlenir. [5174 sayılı Kanunun 81 inci maddesinin (6353 sayılı Kanunun 30 uncu maddesi ile değişik) 5 inci fıkrası ile getirilen değişiklik nedeniyle bu fıkranın Kanuna uygun olmayan hükümleri dikkate alınmayacaktır]

Oylar, herhangi bir şekilde hazırlanmış oy pusulalarının, üzerinde ilçe seçim kurulu mührü bulunan ve oy verme sırasında seçim sandık kurulu başkanı tarafından her meslek grubu için ayrı ayrı verilecek zarflara konulması suretiyle kullanılır. En az yedi meslek grubu kurulamayan borsalarda meclis üye seçimi mühürlü tek tip zarflarla yapılır.

Oylar ilan edilen gün ve saatte belirlenen yerlerde, seçim sandık kurulunun huzurunda sandığa atılmak suretiyle kullanılır.

Seçmenlerin oy pusulalarını gizli olarak yazmaları veya hazır ve basılı oy pusulalarını zarfa koymaları için, kendilerine kapalı oy verme yeri gösterilir. Oy pusulalarının bu kapalı yerde zarfa konulması mecburidir.

Oy pusulalarında asil ve yedek üyeliğe seçilecek olanlar ayrı ayrı gösterilir. Aday adlarının yanına sıra numarası konulmaz, konulmuş ise bunlar tercih sırasını göstermez.

Seçmenin oy hakkını sınırlayıcı hiçbir tedbir alınamayacağı gibi, mükellefiyet de yüklene-
mez. Bir seçmen kapalı oy yerinden dışarı çıkmadıkça hiç kimse oraya giremez.

Zarfı alan seçmen doğrudan kapalı oy verme yerine gider ve oyunu bu yerde zarfa koyar. Kapalı oy verme yerine girmeyen veya zarfı alıp oy vermeyen, ya da açıkta oy kullan-
mak isteyen seçmenden zarf seçim sandık kurulunca geri alınır, bu kişiye oy kullandırıl-
maz, durum tutanakla tespit olunur.

Seçim sandık kurulunun seçme yeterliliği taşıyan üyeleri mensubu buldukları meslek grupları sandıklarında oylarını kullanır.

Sandıkların Açılması ve Oyların Tasnifi

Madde 19- Seçim sonunda sandık, seçim sandık kurulu üyeleri tarafından oy verme yerinde bulunanların gözü önünde açılır ve çıkan zarflar sayılarak tutanağa yazılır.

Sandıktan çıkan bütün zarflar, tek tek kontrol edilir. Bunun sonucunda, başka bir meslek grubuna ait olduğu tespit edilen, üzerinde ilçe seçim kurulu mührü bulunmayan ve üzerinde herhangi bir işaret, imza veya hüviyet taşıyan zarflar geçersiz sayılarak ayrılır. Kalan zarfların sayısı, oy veren seçmen sayısı ile karşılaştırılır. Zarfların sayısı oy veren seçmen sayısından fazla çıktığı takdirde seçim sandık kurulu başkanı, kalan zarflar arasından fazlayı karşılayacak sayıda zarfı gelişi güzel çekerek ayırır.

Ayrılan zarfların sayısı tutanağa geçirilir ve bu zarflar açılmadan derhal yakılmak suretiyle yok edilir. Bundan sonra geçerli zarflar sayılarak sandığa konur ve ara verilmeksizin alenen tasnife başlanır.

Oyların sayımı ve dökümü aralıksız devam eder. Yapılacak itirazlar işi durdurmaz.

Tasnif işinin tertibi ve idaresi seçim sandık kurulu başkanına veya onun bulunmaması halinde görevlendireceği sandık kurulu üyesine aittir. Tasnif neticesinde oy pusulalarının zarf sayısına uygunluğu kontrol edilir ve keyfiyet tutanağa geçirilir.

Toplantı ve karar yeter sayıları dikkate alınmaksızın, adayların aldıkları oylar belirlendikten sonra, adaylar en yüksek oy alandan aşağıya doğru sıralanır ve seçilecek organ üyesi kadar aday sırasıyla en yüksek oy alandan başlamak üzere asil üye adayları arasından belirlenir. Yedek üye adayları için de aynı yöntem uygulanır.

Oy pusulasında tespit edilen aday sayısından fazla olan isimler sondan başlayarak silinir. Belli aday sayısından az sayıda isim ihtiva eden oy pusulası olduğu gibi kabul edilir ve geçerli sayılır. Aynı isim pusulada birkaç defa yazılsa bile tek oy sayılır.

Listelerde tespit edilen adaylar arasında eşit sayıda oy almış olanlar bulunduğu takdirde seçim sandık kurulu önünde seçim sandık kurulu başkanı tarafından kura çekilerek sıralama yapılır. Son sırada eşit sayıda oy alanlardan sıralama kurasını kazanamayanlar seçilmemiş sayılır.

Asil ve yedek adayların sıralanması bu surette ayrı ayrı belirlenir ve tutanağa asil ve yedek üyelerin adları yazılır.

Geçersiz Oy Pusulaları

Madde 20- Oy pusulalarının tasnifinde uygulanacak esaslar şunlardır;

a) Seçim sandık kurulunca verilen mühürlü zarftan başka zarfa konulmuş pusulalar geçersiz sayılır.

- b) Seçmenlerin adını, soyadını, imzasını ve siyasi hüviyetini belli edecek herhangi bir alamet veya işaret taşıyan pusulalar geçersiz sayılır.
- c) Okunabilen ve seçilme yeterliliğini haiz olanlara verilenler hariç, ihtiva ettikleri adlardan hiçbirisi sandık kurulunca okunmayan oy pusulaları geçersiz sayılır.
- d) Aynı zarftan çıkan muhtelif adlar taşıyan birden fazla oy pusulaları geçersiz sayılır.
- e) Bir zarftan aynı adları taşıyan birden fazla oy pusulası çıkması halinde bunların bir tanesi geçerli sayılır, diğerleri imha edilir.
- f) Bir oy pusulasında seçilme yeterliliğini haiz olanlarla olmayanların adları bir arada yazılı ise, seçilme yeterliliğini haiz olmayanların adları okunacak şekilde çizildikten sonra diğer şahısların oyları geçerli sayılır.
- g) Meslek komiteleri ve meclis seçiminde tüzel kişi unvanı yerine tüzel kişinin gerçek kişi temsilcisinin adı ve soyadının yazılması halinde bu isim çizilerek diğer şahısların oyları geçerli sayılır.
- h) Aynı oy pusulasında, meslek komitesi asil üyeliğine aday gösterilmeden, meclis üyeliğine aday gösterilenlere verilen oylar geçersiz sayılır. Oy pusulasında, sadece meslek komitesi üyelerinin belirtilmiş olması halinde bu oylar geçerli, sadece meclis üyelerinin belirtilmiş olması halinde ise bu oylar geçersiz sayılır.
- i) Oy pusulasında ilgili meslek grubu üyesi olmayan bir kişinin isminin bulunması halinde bu isim çizilerek, diğer şahısların oyları geçerli sayılır.
- j) Seçmenin hüviyetini veya oyunu belli edecek herhangi bir işaret, kayıt, ibare taşıyan zarfın içindeki oy pusulaları geçersiz sayılır.

Tutanak

Madde 21- Seçim süresinin sonunda seçim sonuçları aşağıda belirtilen esaslara uygun olarak düzenlenecek bir tutanakla tespit olunur. Bu tutanağa;

- a) Seçimlerin yapıldığı tarih ve gün,
- b) Oy sandığının seçim sandık kurulu üyeleri ve seçim yerinde hazır bulunanlar huzurunda alenen açıldığı saat ve dakika,
- c) Seçmen listesinde yazılı olan seçmenlerin sayısı,
- d) Oy kullanan seçmenlerin sayısı,
- e) Sandıktan çıkan zarf sayısı, geçersiz zarf sayısı ve ikisi arasındaki farkın oy vermiş olan seçmen sayısı ile karşılaştırılması sonucu, zarf sayısı fazla çıkmış ise fazla zarf sayısının adedi ile geçersiz ve fazla zarfların imha edildiği hususu,
- f) Geçerli sayılan oy pusulalarının sayısı,
- g) Oy pusulalarının kaç adedinin hangi sebeplerden dolayı geçersiz sayıldığı,
- h) İtiraz edilmiş ve fakat geçerli sayılmış oy pusulalarının adedi,
- i) Asil ve yedek üye adayları ile organlara asil ve yedek üye olarak seçilenlerin aldıkları oy sayısına göre sıra ile sicil numaraları, adları soyadları, tüzel kişilerin unvanları ve oy miktarları,
- j) Tasnif sonucunun sandık kurulu başkanı tarafından orada hazır bulunanlara duyurulduğu,

k) Oy verme işlemlerinin Kanuna ve bu Yönetmeliğe aykırı olduğu haber verilmiş veya şikâyet edilmiş olması halinde ise bunların nelerden ibaret bulunduğu yazılır ve beş nüsha olarak düzenlenen tutanak seçim sandık kurulu başkan ve üyeleri tarafından imzalanır. Tutanakların birer örneği seçim yerinde asılmak suretiyle geçici seçim sonuçları bir (1) tam iş günü ilan edilir.

Kullanılan oylar ve diğer belgeler tutanağın bir örneği ile birlikte üç ay süreyle saklanmak üzere ilçe seçim kurulu başkanlığına tevdi edilir.

İtirazların İncelenmesi

Madde 22- İtiraz süresi, oda ve borsa organları ile Birlik delegesi seçim sonuçlarının ilanından itibaren bir gündür.

Oda ve borsa organ seçimleri ile Genel Kurulu delege seçimlerinin devamı sırasında yapılan işlemler ile ilan süresi içinde seçim sonuçlarına yapılacak itirazlar görevli hâkim tarafından aynı gün incelenir ve karara bağlanır. İlçe seçim kurulunun itiraz üzerine vereceği kararlar, seçim yerinde asılmak suretiyle bir tam iş günü ilan edilir. Bu kararlara karşı, ilan süresi içinde il seçim kurulu nezdinde itiraz edilebilir. İl seçim kurulu itirazı bir (1) gün içinde karara bağlar. Bu karar kesin olup, bu karara karşı Yüksek Seçim Kuruluna itiraz edilemez. İtiraz süresinin geçmesi ve itirazların karara bağlanmasından hemen sonra, hakim kesin sonuçları seçim yerinde asılmak suretiyle bir tam iş günü ilan eder ve ilgili oda veya borsa ile Birlik ve Bakanlığa bildirir.

Oda ve borsa organ üyeliklerine seçildikleri kesinleşenlere, genel sekreterler tarafından durum bir yazıyla derhal bildirilir.

Birlik Başkanlığı, Birlik Yönetim Kurulu üyeliği, konsey üyeliği ve Yüksek Disiplin Kurulu üyeliği seçimlerine itirazlar, seçim gününde ilçe seçim kuruluna yapılır ve aynı gün karara bağlanır. İlçe seçim kurulu başkanının vereceği kararlar aleyhine, aynı gün il seçim kuruluna itiraz edilebilir. İl seçim kurulu aynı gün içinde karar verir. İl seçim kurulu kararı kesin olup, bu kararlara karşı Yüksek Seçim Kuruluna itiraz edilemez. İtiraz süresinin geçmesi ve itirazların karara bağlanmasından hemen sonra, hâkim kesin sonuçları seçim yerinde asılmak suretiyle bir tam iş günü ilan eder ve Birlik ile Bakanlığa bildirir.

Birlik organ üyeliklerine seçildikleri kesinleşenlere, Birlik Genel Sekreteri tarafından durum bir yazıyla derhal bildirilir.

Seçimlerin İptali

Madde 23- Hâkim herhangi bir sebeple seçimi durdurduğu veya seçim sonuçlarını etkileyecek ölçüde bir usulsüzlük veya mevzuata aykırı uygulama sebebiyle seçimlerin iptaline karar verdiği takdirde, iptaline karar verilen sandıkla ilgili olarak, süresi bir aydan az, iki aydan fazla olmamak üzere seçimin yenileneceği günü tespit ederek ilgili oda veya borsa ile Birlik ve Bakanlığa bildirir.

Seçimlerin tamamının iptali halinde, seçimler yenileninceye kadar geçen sürede, oda veya borsanın meclis ve yönetim kurulu görevini yapmak üzere Birlik tarafından üç veya beş kişilik bir kurul atanır. Bu kurulda yer alacaklar, oda ve borsa üyeleri veya personeli arasından atanabileceği gibi oda ve borsa dışından da atanabilir.

Seçim Sırasında İşlenen Suçlar

Madde 24- Seçimler sırasında seçim sandık kurulu başkanı veya üyelerine karşı suç işleyenler, Devlet memurlarına karşı suç işlenmiş gibi cezalandırılır.

Organ seçimlerinin düzen içinde ve sağlıklı biçimde yürütülmesi amacıyla hâkimin ve seçim sandık kurulunun aldığı tedbirlere uymayanlara, Kanunda öngörülen disiplin cezaları verilir.

Kanun ve bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde, 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanunun Yedinci Bölümündeki suç ve cezalara ilişkin hükümler uygulanır.

Seçim Giderleri

Madde 25- İlçe seçim kurulu başkanına ve seçim sandık kurulu başkan ve üyelerine 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanunda belirtilen esaslara göre ücret ödenir. Bu ücretler ile diğer seçim giderleri seçim yapılan oda, borsa ve Birlikçe karşılanır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Oda, Borsa ve Birlik Organlarında Başkan ve Yardımcılıklarının Seçimi

Meslek Komitesi Başkanı ve Yardımcısı Seçimi

Madde 26- Meslek komiteleri, üyelerinin seçiminin kesinleşmesinden itibaren üç (3) gün içinde genel sekreterin çağrısı üzerine en yaşlı üyenin başkanlığında yapacağı ilk toplantıda yargı gözetiminde olmaksızın kendi üyeleri arasından dört yıl için bir başkan ve bir başkan yardımcısı gizli oy ve açık tasnif usulüyle seçer.

Meclis üyeliğine seçilenler, meslek komitesi başkan ve yardımcılığına seçilebilir.

Meslek komitesi üyeliğine seçilen tüzel kişiler, meslek komitesi üyeliği seçimlerinin kesinleşmesinden itibaren bir (1) gün içinde meslek komitesi üyeliğinde tüzel kişiyi temsil edecek gerçek kişinin ismini oda veya borsaya bildirir. Bu süre içinde bildirim yapılmaması halinde, meslek komitesi üyeliği seçimlerinde oy kullanan tüzel kişinin gerçek kişi temsilcisi, meslek komitesi başkan ve yardımcılığı seçiminde oy kullanamaz.

Meclis Başkanı, Yardımcıları ve Kâtip Üye Seçimi

Madde 27- Meclis, üyelerinin seçiminin kesinleşmesinden itibaren genel sekreterin çağrısı üzerine en yaşlı üyenin başkanlığında yapacağı ilk toplantıda yargı gözetiminde olmaksızın kendi üyeleri arasından dört yıl için bir başkan ile bir veya iki başkan yardımcısı ve kâtip üyeyi gizli oy ve açık tasnif usulüyle seçer.

Meclis başkanı ve yardımcıları, aynı zamanda yönetim ve disiplin kurulu başkan ve üyeliği görevlerini yapamaz.

Meclis üyeliğine seçilen tüzel kişiler, meclis üyeliği seçimlerinin kesinleşmesinden itibaren bir (1) gün içinde meclis üyeliğinde tüzel kişiyi temsil edecek gerçek kişinin ismini oda veya borsaya bildirir. Bu süre içinde bildirim yapılmaması halinde, meclis üyeliği seçimlerinde oy kullanan tüzel kişinin gerçek kişi temsilcisi, meclis başkanı, yardımcıları ve kâtip üye seçiminde oy kullanamaz.

Yönetim Kurulu Başkan Yardımcıları ve Sayman Üye Seçimi

Madde 28- Yönetim kurulu, başkan ve üyelerinin seçiminin kesinleşmesinden itibaren iki (2) gün içinde yönetim kurulu başkanının çağrısı üzerine yapacağı ilk toplantıda,

kendi üyeleri arasından yargı gözetiminde olmaksızın dört yıl için bir veya iki başkan yardımcısı ile bir sayman üyeyi gizli oy ve açık tasnif usulüyle seçer.

Disiplin Kurulu Başkanı Seçimi

Madde 29- Disiplin kurulu, üyelerinin seçiminin kesinleşmesinden itibaren iki (2) gün içinde genel sekreterin çağrısı üzerine en yaşlı üyenin başkanlığında yapacağı ilk toplantıda kendi üyeleri arasından yargı gözetiminde olmaksızın dört yıl için gizli oy ve açık tasnif usulüyle bir başkan seçer.

Birlik Başkan Yardımcıları ve Sayman Üye Seçimi

Madde 30- Birlik Yönetim Kurulu, üyelerinin seçiminin kesinleşmesinden itibaren iki (2) gün içinde Birlik Başkanının çağrısı üzerine yapacağı ilk toplantıda kendi üyeleri arasından yargı gözetiminde olmaksızın dört yıl için her bir oda grubunu ve borsaları temsilen beş başkan yardımcısı ve bir sayman üyeyi gizli oy ve açık tasnif usulüyle seçer.

Konsey Başkanı ve Yardımcıları Seçimi

Madde 31- Konseyler, üyelerinin seçiminin kesinleşmesinden itibaren iki (2) gün içinde Birlik Genel Sekreterinin çağrısı üzerine en yaşlı üyenin başkanlığında yapacakları ilk toplantıda kendi üyeleri arasından yargı gözetiminde olmaksızın dört yıl için bir başkan ve bir başkan yardımcısını gizli oy ve açık tasnif usulüyle seçer.

Yüksek Disiplin Kurulu Başkanı ve Raportör Üye Seçimi

Madde 32- Yüksek Disiplin Kurulu, üyelerinin seçiminin kesinleşmesinden itibaren iki (2) gün içinde Birlik Genel Sekreterinin çağrısı üzerine en yaşlı üyenin başkanlığında yapacağı ilk toplantıda kendi üyeleri arasından yargı gözetiminde olmaksızın dört yıl için bir başkan ve bir raportör üyeyi gizli oy ve açık tasnif usulüyle seçer.

Oyların Eşitliği

Madde 33- Meslek komitesi başkanı ve yardımcısı, meclis başkanı ve yardımcısı ile katip üye, yönetim kurulu başkan yardımcısı ve sayman üye, disiplin kurulu başkanı, Birlik Yönetim Kurulu başkan yardımcısı ve sayman üye, konsey başkan ve yardımcısı ile Yüksek Disiplin Kurulu başkanı ve raportör üye seçimlerinde oyların eşit çıkması halinde kura usulüne başvurulur.

Görevden Alma

Madde 34- Kanununun 87 nci maddesinde öngörülen disiplin cezalarından uyarma ve kınama cezası alan veya Kanununun 93 üncü maddesinde öngörülen para cezalarına çarptırılan ve bu cezaları kesinleşen meslek komitesi başkan ve yardımcısı, meclis başkanı ve yardımcısı ile katip üye, yönetim kurulu başkan yardımcısı ve sayman üye, disiplin kurulu başkanı, Birlik Yönetim Kurulu başkan yardımcısı ve sayman üye, konsey başkan ve yardımcısı ile Yüksek Disiplin Kurulu başkanı ve raportör üyeler bu görevlerinden seçildikleri usul ile alınabilir. Bu takdirde yerlerine, kalan süreyi tamamlamak üzere aynı toplantıda yenileri seçilir.

YEDİNCİ BÖLÜM Müşterek Esaslar

Yönetim Kurulu Başkanlığında ve Birlik Başkanlığında Boşalma

Madde 35- Oda ve borsalarda yönetim kurulu başkanlığı ile Birlik Başkanlığı görevinin herhangi bir nedenle sona ermesi durumunda oda, borsa veya Birlik yönetim kurulu tarafından bir ay içinde, yönetim kurulu üyeleri arasından biri, gizli oy ve açık tasnif usulü ile kalan süreyi tamamlamak üzere yönetim kurulu başkanı ve Birlik Başkanı seçilir. Seçimlere kadar en yaşlı başkan yardımcısı geçici olarak görev yapar.

Oda ve Borsa Organ Üyeliklerinde ve Genel Kurul Delegeliğinde Boşalma

Madde 36- Herhangi bir nedenle oda ve borsa meslek komitesi, meclis, yönetim kurulu ve disiplin kurulu üyelikleri ile Genel Kurul delegeliğinde boşalma olması halinde, yedek üyeler sırayla geri kalan süreyi tamamlamak üzere çağrılır. Boşalan üyelik ve delegelikler, yedek üye ve delegelerle doldurulamazsa geri kalan süreyi tamamlamak üzere boş bulunan asil ve yedek üyelik ve delegelikler için, boşalma tarihinden itibaren otuz (30) gün içinde seçim yapılır.

Boşalan meclis üyelikleri, yedek üyelerle doldurulamazsa; boşalan meclis asil ve yedek üyelikleri, bu maddenin birinci fıkrasına göre, boşalan meclis üyelerinin ilgili olduğu meslek komitesi üyeleri arasından seçilecek üyelerle doldurulur.

Oda ve borsa organları fesih, istifa veya üyelik sıfatlarının kalkması nedenleriyle süresinden önce ve tümüyle dağıldığı takdirde veya herhangi bir nedenle organların oluşmaması halinde, geri kalan süreyi tamamlamak üzere yeni organların seçimi on beş (15) gün içinde yapılır.

Oda ve borsa yönetim kurullarında toplantı yeter sayısını sağlayacak sayıda üye kalmaması halinde, yeni organ üyeleri seçilinceye kadar yönetim kurulunun görevlerinin nasıl ve kimin tarafından yürütüleceği Birlik tarafından belirlenir.

Meslek komitesinde toplantı yeter sayısını sağlayacak sayıda asil ve yedek üye kalmaması ve genel seçimlere altı aydan fazla bir süre bulunması halinde, boşalan meslek komitesinin ilgili olduğu meslek grubunda geri kalan süreyi tamamlamak üzere on beş (15) gün içinde seçim yapılır. Genel seçimlere altı aydan daha az bir süre bulunması halinde, bu seçimler izleyen genel seçimlerde yapılır.

Bu maddede öngörülen seçimler, bu Yönetmelikte belirtilen usul ve esaslara göre yargı gözetiminde ve gizli oyla yapılır.

Birlik Yönetim Kurulu, Konsey ve Yüksek Disiplin Kurulu Üyeliklerinde Boşalma

Madde 37- Herhangi bir nedenle Birlik Yönetim Kurulu üyeliklerinde boşalma olması halinde, boşalan üyeliğin ilgili olduğu konseyden seçilen yedek üyeler sırayla geri kalan süreyi tamamlamak üzere çağrılır.

Konsey ve Yüksek Disiplin Kurulu üyeliklerinde boşalma olması halinde yedek üyeler sırayla geri kalan süreyi tamamlamak üzere çağrılır. Birlik Yönetim Kurulu, konsey ve Yüksek Disiplin Kurulunun boşalan üyelikleri yedek üyelerle doldurulamazsa, geri kalan süreyi tamamlamak üzere boş bulunan asil ve yedek üyelikler için boşalma tarihinden itibaren otuz (30) gün içinde seçim yapılır.

Birlik Yönetim Kurulunda toplantı yeter sayısını sağlayacak sayıda üye kalmaması halinde, yeni organ üyeleri seçilinceye kadar yönetim kurulunun görevlerinin nasıl ve kimin tarafından yürütüleceği Bakanlıkça belirlenir.

Birlik organlarının fesih, istifa veya üyelik sıfatlarının kalkması nedenleriyle süresinden önce ve tümüyle dağıldığı takdirde veya herhangi bir nedenle organların oluşmaması halinde, geri kalan süreyi tamamlamak üzere yeni organların seçimi on beş (15) gün içinde yapılır.

Bu maddede öngörülen seçimler, bu Yönetmelikte belirtilen usul ve esaslara göre yargı gözetiminde ve gizli oyla yapılır.

Yedek Üyelerin Göreve Çağırılması

Madde 38- Herhangi bir nedenle oda, borsa ve Birlik organ üyeliklerinde boşalma olması halinde yedek üyeler yönetim kurulu başkanı veya ilgili organ başkanı tarafından göreve çağırılır. Göreve çağrı yazısı, ilgilinin kayıtlı en son adresine tebliğ edilir.

Görev Yasağı

Madde 39- Bir oda veya borsanın meslek komitesi veya meclis üyeliğine seçilen gerçek kişiler ile tüzel kişilerin gerçek kişi temsilcileri aynı faaliyet alanı içinde bulunan başka bir oda veya borsanın meslek komitesi veya meclisinde görev alamaz.

Seçildikleri takdirde hangi oda ve borsa meslek komitesi ve meclisinde görev alacaklarını seçimlerin kesinleşmesinden itibaren on beş (15) gün içinde ilgili oda ve borsa yönetim kurulu başkanlığına yazılı olarak bildirirler. Bu süre içinde bildirmedikleri takdirde ilgilinin seçilmiş olduğu organ üyelikleri kendiliğinden sona erer.

Aynı faaliyet alanı içinde bulunan birden çok oda ve borsaya kayıtlı tüzel kişiler, temsilcilerinin farklı gerçek kişiler olması şartıyla bu kuruluşların meslek komitesi ve meclislerinde görev alabilir.

Oda ve borsaların meslek komiteleri ve meclis üyeliğine seçilmiş gerçek kişiler ile tüzel kişilerin gerçek kişi temsilcileri, 17/7/1964 tarihli ve 507 sayılı Esnaf ve Küçük Sanatkârlar Kanununa tabi olarak kurulan odalarda görev alamazlar. Bu durumda olanlar, seçimlerin kesinleşmesinden itibaren tercihlerini on beş (15) gün içinde ilgili oda veya borsa yönetim kurulu başkanlığına yazılı olarak bildirir. Bu süre içinde bildirmedikleri takdirde, ilgilinin oda ve borsadaki meslek komitesi ve meclis üyelikleri kendiliğinden sona erer.

Organların Göreve Başlama Tarihleri

Madde 40- Oda ve borsa meslek komitesi, meclis ve disiplin kurulu üyeleri ile yönetim kurulu başkan ve üyeleri seçimlerinin kesinleşmesinden itibaren iki (2) gün içinde göreve başlar.

Birlik Başkanı ile Birlik Yönetim Kurulu, konsey ve Yüksek Disiplin Kurulu üyeleri, seçimlerinin kesinleşmesinden itibaren iki (2) gün içinde göreve başlar.

Seçimlerde Gerçek ve Tüzel Kişilerle İlgili Olarak Uygulanacak Esaslar

Madde 41- Seçimlerde gerçek ve tüzel kişilerin temsili konusunda uygulanacak esaslar şunlardır;

a) Tüzel kişiler meslek komiteleri ve meclis üyeliği seçimlerine tüzel kişi olarak katılır.

b) Meslek komitesi ve meclis üyeliği seçimleri hariç yapılacak diğer seçimlerde seçilen tüzel kişi değil, tüzel kişinin temsilcisi gerçek kişidir. Meslek komiteleri ve meclis üyeliği seçiminde oy pusulalarına tüzel kişinin unvanı, diğer seçimlerde ise oy pusulasına tüzel kişilerin gerçek kişi temsilcisinin adı yazılır.

c) En az yedi meslek grubu kurulamaması nedeniyle meclis üyelerinin doğrudan seçildiği borsalarda meclise seçilen tüzel kişiliktir. Meclis üyeliği seçimi hariç diğer seçimlerde ve görev bölümünde oylar tüzel kişiliğe değil, onun temsilcisi gerçek kişiye verilir ve bu maddenin (a) ve (b) bendindeki esaslar aynen uygulanır.

d) **(9.4.2011 tarih, 27900 sayılı Resmi Gazete’de yayım. Yön. ile değ.)** Tüzel kişilerin gerçek kişi temsilcilerinin, temsil ettikleri tüzel kişinin tescilli ana sözleşmeleri gereğince temsil ile bağlayıcı işlemler yapmaya yetkili olduklarına dair son bir ay içinde düzenlenmiş ve ilgili ticaret sicili memurluğunca tasdik edilmiş bir belgeyi oy kullanma sırasında seçim sandık kuruluna ibraz etmeleri gerekir. Bu belgelerden seçim gününden en fazla bir ay önce alınmış olanlar geçerlidir. (5174 sayılı Kanunun 81 inci maddesinin (6353 sayılı Kanunun 30 uncu maddesi ile değişik) 5 inci fıkrası ile getirilen değişiklik nedeniyle bu fıkranın Kanuna uygun olmayan hükümleri dikkate alınmayacaktır)

e) **(9.4.2011 tarih, 27900 sayılı Resmi Gazete’de yayım. Yön. ile değ.)** Tüzel kişiliği müştereken veya münferiden temsil ile bağlayıcı işlem yapmaya yetkili kişiler birden fazla ise meslek komiteleri ve meclis seçimlerine ilişkin oy kullanımı sırasında ibraz edilecek temsil ve bağlayıcı işlem yapma yetkisini gösteren belge, bunlardan sadece biri adına düzenlenir. (5174 sayılı Kanunun 81 inci maddesinin (6353 sayılı Kanunun 30 uncu maddesi ile değişik) 5 inci fıkrası ile getirilen değişiklik nedeniyle bu fıkranın Kanuna uygun olmayan hükümleri dikkate alınmayacaktır)

f) Aynı gerçek kişi, bu Yönetmeliğin 5 inci maddesinde belirtilen yeterlilikleri taşıması halinde meslek komiteleri üyeliği seçimlerinde aynı veya değişik meslek gruplarında birden çok tüzel kişilik adına oy kullanabilir.

g) Gerçek kişiler seçimlere bizzat iştirak ederler. Bu kişiler, seçme ve seçilme haklarını vekâleten veya ticari mümessil vasıtasıyla kullanıramazlar.

h) Birden fazla firma sahibi gerçek kişiler, kayıtlı oldukları bütün meslek gruplarında meslek komitesi seçimlerine iştirak edebilir. Ancak, birden fazla firma sahibi gerçek kişi mecliste birden fazla firmasını temsilen bulunamaz.

i) Kanunun 10 uncu ve 32 nci maddeleri uyarınca, seçmen listelerinden silinenlerin oda, borsa ve Birlik organlarındaki görevi de kendiliğinden sona erer. Bu üyeler, Kanunda öngörülen yükümlülüklerini yerine getirmiş olsalar dahi tekrar organ üyeliğine dönemez.

Tüzel Kişilerin Organlarda Temsili

Madde 42- Tüzel kişilerin organlarda temsili ile ilgili esaslar şunlardır:

a) Tüzel kişileri meslek komitesi ve meclis üyeliği seçimlerinde temsil edecek gerçek kişinin bu Yönetmeliğin 5 inci maddesinde düzenlenen seçme yeterliliğini, meslek komitesi ve mecliste temsil edecek gerçek kişinin ise bu Yönetmeliğin 6 ncı maddesinde düzenlenen seçilme yeterliliğini taşıması zorunludur.

b) Meslek komitesi ve meclise seçilen tüzel kişileri, meslek komitesi ve meclis üyeliği seçimlerinde oy kullanan gerçek kişi temsilcileri temsil edebileceği gibi, bu Yönetmeliğin

6 ncı maddesinde düzenlenen seçilme yeterliliğini taşıyan başka gerçek kişiler de temsil edebilir.

c) Meslek komitesi veya meclise yedek üye olarak seçilen tüzel kişinin, organ üyeliklerindeki boşalma nedeniyle asil üyeliğe çağırılması halinde, bu tüzel kişiyi meslek komitesi ve mecliste temsil edecek gerçek kişi, bu Yönetmeliğin 6 ncı maddesinin dördüncü fıkrasında belirtilen hususu tevsik eden belgeyi üyeliğe davet yazısının yapıldığı tarihten itibaren bir ay içinde oda ve borsaya ibraz etmek zorundadır. Süresi içinde bu belgenin ibraz edilmemesi durumunda, diğer yedek üyeler sırası ile meslek komitesi veya meclis asil üyeliğine çağırılır.

d) Bir gerçek kişinin, ana sözleşme uyarınca tüzel kişiyi temsil ve ilzama yetkili kılınmadan, yalnızca oda veya borsa seçimlerinde oy kullanması veya organlarda tüzel kişiyi temsil etmesi mümkün değildir.

e) Bir tüzel kişinin hem meslek komitesine hem de meclis üyeliğine seçilmesi halinde, tüzel kişiyi meslek komitesinde ve mecliste aynı gerçek kişi temsil eder.

f) Aynı gerçek kişi kendi adına bir meslek komitesine, tüzel kişi temsilcisi olarak bir başka meslek komitesine seçilebilir veya değişik meslek komitelerinde değişik tüzel kişileri temsil edebilir. Ancak, aynı gerçek kişi aynı meslek komitesinde veya aynı mecliste birden fazla gerçek ve tüzel kişiyi temsil edemez.

g) Tüzel kişilerin gerçek kişi temsilcisi temsil yetkisini kaybettiği takdirde, temsilcinin, seçilmiş olduğu yönetim kurulu başkan ve üyeliği, disiplin kurulu üyeliği, Genel Kurul delegeliği ile temsil edilen tüzel kişinin meclis üyeliği son bulur. Ancak, tüzel kişilik meslek komitesi üyeliğini, en az yedi meslek grubu kurulamayan borsalarda ise meclis üyeliğini muhafaza eder.

Bu şekilde boşalan delege ve üyeliklerin yerine geri kalan süreyi tamamlamak üzere yedek delege ve üyeler çağırılır. Ancak, meslek komitesi ile en az yedi meslek grubu kurulamayan borsalarda meclis üyeliğini muhafaza eden tüzel kişiler bir ay içinde kendilerini temsil edecek gerçek kişinin ismini oda veya borsaya bildirir. Bu süre içinde bu belgenin ibraz edilmemesi durumunda, diğer yedek üyeler sırası ile meslek komitesi veya meclis asil üyeliğine çağırılır.

h) Tüzel kişi seçilme yeterliliğini kaybettiği takdirde, bu tüzel kişi meslek komitesi ve meclis üyeliğinden, en az yedi meslek grubu teşkil edilemeyen borsalarda ise meclis üyeliğinden düşer. Temsilcisi olan gerçek kişinin de seçilmiş olduğu oda, borsa ve Birlik organlarındaki görevleri sona erer ve yerlerine yedek üyeler çağırılır.

ı) Tüzel kişileri temsile yetkili olanlar birden fazla ise, temsil yetkisini muhafaza ettiği sürece meslek komitesi ve meclis toplantılarında ve yönetim kurulu başkan ve üyeliği, disiplin kurulu üyeliği ile Genel Kurul delegeliği seçimlerinde aynı gerçek kişi temsil eder.

j) Gerçek ve tüzel kişilerin varsa şubelerini veya fabrikalarını bu şube veya fabrika namına ilzama yetkili olanlar temsil ederler. Şube veya fabrika temsilcilerinin bu Yönetmeliğinin 5 inci ve 6 ncı maddelerinde düzenlenen nitelikleri tevsik eden belgelere sahip olmaları şarttır.

Siyasi Propaganda Yasağı

Madde 43- (9.4.2011 tarih, 27900 sayılı Resmi Gazete’de yayım. Yön. ile değ.) Oda, borsa ve Birlik organlarının seçimlerinde siyasi partiler, sendikalar ve sendika üst kuruluşları aday gösteremezler ve belirli adayların leh ve aleyhlerinde faaliyette bulunamazlar

ve propaganda yapamazlar. Bu hükme aykırı davrananlar altı aya kadar hapis veya adli para cezası ile cezalandırılır.

Bildirim Hükümleri

Madde 44- Bu Yönetmelik hükümlerine göre ilgililere yapılması gereken her türlü tebligat yazılı olarak kendisine veya iadeli taahhütlü mektup, kurye, personel veya noter aracılığıyla ilgilinin kayıtlı en son adresine yapılır.

Adresinde bulunamayanlar hakkında 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümleri uygulanır.

Kaldırılan Hükümler

Madde 45- 9/9/1989 tarihli ve 2077 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Ticaret ve Sanayi Odaları, Ticaret Odaları, Sanayi Odaları, Deniz Ticaret Odaları, Ticaret Borsaları ve Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Organ Seçimleri Hakkında Yönetmelik yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçici Madde 1- 2004 yılı Ekim ayında yapılması gereken oda ve borsa organ seçimleri 2005 yılı Mart ayı içinde yapılır. 2005 yılı Mart ayında yapılacak oda ve borsa organ seçimlerinde, organ üyeliğine seçilenlerin görev süresi 2008 yılı Ekim ayında yapılacak genel seçimlere kadar devam eder.

Geçici Madde 2- Oda ve borsalarda, meslek grubu üye sayısının zorunlu asgari sayının altına düşmesi nedeniyle en yakın meslek grubu ile birleştirilen meslek grubunun üyeleri, 2005 yılı Mart ayında yapılacak seçimlerde grup değişikliğinin seçimlerden altı ay önce yapılması şartı dikkate alınmaksızın birleştirilen meslek grubunda seçme ve seçilme haklarını kullanırlar.

Seçim tarihinden itibaren geriye doğru altı ay içinde resen veya talep üzerine meslek grubu değiştirilen üyeler, 2005 yılı Mart ayında yapılacak organ seçimlerinde meslek gruplarının asgari üye sayılarının hesabında dikkate alınır.

Geçici Madde 3 –(2.3.2005 tarih ve 25743 sayılı Resmi Gazete’de yayım. Yön. ile değişik) Bu Yönetmeliğin 5 inci maddesinin ikinci, üçüncü ve dördüncü fıkraları ile 6 ncı maddesinin dördüncü, beşinci ve altıncı fıkraları 2005 yılı Mart ayında yapılacak oda ve borsa organ seçimlerinde uygulanmaz.

Bu Yönetmeliğin 18 inci maddesinin ikinci fıkrası ile 41 inci maddesinin (d) ve (e) bentlerinde düzenlenmiş bulunan; tüzel kişilerin gerçek kişi temsilcilerinin oy kullanma sırasında ibraz edecekleri, temsil ve bağlayıcı işlemler yapmaya yetkili olduklarına ilişkin belgede ahzuka bza da yetkili olduklarına dair kayıtlar 2005 yılı Mart ayında yapılacak oda ve borsa organ seçimlerinde aranmaz.

Geçici Madde 4 – (9.4.2011 tarih, 27900 sayılı Resmi Gazete’de yayım. Yön. ile ek.) 19/1/2005 tarihli ve 25705 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Odalarda Mesleklerin Gruplandırılması Hakkında Yönetmeliğin geçici 3 üncü maddesi ile 19/1/2005 tarihli ve 25705 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Ticaret Borsalarında Mesleklerin Gruplandırılması Hakkında Yönetmeliğin geçici 3 üncü maddesi, bu Yönetmeliğin uygulamasında dikkate alınır ve meslek grubu kayıtlarında bu yönetmelikler uyarınca yapılacak değişiklikler, bu değişikliklerin yapılmasını izleyen ilk oda ve borsa organ seçimlerinde uygulanır. Bu durumda, 11 inci maddenin dördüncü fıkrasında yer alan meslek grubu değişikliğinin seçimlerden altı ay önce yapılması koşulu uygulanmaz.

Yürürlük

Madde 46- Bu Yönetmelik, yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 47- Bu Yönetmelik hükümlerini Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı yürütür.

ODALARDA MESLEKLERİN GRUPLANDIRILMASI HAKKINDA YÖNETMELİK

YÜRÜRLÜK:19.01.2005 TARİH, 25705 SAYILI RESMİ GAZETE

DEĞİŞİKLİK:09.04.2011 TARİH, 27900 SAYILI RESMİ GAZETE

DEĞİŞİKLİK:03.06.2012 TARİH,29312 SAYILI RESMİ GAZETE

DEĞİŞİKLİK:29.09.2012 TARİH, 28426 SAYILI RESMİ GAZETE

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

Madde 1- Bu Yönetmeliğin amacı, odalarda mesleklerin gruplandırılmasında uyulacak usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

Madde 2- Bu Yönetmelik, faaliyette bulunan ve yeni kurulan odaları kapsar.

Dayanak

Madde 3- Bu Yönetmelik, 18/5/2004 tarihli ve 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununun 14 üncü maddesinin dördüncü fıkrasına dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4- Bu Yönetmelikte geçen;
Kanun: 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununu, Bakanlık: **(03.06.2012 tarih, 28312 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yön.ile Değişik)** Gümrük ve Ticaret Bakanlığını,

Birlik: Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğini,

Oda: Ticaret ve sanayi odası, ticaret odası, sanayi odası ve deniz ticaret odasını,

Meclis: Oda meclisini,
Yönetim Kurulu: Oda yönetim kurulunu,
Rehber: Odalarda Mesleklerin Gruplandırılması Rehberini
ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Mesleklerin Gruplandırılması Rehberi ve Esasları

Mesleklerin Gruplandırılması Rehberi

Madde 5- Odalarda meslekler, Birlik tarafından yayımlanan Rehberde uygun olarak gruplandırılır.

Birlik, Rehberde yer alan mesleklerin gerektiğinde değiştirilmesine, çıkarılmasına veya ticaret ve sanayide meydana gelen gelişmeler sonucunda teşkiline lüzum görülen yeni mesleklerin Rehberde eklenmesine yetkilidir.

(9.4.2011 tarih, 27900 sayılı Resmi Gazete’de yayım. Yön. ile ek.) Rehberin yürürlükten kaldırılarak, yeni Rehber yayımlanması halinde Birlik, yapacağı saha çalışmasıyla üyelerin faaliyet kodları ve meslek grupları ile odaların meslek gruplarını Rehber ve ilgili mevzuat çerçevesinde yeniden tespit eder ve uygulanmak üzere odalara bildirir. Odalar bu değişikliği bir ay içinde yerine getirir.

Mesleklerin Gruplandırılması Esasları

Madde 6- (9.4.2011 tarih, 27900 sayılı Resmi Gazete’de yayım. Yön. ile değ.) Bir meslek grubu kurulabilmesi için, kurulması düşünülen meslek grubu üye sayısının;

- 1000 ve daha az üyesi olan odalarda en az 25,
  - 1001–5000 üyesi olan odalarda en az 50,
  - 5001–10000 üyesi olan odalarda en az 100,
  - 10001–25000 üyesi olan odalarda en az 150,
  - 25001–50000 üyesi olan odalarda en az 200,
  - 50001–150000 üyesi olan odalarda en az 250,
  - 150001 ve daha fazla üyesi olan odalarda en az 500,
- olması şarttır.

(03.06.2012 tarih, 28312 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yön. ile Değişik) Ancak, meslek grubu kurulabilmesi için gereken asgari üye sayıları, yönetim kurulunun teklifi üzerine meclisin üye tam sayısının salt çoğunluğunun kararı ve Birliğin onayı ile iki katına kadar arttırılabilir. Sanayi odalarına, deniz ticaret odalarına ve ticaret ve sanayi odalarının sanayici niteliğindeki üyelerine münhasır olmak üzere meslek grubu kurulabilmesi için gereken asgari üye sayıları yönetim kurulunun teklifi üzerine meclisin üye tam sayısının salt çoğunluğunun kararı ve Birliğin onayı ile üçte bir oranında indirilebilir.

Bu maddede yer alan meslek grubu üye sayısının hesabında, Kanununun 10 uncu maddesi uyarınca meslek gruplarından ve seçmen listelerinden silinen üyeler dikkate alınmaz. Bu üyelerden, daha sonra Kanunda belirtilen yükümlülüklerini yerine getirenler kayıtlı buldukları meslek gruplarına ve seçmen listelerine dâhil edilirler.

(29.09.2012 tarih, 28426 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yön. ile Değişik) Rehberin dayandığı esaslar uyarınca benzer meslekler birleştirilmek suretiyle meslek grubu oluşturulabilir. Ancak, aynı meslekle iştigal eden üyeler farklı meslek gruplarına dâhil edilemez.

(29.09.2012 tarih, 28426 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yön. ile Değişik) Birden fazla meslekle iştigal eden üyelerin esas iştigal konusunun tespitine ilişkin kriterler Birlik tarafından belirlenir.

(Son fıkra, 29.09.2012 tarih, 28426 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yön. ile yürürlükten kaldırılmıştır.)

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Faaliyette Bulunan ve Yeni Kurulan Odalarda Mesleklerin Gruplandırılması

Faaliyette Bulunan Odalarda Mesleklerin Gruplandırılması

Madde 7- Faaliyette bulunan odaların meslek grupları, ticari ve sınai ihtiyaçların veya grup üyelerinin sayısındaki azalmalar ya da artmaların gerekli kılması üzerine Rehberine uygun olarak birleştirilebilir, ayrılabilir veya yeni meslek grupları kurulabilir.

Meslek gruplarının birleştirilebilmesi, ayrılabilmesi veya yeni meslek gruplarının kurulabilmesi, yönetim kurulunun veya bu Yönetmeliğin 6 ncı maddesinde belirtilen ve grup kurulabilmesi için gerekli olan asgari üye sayısının teklifi üzerine meclisin üye tamsayısının salt çoğunluğunun kararı ve Birliğin onayına bağlıdır. Birlikçe onaylanan meslek grupları izleyen ilk genel seçimlerde uygulanır. Ancak, seçim tarihinden itibaren geriye doğru altı ay içinde yapılan meslek grubu değişiklikleri seçimlerde dikkate alınmaz.

Birliğin onayına sunulan meclis kararının, meslek komitesi ve meclis üyeliği seçim tarihinden en az altı ay önce ve gerekçeli olarak alınması zorunludur. Altı aylık sürenin hesaplanmasında, meclisin ilk karar tarihi dikkate alınır.

Birlik tarafından onaylanmayan kararlar, müracaat tarihinden itibaren otuz (30) gün içinde gerekçeli olarak ilgili odaya bildirilir. Birliğin bu konudaki kararı kesindir.

Yeni Kurulan Odalarda Mesleklerin Gruplandırılması

Madde 8- Yeni kurulan odalarda meslek grupları, ilçe seçim kurulu başkanı veya onun görevlendireceği yetkili memur tarafından seçilecek beş veya yedi üyeden oluşacak bir gruplandırma kurulunca on beş (15) gün içinde bu Yönetmelik hükümlerine uygun olarak hazırlanır ve gerekçeli olarak Birliğin onayına sunulur. Birlik, onayına sunulan meslek gruplarını müracaat tarihinden itibaren on beş (15) gün içinde aynen veya değiştirerek onaylar.

Gruplandırma kurulu, yeni kurulan odanın çalışma alanı içinde bulunan ticaret siciline kayıtlı tacir, sanayici ve deniz tacirlerini esas iştigal konularına göre Birlikçe onaylanan meslek gruplarına dahil ederek uygun vasıtalarla mahallinde ilan eder.

Meslek mensupları, ilan tarihinden itibaren on (10) gün içinde dâhil edildikleri meslek gruplarına ilişkin olarak gruplandırma kuruluna itiraz edebilir. İtirazlar, gruplandırma kurulunca üç (3) gün içinde incelenir ve kesin olarak karara bağlanır. Sonucu ilgiliye tebliğ edilir. Süresinde itiraz edilmeyen kararlar kesinleşir.

Oda kurulmasına ilişkin Bakanlık tarafından ön izin verilmesinden itibaren üç (3) gün içinde müteşebbis kurulca ilçe seçim kurulu başkanlığına yapılan müracaat üzerine oluşturulan gruplandırma kurulu, yapacağı ilk toplantısında üyelerinden birini başkan olarak görevlendirir.

Gruplandırma kurulu, üye tam sayısı ile toplanır. Kararlar, toplantıya katılanların salt çoğunluğuyla alınır. Toplantılarda çekimser oy kullanılamaz.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Meslek Gruplarına Kayıt, İtiraz ve Ortak Veri Tabanı

Meslek Gruplarına Kayıt ve İtiraz

Madde 9- (9.4.2011 tarih, 27900 sayılı Resmi Gazete’de yayım. Yön. ile değ.) Üyenin odaya kaydedilmesine ilişkin yönetim kurulu kararında, üyenin faaliyet kodu ve meslek grubu Rehberine uygun olarak belirlenir. Faaliyet kodu ve meslek grubu belirlenirken, üyenin Ticaret Sicili Memurluğuna beyan ettiği, fiilen yapacağı iştigel konusu esas alınır. Odaya kaydedilen üyeye yapılacak tebligatta, faaliyet kodu ve dâhil edildiği meslek grubu açıkça belirtilir. Faaliyet kodu ve meslek grubunun belirlenmesi işleminin Rehberine uygunluğunun değerlendirilmesi amacıyla kayıt işlemi Birliğe bildirilir. Odanın belirlediği faaliyet kodu ve meslek grubunun Rehberine uygun olmadığının Birlik tarafından tespit edilmesi halinde, Birlik bu tespiti, kayıtlarını değiştirmesi için bildirim tarihinden itibaren bir ay içinde odaya gönderir. Oda tarafından yapılan değişiklikler, üyelere tebliğ edilir.

Üye, oda tarafından kendisine tebliğ edilen faaliyet koduna ve dâhil edildiği meslek grubuna ilişkin kararlara karşı, tebellüğ tarihinden itibaren on gün içinde Birliğe itiraz edebilir. Bu madde gereğince Birliğe yapılacak itirazlar, bir ay içinde incelenir ve karara bağlanır. Sonucu Birlik tarafından ilgiliye ve odaya tebliğ edilir. Süresinde itiraz edilmeyen ve itiraz üzerine Birlik tarafından verilen kararlar kesindir.

Üyeler, fiilen yaptıkları iştigel konularında meydana gelen değişiklikleri geręekleřmesinden itibaren bir ay içinde kayıtlı oldukları odaya bildirmek zorundadır.

Odaya kayıtlı üyenin iştigel konusunun değiştiğinin beyan üzerine veya oda ya da Birlik tarafından re’sen tespit edilmesi halinde; üyenin faaliyet kodu ve meslek grubu ilgilinin talebi üzerine veya oda ya da Birliğin tespiti çerçevesinde re’sen oda yönetim kurulu kararıyla değiştirilir. Ancak, üyenin faaliyet kodu ve meslek grubu değişikliğinin yapılabilmesi için iştigel konusu değişikliğinin üye tarafından belgelendirilmesi veya kayıtlı bulunduğu oda veya Birlik tarafından tespit raporuna dayandırılması gerekir.

Üyenin, faaliyet kodu ve meslek grubunun değiştirilmesine ilişkin kararlar oda tarafından ilgiliye tebliğ edilir ve yapılan değişiklik işleminin Rehberine uygunluğu değerlendirilmek üzere Birliğe bildirilir. Odanın belirlediği faaliyet kodu ve meslek grubu değişikliğinin Rehberine uygun olmadığının Birlik tarafından tespit edilmesi halinde, Birlik bu tespiti, kayıtlarını değiştirmesi için bildirim tarihinden itibaren bir ay içinde odaya gönderir. Oda tarafından yapılan değişiklikler, üyelere tebliğ edilir.

Üye, oda tarafından kendisine tebliğ edilen faaliyet kodu ve meslek grubu değişikliğine ilişkin kararlara karşı, tebellüğ tarihinden itibaren on gün içinde Birliğe itiraz edebilir. Bu madde gereğince Birliğe yapılacak itirazlar, bir ay içinde incelenir ve karara bağlanır. Sonucu Birlik tarafından ilgiliye ve odaya tebliğ edilir. Süresinde itiraz edilmeyen ve itiraz üzerine Birlik tarafından verilen kararlar kesindir.

Seçim tarihinden itibaren geriye doğru altı ay içinde yapılan, üyelerin faaliyet kodu ve meslek grubu değişiklikleri seçimlerde dikkate alınmaz.

Bu maddede belirtilen tespit raporunun içeriği ve şekli Birlik tarafından belirlenir.

Ortak Veri Tabanı

Madde 10- Odaların meslek gruplarına göre yapılacak üye kayıtları elektronik ortamda Bakanlık ve Birlik bünyesinde düzenlenen ortak veri tabanında güncel olarak tutulur.

Bu hükmün uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

Bildirim Hükümleri

Madde 11- Bu Yönetmelik hükümlerine göre ilgililere yapılması gereken her türlü tebligat yazılı olarak kendisine veya iadeli taahhütlü mektup, kurye, personel veya noter aracılığıyla ilgilinin kayıtlı en son adresine yapılır.

Adresinde bulunamayanlar hakkında 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümleri uygulanır.

Kaldırılan Hükümler

Madde 12- 11/2/1987 tarihli ve 19369 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Ticaret ve Sanayi Odaları, Ticaret Odaları, Sanayi Odaları, Deniz Ticaret Odalarında Mesleklerin Gruplandırılmasında Uyulacak Esaslar Hakkında Yönetmelik yürürlükten kaldırılmıştır. **(“eki Rehber hariç olmak üzere” ibaresi 9.4.2011 tarih, 27900 sayılı Resmi Gazete’de yayım. Yön. ile yürürlükten kaldırılmıştır.)**

Geçici Madde 1- 2005 yılı Mart ayı içinde yapılacak organ seçimleri mevcut meslek grupları ile yapılır. Ancak, mensuplarının sayısı meslek grubu kurulabilmesi için bu Yönetmeliğin 6 ncı maddesinde belirtilen asgari üye sayısından az olan meslek grupları Birliğin onayına gerek olmaksızın en yakın meslek grubuna dahil edilir. Bu şekilde meslek grubu değişen üyelerin organ üyelikleri, 2005 yılı Mart ayında yapılacak organ seçimlerine kadar devam eder.

Geçici Madde 2- Odalar, meslek gruplarını bu Yönetmeliğin 5 inci maddesinde belirtilen Rehberin yayımlanmasından itibaren altı ay içinde bu Rehberde uygun hale getirir. Bu işlem nedeniyle meslek grubu değişen üyelerin organ üyelikleri, müteakip genel seçimlere kadar devam eder.

Geçici Madde 3- **(9.4.2011 tarih, 27900 sayılı Resmi Gazete’de yayım. Yön. ile ek.)** Birlik, Rehberdeki faaliyet kodları ve meslek gruplarının güncellemesinin sağlanması amacıyla Rehberde ve/veya mesleklerin gruplandırılması rehberinin dayandığı esaslarda gerekli değişikliği, bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden itibaren üç ay içinde yapar.

(03.06.2012 tarih, 28312 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yn. ile Değişik) Birlik, Rehberdeki değişikliğin yapılmasını müteakip en geç on sekiz ay içinde bilimsel yöntemlerle yapılacak bir saha çalışması ile üyelerin faaliyet kodlarını, meslek gruplarını ve odaların meslek gruplarını Rehber ve ilgili mevzuat çerçevesinde aşağıdaki fıkralarda belirtilen Şekilde yeniden tespit eder.

(29.09.2012 tarih, 28426 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yn. ile Değişik) Birlik, bu madde uyarınca tespit edilen faaliyet kodlarını; Kanununun 10 uncu maddesi uyarınca meslek gruplarından ve seçmen listelerinden silinen üyeler ile münfesih olanlar hariç diğer üyelere tebliğ eder. Faaliyet kodu değiştirilen ye bu karara karşı tebellüğ tarihinden itibaren on gün içinde Birliğe itiraz edebilir. Birlik, yenin itirazına ilişkin gerekçeli kararını bir ay içinde üyeye bildirir. Süresinde itiraz edilmeyen ve itiraz zerine Birlik tarafından verilen kararlar kesindir.

(03.06.2012 tarih, 28312 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yn. ile Değişik) Birlik, yelerin faaliyet kodlarının kesinleşmesini müteakip üyelerin meslek grubu ve odaların meslek gruplarını tespit eder ve üyelerin faaliyet kodu, meslek grubu ve odaların meslek gruplarına ilişkin yapılmasını gerekli gördüğü değişiklikleri odalara bildirir. Birlik tarafından belirlenen üyelerin faaliyet kodu, meslek grupları ve odaların meslek grupları oda tarafından 30 gün içinde aynen uygulanır. Bu Yönetmeliğin 6 ncı maddesinin ikinci fıkrasındaki yetkiler, bu geçici madde uyarınca Birlik tarafından belirlenecek meslek grupları için Birlik Yönetim Kurulu tarafından kullanılır.

(03.06.2012 tarih, 28312 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yn. ile Değişik) Bu maddenin üçüncü fıkrasındaki süreçte odalara kaydolan yeni üyelerin, oda tarafından belirlenen faaliyet kodu Birliğe iletilir. Birlik, bu işlemi Rehberde uygun bulması halinde onaylar. Odanın belirlediği faaliyet kodunun Rehberde uygun olmadığının Birlik tarafından tespit edilmesi halinde, Birlik bu tespitini, kayıtlarını değiştirmesi için bildirim tarihinden itibaren bir ay içinde odaya gönderir. Oda tarafından yapılan değişiklikler üyelere tebliğ edilir.

(29.09.2012 tarih, 28426 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yn. ile Değişik) Kanununun 10 uncu maddesi uyarınca meslek gruplarından ve seçmen listelerinden silinmiş bulunan ve kendilerine faaliyet kodu tebliğ edilmemiş olan yelerden, Kanunda belirtilen yükümlülüklerini yerine getirenlere bu madde uyarınca belirlenen ve Birlik tarafından hazırlanan veri tabanında yer alan faaliyet kodu, kayıtlı oldukları oda tarafından kendilerine elden tebliğ edilir. Bu ye, ilgili meslek grupları ile seçmen listelerine dâhil edilir. ye, faaliyet kodunun tebliğ tarihinden itibaren on gün içinde Birliğe itiraz edebilir. Birlik, yenin itirazına ilişkin gerekçeli kararını bir ay içinde üyeye bildirir. Birlik tarafından faaliyet kodunun değiştirilmesine karar verilmesi halinde; oda tarafından üyenin faaliyet kodu ile gerekmesi halinde meslek grubu değiştirilir. Süresinde itiraz edilmeyen ve itiraz zerine Birlik tarafından verilen kararlar kesindir.

Meslek grubu kayıtlarında bu madde uyarınca yapılan değişiklikler, değişiklik tarihini izleyen ilk oda organ seçimlerinde uygulanır. Bu durumda 7 nci ve 9 uncu maddelerde belirtilen altı aylık süre koşulu uygulanmaz.

(29.09.2012 tarih, 28426 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yn. ile eklenmiştir.) Bu madde uyarınca Birlik tarafından yapılacak tebligatlar hakkında 11 inci madde hükmü uygulanmaz. Bu madde uyarınca yapılacak tebligatlar yazılı olarak posta, kargo veya kurye aracılığıyla üyenin bilinen en son adresine gönderilir. Adresinde bulunamayan üyelerin kayıtlı adresine posta, kargo veya kurye aracılığıyla ikinci kez yazılı tebligat yapılır. Ayrıca

bu üyelere ilişkin faaliyet kodları Birliğin resmi internet sitesinde ilan edilerek yayımlanır ve bu husus yurt düzeyinde dağıtım yapılan en az üç gazeteyle verilecek ilan ile duyurulur. Bu şekilde yapılan tebligat, muhataba yapılmış sayılır. Üye, internet sitesinde yapılan ilan tarihinden itibaren yedi gün sonra başlamak üzere, on gün içinde bu madde uyarınca Birliğe itiraz edebilir. Süresinde itiraz edilmeyen ve itiraz üzerine Birlik tarafından verilen kararlar kesindir.

Yürürlük

Madde 13- Bu Yönetmelik, yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 14- Bu Yönetmelik hükümlerini Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı yürütür.

TİCARET BORSALARINDA MESLEKLERİN GRUPLANDIRILMASI HAKKINDA YÖNETMELİK

Yürürlük:19.01.2005 tarih, 25705 sayılı Resmi Gazete

Değişiklik:09.04.2011 tarih, 27900 sayılı Resmi Gazete

Değişiklik:03.06.2012 tarih,29312 sayılı Resmi Gazete

Değişiklik:29.09.2012 tarih, 28426 sayılı Resmi Gazete

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

Madde 1- Bu Yönetmeliğin amacı, borsalarda mesleklerin gruplandırılmasında uyulacak usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

Madde 2- Bu Yönetmelik, faaliyette bulunan ve yeni kurulan borsaları kapsar.

Dayanak

Madde 3- Bu Yönetmelik, 18/5/2004 tarihli ve 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununun 36 ncı maddesinin dördüncü fıkrasına dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4- Bu Yönetmelikte geçen;

Kanun: 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununu,

Bakanlık: **(03.06.2012 tarih, 28312 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yön. ile Değişik)** Gümrük ve Ticaret Bakanlığını,

Birlik: Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğini,

Borsa: Ticaret borsasını,

Meclis: Borsa meclisini,

Yönetim Kurulu: Borsa yönetim kurulunu,

Rehber: Ticaret Borsalarında Mesleklerin Gruplandırılması Rehberini ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Mesleklerin Gruplandırılması Rehberi ve Esasları

Mesleklerin Gruplandırılması Rehberi

Madde 5- Borsalarda, borsa kotasyonuna dâhil maddelere ait meslekler, Birlik tarafından yayımlanan Rehberde uygun olarak gruplandırılır.

Birlik, Rehberde yer alan mesleklerin gerektiğinde değiştirilmesine, çıkarılmasına veya borsa kotasyonuna dâhil madde nevinde meydana gelen değişimler sonucunda teşkiline lüzum görülen yeni mesleklerin Rehberde eklenmesine yetkilidir.

(9.4.2011 tarih, 27900 sayılı Resmi Gazete’de yayım. Yön. ile ek.) Rehberin yürürlükten kaldırılarak, yeni Rehber yayımlanması halinde Birlik, yapacağı saha çalışmasıyla üyelerin faaliyet kodları ve meslek grupları ile borsaların meslek gruplarını Rehber ve ilgili mevzuat çerçevesinde yeniden tespit eder ve uygulanmak üzere borsalara bildirir. Borsalar bu değişikliği bir ay içinde yerine getirir.

Mesleklerin Gruplandırılması Esasları

Madde 6- Bir meslek grubu kurulabilmesi için, kurulması düşünülen meslek grubu üye sayısının;

- 500 ve daha az üyesi olan borsalarda en az 25,
- 501- 5000 üyesi olan borsalarda en az 30,
- 5001 ve daha fazla üyesi olan borsalarda en az 60 olması şarttır.

Ancak, meslek grubu kurulabilmesi için gereken asgari üye sayıları, yönetim kurulunun teklifi üzerine meclisin üye tam sayısının salt çoğunluğu kararı ve Birliğin onayı ile iki katına kadar artırılabilir.

Bu maddede yer alan meslek grubu üye sayısının hesabında, Kanunun 32 nci maddesi uyarınca meslek gruplarından ve seçmen listelerinden silinen üyeler dikkate alınmaz. Bu üyelerden, daha sonra Kanunda belirtilen yükümlülüklerini yerine getirenler kayıtlı buldukları meslek gruplarına ve seçmen listelerine dâhil edilir.

(29.09.2012 tarih, 28426 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yön. ile Değişik) Rehberin dayandığı esaslar uyarınca benzer meslekler birleştirilmek suretiyle meslek grubu oluşturulabilir. Ancak, aynı meslekle iştigal eden üyeler farklı meslek gruplarına dâhil edilemez.

(29.09.2012 tarih, 28426 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yön. ile Değişik) Borsaya dâhil birden fazla madde üzerine alım satım yapan üyelerin esas iştigal konusunun tespitine ilişkin kriterler Birlik tarafından belirlenir.

(Son fıkra, 29.09.2012 tarih, 28426 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yön. ile yürürlükten kaldırılmıştır)

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Faaliyette Bulunan ve Yeni Kurulan Borsalarda Mesleklerin Gruplandırılması

Faaliyette Bulunan Borsalarda Mesleklerin Gruplandırılması

Madde 7- Faaliyette bulunan borsaların meslek grupları, borsa kotasyonuna dâhil madde nevinde meydana gelen değişimler veya grup üyelerinin sayısındaki azalmalar ya da artmaların gerekli kılması üzerine Rehberine uygun olarak birleştirilebilir, ayrılabilir veya yeni meslek grupları kurulabilir.

Meslek gruplarının birleştirilebilmesi, ayrılabilmesi veya yeni meslek gruplarının kurulabilmesi, yönetim kurulunun veya bu Yönetmeliğin 6 ncı maddesinde belirtilen ve grup kurulabilmesi için gerekli olan asgari üye sayısının teklifi üzerine meclisin üye tamsayısının salt çoğunluğunun kararı ve Birliğin onayına bağlıdır. Birlikçe onaylanan meslek grupları izleyen ilk genel seçimlerde uygulanır. Ancak, seçim tarihinden itibaren geriye doğru altı ay içinde yapılan meslek grubu değişiklikleri seçimlerde dikkate alınmaz.

Birliğin onayına sunulan meclis kararının, meslek komitesi ve meclis üyeliği seçim tarihinden en az altı ay önce ve gerekçeli olarak alınması zorunludur. Altı aylık sürenin hesaplanmasında, meclisin ilk karar tarihi dikkate alınır.

Birlik tarafından onaylanmayan kararlar, müracaat tarihinden itibaren otuz (30) gün içinde gerekçeli olarak ilgili borsaya bildirilir. Birliğin bu konudaki kararı kesindir.

Yeni Kurulan Borsalarda Mesleklerin Gruplandırılması

Madde 8- Yeni kurulan borsalarda meslek grupları, ilçe seçim kurulu başkanı veya onun görevlendireceği yetkili memur tarafından seçilecek beş veya yedi üyeden oluşacak bir gruplandırma kurulunca on beş (15) gün içinde bu Yönetmelik hükümlerine uygun olarak hazırlanır ve gerekçeli olarak Birliğin onayına sunulur. Birlik, onayına sunulan meslek gruplarını müracaat tarihinden itibaren on beş (15) gün içinde aynen veya değiştirerek onaylar.

Gruplandırma kurulu, yeni kurulan borsanın çalışma alanı içinde bulunan ticaret siciline veya esnaf ve sanatkâr siciline kayıtlı tacir ve esnafları esas iştigal konularına göre Birlikçe onaylanan meslek gruplarına dâhil ederek uygun vasıtalarla mahallinde ilan eder.

Meslek mensupları, ilan tarihinden itibaren on (10) gün içinde dâhil edildikleri meslek gruplarına ilişkin olarak gruplandırma kuruluna itiraz edebilir. İtirazlar, gruplandırma kurulunca üç (3) gün içinde incelenir ve kesin olarak karara bağlanır. Sonucu ilgiliye tebliğ edilir. Süresinde itiraz edilmeyen kararlar kesinleşir.

Borsa kurulmasına ilişkin Bakanlık tarafından ön izin verilmesinden itibaren üç (3) gün içinde müteşebbis kurulca ilçe seçim kurulu başkanlığına yapılan müracaat üzerine oluşturulan gruplandırma kurulu, yapacağı ilk toplantısında üyelerinden birini başkan olarak görevlendirir.

Gruplandırma kurulu, üye tam sayısı ile toplanır. Kararlar, toplantıya katılanların salt çoğunluğuyla alınır. Toplantılarda çekimser oy kullanılamaz.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Meslek Gruplarına Kayıt, İtiraz ve Ortak Veri Tabanı

Meslek Gruplarına Kayıt ve İtiraz

Madde 9- (9.4.2011 tarih, 27900 sayılı Resmi Gazete’de yayım. Yön. ile değ.) Üyenin borsaya kaydedilmesine ilişkin yönetim kurulu kararında, üyenin faaliyet kodu ve meslek grubu Rehberine uygun olarak belirlenir. Faaliyet kodu ve meslek grubu belirlenirken, üyenin Ticaret Sicili Memurluğuna veya Esnaf Siciline beyan ettiği, fiilen yapacağı iştival konusu esas alınır. Borsaya kaydedilen üyeye yapılacak tebligatta, faaliyet kodu ve dâhil edildiği meslek grubu açıkça belirtilir. Faaliyet kodu ve meslek grubunun belirlenmesi işleminin Rehberine uygunluğunun değerlendirilmesi amacıyla kayıt işlemi Birliğe bildirilir. Borsanın belirlediği faaliyet kodu ve meslek grubunun Rehberine uygun olmadığının Birlik tarafından tespit edilmesi halinde, Birlik bu tespitini, kayıtlarını değiştirmesi için bildirim tarihinden itibaren bir ay içinde borsaya gönderir. Bu çerçevede borsa tarafından yapılan değerisiklikler, üyelere tebliğ edilir.

Üye, borsa tarafından kendisine tebliğ edilen faaliyet koduna ve dâhil edildiği meslek grubuna ilişkin kararlara karşı, tebellüğ tarihinden itibaren on gün içinde Birliğe itiraz edebilir. Bu madde gereğince Birliğe yapılacak itirazlar, bir ay içinde incelenir ve karara bağlanır. Sonucu Birlik tarafından ilgiliye ve borsaya tebliğ edilir. Süresinde itiraz edilmeyen ve itiraz üzerine Birlik tarafından verilen karar kesindir.

Üyeler, fiilen yaptıkları iştival konularında meydana gelen değerisiklikleri gerçekteşmesinden itibaren bir ay içinde kayıtlı oldukları borsaya bildirmek zorundadır.

Borsaya kayıtlı üyenin iştival konusunun değerisitiğinin beyan üzerine veya borsa ya da Birlik tarafından re’sen tespit edilmesi halinde; üyenin faaliyet kodu ve meslek grubu ilgilinin talebi üzerine veya borsa ya da Birliğin tespiti çerçevesinde re’sen borsa yönetim kurulu kararıyla değeristirilir. Ancak, üyenin faaliyet kodu ve meslek grubu değerisikliğinin yapılabilmesi için iştival konusu değerisikliğinin üye tarafından belgelendirilmesi veya kayıtlı bulunduğu borsa veya Birlik tarafından tespit raporuna dayandırılması gerekir.

Üyenin, faaliyet kodu ve meslek grubunun değeristirilmesine ilişkin kararlar borsa tarafından ilgiliye tebliğ edilir ve yapılan değerisiklik işleminin Rehberine uygunluğu değerlendirilmek üzere Birliğe bildirilir. Borsanın belirlediği faaliyet kodu ve meslek grubu değerisikliğinin Rehberine uygun olmadığının Birlik tarafından tespit edilmesi halinde, Birlik bu tespitini, kayıtlarını değeritirmesi için bildirim tarihinden itibaren bir ay içinde borsaya gönderir. Borsa tarafından yapılan değerisiklikler, üyelere tebliğ edilir.

Üye, borsa tarafından kendisine tebliğ edilen faaliyet kodu ve meslek grubu değerisikliğine ilişkin kararlara karşı, tebellüğ tarihinden itibaren on gün içinde Birliğe itiraz

edebilir. Bu madde gereğince Birliğe yapılacak itirazlar, bir ay içinde incelenir ve karara bağlanır. Sonucu Birlik tarafından ilgiliye ve borsaya tebliğ edilir. Süresinde itiraz edilmeyen ve itiraz üzerine Birlik tarafından verilen kararlar kesindir.

Seçim tarihinden itibaren geriye doğru altı ay içinde yapılan, üyelerin faaliyet kodu ve meslek grubu değişiklikleri seçimlerde dikkate alınmaz.

Bu maddede belirtilen tespit raporunun içeriği ve şekli Birlik tarafından belirlenir.

Ortak Veri Tabanı

Madde 10- Borsaların meslek gruplarına göre yapılacak üye kayıtları elektronik ortamda Bakanlık ve Birlik bünyesinde düzenlenen ortak veri tabanında güncel olarak tutulur.

Bu hükmün uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

Bildirim Hükümleri

Madde 11- Bu Yönetmelik hükümlerine göre ilgililere yapılması gereken her türlü tebligat yazılı olarak kendisine veya iadeli taahhütlü mektup, kurye, personel veya noter aracılığıyla ilgilinin kayıtlı en son adresine yapılır.

Adresinde bulunamayanlar hakkında 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümleri uygulanır.

Kaldırılan Hükümler

Madde 12- 11/2/1987 tarihli ve 19369 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Ticaret Borsalarında Mesleklerin Gruplandırılmasına İlişkin Yönetmelik yürürlükten kaldırılmıştır. **(“eki Rehber hariç olmak üzere” ibaresi 9.4.2011 tarih, 27900 sayılı Resmi Gazete’de yayım. Yön. ile yürürlükten kaldırılmıştır.)**

Geçici Madde 1- 2005 yılı Mart ayı içinde yapılacak organ seçimleri mevcut meslek grupları ile yapılır. Ancak, mensuplarının sayısı meslek grubu kurulabilmesi için bu Yönetmeliğin 6 ncı maddesinde belirtilen asgari üye sayısından az olan meslek grupları Birliğin onayına gerek olmaksızın en yakın meslek grubuna dahil edilir. Bu şekilde meslek grubu değişen üyelerin organ üyelikleri, 2005 yılı Mart ayında yapılacak organ seçimlerine kadar devam eder.

Geçici Madde 2- Borsalar, meslek gruplarını bu Yönetmeliğin 5 inci maddesinde belirtilen Rehberin yayımlanmasından itibaren altı ay içinde bu Rehbera uygun hale getirir. Bu işlem nedeniyle meslek grubu değişen üyelerin organ üyelikleri, müteakip genel seçimlere kadar devam eder.

Geçici Madde 3- (9.4.2011 tarih, 27900 sayılı Resmi Gazete’de yayım. Yön. ile ek.) Birlik, Rehberdeki faaliyet kodları ve meslek gruplarının güncellemesinin sağlanması amacıyla Rehberde ve/veya mesleklerin gruplandırılması rehberinin dayandığı esaslarda gerekli değişikliği, bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden itibaren üç ay içinde yapar.

(03.06.2012 tarih, 28312 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yön. ile Değişik) Birlik, Rehberdeki değişikliğin yapılmasını müteakip en geç on sekiz ay içinde bilimsel yöntemlerle yapılacak bir saha çalışması ile üyelerin faaliyet kodlarını, meslek gruplarını ve borsaların meslek gruplarını Rehber ve ilgili mevzuat çerçevesinde aşağıdaki fıkralarda belirtilen şekilde yeniden tespit eder.

(29.09.2012 tarih, 28426 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yön. ile Değişik) Birlik, bu madde uyarınca tespit edilen faaliyet kodlarını; Kanununun 32 nci maddesi uyarınca meslek gruplarından ve seçmen listelerinden silinen üyeler hariç diğer üyelere tebliğ eder. Faaliyet kodu değiştirilen üye bu karara karşı tebellüğ tarihinden itibaren on gün içinde Birliğe itiraz edebilir. Birlik, üyenin itirazına ilişkin gerekçeli kararını bir ay içinde üyeye bildirir. Süresinde itiraz edilmeyen ve itiraz üzerine Birlik tarafından verilen kararlar kesindir.

(03.06.2012 tarih, 28312 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yön. ile Değişik) Birlik, üyelerin faaliyet kodlarının kesinleşmesini müteakip üyelerin meslek grubu ve borsaların meslek gruplarını tespit eder ve üyelerin faaliyet kodu, meslek grubu ve borsaların meslek gruplarına ilişkin yapılmasını gerekli gördüğü değişiklikleri borsalara bildirir. Birlik tarafından belirlenen, üyelerin faaliyet kodu, meslek grupları ve borsaların meslek grupları borsa tarafından otuz gün içinde aynen uygulanır. Bu Yönetmeliğin 6 ncı maddesinin ikinci fıkrasındaki yetki, bu geçici madde uyarınca Birlik tarafından belirlenecek meslek grupları için Birlik Yönetim Kurulu tarafından kullanılır.

(03.06.2012 tarih, 28312 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yön. ile Değişik) Bu maddenin üçüncü fıkrasındaki süreçte borsalara kaydolan yeni üyelerin, borsa tarafından belirlenen faaliyet kodu Birliğe iletilir. Birlik, bu işlemi Rehberde uygun bulması halinde onaylar. Borsa belirlediği faaliyet kodunun Rehberde uygun olmadığına Birlik tarafından tespit edilmesi halinde, Birlik bu tespitini, kayıtlarını değiştirmesi için bildirim tarihinden itibaren bir ay içinde borsaya gönderir. Borsa tarafından yapılan değişiklikler üyelere tebliğ edilir.

(29.09.2012 tarih, 28426 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yön. ile Değişik) Kanununun 32 nci maddesi uyarınca meslek gruplarından ve seçmen listelerinden silinmiş bulunan ve kendilerine faaliyet kodu tebliğ edilmemiş olan üyelere, Kanunda belirtilen yükümlülüklerini yerine getirenlere bu madde uyarınca belirlenen ve Birlik tarafından hazırlanan veri tabanında yer alan faaliyet kodu, kayıtlı oldukları borsa tarafından kendilerine elden tebliğ edilir. Bu üye, ilgili meslek grupları ile seçmen listelerine dâhil edilir. Üye, faaliyet kodunun tebliğ tarihinden itibaren on gün içinde Birliğe itiraz edebilir. Birlik, üyenin itirazına ilişkin gerekçeli kararını bir ay içinde üyeye bildirir. Birlik tarafından faaliyet kodunun değiştirilmesine karar verilmesi halinde; borsa tarafından üyenin faaliyet kodu ile gerekmesi halinde meslek grubu değiştirilir. Süresinde itiraz edilmeyen ve itiraz üzerine Birlik tarafından verilen kararlar kesindir.

Meslek grubu kayıtlarında bu madde uyarınca yapılan değişiklikler, değişiklik tarihini izleyen ilk borsa organ seçimlerinde uygulanır. Bu durumda 7 nci ve 9 uncu maddelerde belirtilen altı aylık süre koşulu uygulanmaz.

(29.09.2012 tarih, 28426 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yön. ile eklenmiştir.) Bu madde uyarınca Birlik tarafından yapılacak tebligatlar hakkında 11 inci madde hükümü uygulanmaz. Bu madde uyarınca yapılacak tebligatlar yazılı olarak posta, kargo veya kurye aracılığıyla üyenin bilinen en son adresine gönderilir. Adresinde bulunamayan üyelerin kayıtlı adresine posta, kargo veya kurye aracılığıyla ikinci kez yazılı tebligat yapılır ve

ayrıca bu üyelere ilişkin faaliyet kodları Birliğin resmi internet sitesinde ilan edilmiştir ve bu husus yurt düzeyinde dağıtım yapılan en az üç gazeteyle verilecek ilan ile duyurulur. Bu şekilde yapılan tebligat, muhataba yapılmış sayılır. Üye, internet sitesinde yapılan ilan tarihinden itibaren yedi gün sonra başlamak üzere, on gün içinde bu madde uyarınca Birliğe itiraz edebilir. Süresinde itiraz edilmeyen ve itiraz üzerine Birlik tarafından verilen kararlar kesindir.

Yürürlük

Madde 13- Bu Yönetmelik, yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 14- Bu Yönetmelik hükümlerini Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı yürütür.

ODA VE BORSA ŞUBELERİ İLE ODA TEMSİLCİLİKLERİNİN KURULUŞ VE İŞLEYİŞİ HAKKINDA YÖNETMELİK

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

Madde 1 — Bu Yönetmeliğin amacı, oda ve borsa hizmetlerinin daha iyi verilmesini teminen, şubelerin kuruluşu, işleyişi, görev ve yetkileri, bütçeleri, organlarının seçim usulleri, oda ve borsaların şubeye dönüşümü ile oda temsilciliklerinin kuruluşu, işleyişi, görev ve yetkilerine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

Madde 2 — Bu Yönetmelik, oda ve borsalar ile bunlara bağlı şube ve temsilcilikleri kapsar.

Dayanak

Madde 3 — Bu Yönetmelik, 18/5/2004 tarihli ve 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununun 7 nci, 8 inci, 31 inci ve 84 üncü maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4 — Bu Yönetmelikte geçen;

Kanun: 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununu,
Bakanlık: Sanayi ve Ticaret Bakanlığını,
Birlik: Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğini,
Oda: Ticaret ve sanayi odası, ticaret odası, sanayi odası ve deniz ticaret odasını,
Borsa: Ticaret borsasını,
Meclis: Şube meclisini,
Yönetim Kurulu: Şube yönetim kurulunu,
ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Şubenin Kuruluşu, Çalışma Alanı, Görevleri ve Şubeye Dönüşüm

Şubenin Kuruluşu

Madde 5 — İlçenin bulunduğu ilde kurulu oda nevinden olmak şartıyla, bir ilçede faaliyet gösteren tacir ve/veya sanayici sayısı bini aştığı takdirde ticaret ve sanayi odası şubesi veya ticaret odası şubesi, faaliyet gösteren sanayici sayısı ikiyüzelliyi aştığı takdirde sanayi odası şubesi, faaliyet gösteren deniz taciri sayısı yüzü aştığı takdirde deniz ticaret odası şubesi, ilgili oda yönetim kurulunun teklifi ve meclislerinin üye tamsayısının üçte ikisinin kararıyla kurulur.

Borsa şubeleri, ticari ihtiyaçların gerekli kıldığı ilçelerde, borsa yönetim kurulunun teklifi ve meclislerinin üye tamsayısının üçte ikisinin kararıyla kurulur.

Bölge odaları ve borsaları kapsadıkları çalışma alanlarında yönetim kurulunun teklifi ve meclislerinin üye tamsayısının üçte ikisinin kararıyla şube kurabilir.

Oda ve borsa şubelerinin açılmasına karar verilirken, şube açılacak yerin nüfus yoğunluğu, ekonomik ve sosyal gelişmişlik düzeyi ve benzeri hususlar ile oda veya borsanın bütçe ve kadro durumları göz önünde bulundurulur.

Oda ve borsalar, açılmasına karar verilen şubelerin bu Yönetmelikte belirtilen görevlerini yerine getirebilmeleri için yeterli alt yapı, teknik donanım ve personeli sağlamak ve şubelerin örgütlenmelerine ilişkin gerekli hizmet birimlerini oluşturmak zorundadır.

Şubenin kuruluşu, derhal Bakanlığa ve Birliğe bildirilir, ayrıca uygun vasıtalarla şubenin kurulduğu yerde duyurulur.

Şubeye Dönüşüm

Madde 6 — Bölge odasının, coğrafi bölge illerindeki toplam üye sayısının yarısından fazlasının talebi üzerine kurulması halinde coğrafi bölge içinde kurulu bulunan tüm il ve ilçe odaları; bölge odasının, coğrafi bölge içinde kurulu bulunan il ve ilçe odalarının en az üçte ikisinin meclislerinin ayrı ayrı alacağı üye tamsayısının üçte ikisinin kararıyla kurulması halinde ise kurucu il ve ilçe odaları şube haline dönüşür.

Bölge borsasının, bölge illerindeki toplam üye sayısının yarısından fazlasının talebi üzerine kurulması halinde bölge içinde kurulu bulunan tüm il ve ilçe borsaları; bölge borsasının, borsa meclislerinin ayrı ayrı alacağı üye tamsayısının üçte ikisinin kararıyla kurulması halinde ise kurucu borsalar şube haline dönüşür.

Bölge oda veya borsasının çalışma merkezi, kuruluş talebindeki görüşler dikkate alınarak Bakanlıkça belirlenir.

İlçe oda ve borsaları, meclislerinin üye tamsayısının üçte ikisinin kararıyla bölge ya da il oda veya borsasının şubesine dönüşebilir.

Şubeye dönüşen oda ve borsaların varlıkları tüm aktif ve pasifleriyle birlikte bağlandığı oda veya borsaya intikal eder. Devir işlemleri, şubeye dönüşen oda ve borsalarda organ seçimlerinin tamamlanmasını müteakip üç ay içinde yapılır.

Şubeye dönüşen oda ve borsada çalışan personelin, bağlanılan oda veya borsada mevcut statülerine göre istihdamına devam olunur. Bu personel hakkında bağlanılan oda veya borsa çalışanlarının tabi olduğu mevzuat uygulanır.

Şubenin Çalışma Alanı

Madde 7 — İlçe şubelerinin çalışma alanı ilçe, il şubelerinin çalışma alanı ise o il sınırını içindeki ilçe şubelerinin çalışma alanı dışında kalan il sınırınıdır. Oda ve borsalar kendi çalışma alanlarıyla sınırlı olmak üzere, şubelerin çalışma alanlarını, çevre ilçeleri kapsayacak şekilde meclislerinin üye tamsayısının üçte ikisinin kararıyla genişletip daraltabilir.

Şubenin Görevleri

Madde 8 — Oda ve borsa şubesinin görevleri şunlardır:

a) Oda şubesinin görevleri şunlardır;

1) Meslek ahlâkını, disiplini ve dayanışmayı korumak ve geliştirmek, ticaret ve sanayinin kamu yararına uygun olarak gelişmesine çalışmak,

2) Ticaret ve sanayiye ilgilendiren bilgi ve haberleri derleyerek ilgililere ulaştırmak, ilgili kanunlar çerçevesinde resmî makamlarca istenecek bilgileri vermek ve özellikle üyelerinin mesleklerini icrada ihtiyaç duyabilecekleri her çeşit bilgiyi, başvuruları durumunda kendilerine vermek veya bunların elde edilmesini kolaylaştırmak, elektronik ticaret ve internet ağları konusunda üyelerine yol gösterecek girişimlerde bulunmak, bağlı bulunduğu odanın izni ile bu konularda gerekli alt yapıyı kurmak ve işletmek,

3) Ticaret ve sanayiye ait her türlü incelemeleri yapmak, çalışma alanları içindeki iktisadî, ticarî ve sınaî faaliyetlere ait endeks ve istatistikleri tutmak, başlıca maddelerin piyasa fiyatlarını takip ve kaydetmek, bunları uygun vasıtalarla yaymak ve bu bilgileri bağlı bulunduğu odaya düzenli olarak bildirmek,

4) Kanununun 26 ncı maddesinde sayılan belgeleri düzenlemek ve onaylamak,

5) Çalışma alanları içindeki ticarî ve sınaî örf, adet ve teamülleri tespit etmek ve bağlı bulunduğu odaya bildirmek,

6) Deniz ticaretinin kamu yararına, millî ulaştırma ve deniz ticareti politikasına uygun şekilde gelişmesine çalışmak,

7) Millî ve milletlerarası deniz ticaretine ait incelemeler yapmak ve bu konudaki bilgileri sağlamak, Türkiye limanları arası ve yurt dışı navlun, acente komisyonu ve ücretleri ile liman masrafları gibi bilgileri toplamak ve bunları mümkün olan vasıtalarla en seri şekilde yaymak, dünya deniz ticaretindeki en son gelişmeleri izlemek, istatistikler tutmak ve bunları ilgililere duyurmak,

8) Deniz ticaretine ait ticarî örf, teamül ve uygulamaları tespit etmek ve bağlı bulunduğu odaya bildirmek,

9) Yabancı gemi sahip ve donatanları ile denizcilikle ilgili müesseselere Türkiye limanlarının imkânları, çalışma şekilleri, tarifeleri ve liman masrafları hakkında bilgi vermek ve onlardan benzeri bilgileri sağlamak,

10) Birliğin belirlediği standartlara göre üye kayıtlarını tutmak ve üyelik aidatlarına ilişkin belgeleri saklamak ve bunları talep halinde bağlı bulunduğu odaya bildirmek,

11) Yurt içi fuarlar konusunda yapılacak müracaatları değerlendirip bağlı bulunduğu odaya bildirmek,

12) Üyeleri hakkındaki tüketici şikâyetlerini incelemek ve kuruluş amaçları doğrultusunda diğer faaliyetlerde bulunmak,

13) Sair mevzuatın verdiği görevler ile ilgili mevzuat çerçevesinde bağlı bulunduğu oda yönetim kurulu tarafından verilecek görevleri yapmaktır.

b) Borsa şubesinin görevleri şunlardır;

- 1) Borsaya dahil maddelerin, borsada alım satımını tanzim ve tescil etmek,
- 2) Borsaya dahil maddelerin borsada oluşan her günlük fiyatlarını usulü dairesinde tespit ve ilân etmek ve bunları bağlı bulunduğu borsaya bildirmek,
- 3) Yurt içi ve yurt dışı borsa ve piyasaları takip ederek fiyat haberleşmesi yapmak, elektronik ticaret ve internet ağları konusunda üyelerine yol göstermek,
- 4) Kanunun 51 inci maddesinde sayılan belgeleri düzenlemek ve onaylamak,
- 5) Birliğin belirlediği standartlara göre üye kayıtlarını tutmak ve üyelik aidatlarına ilişkin belgeleri saklamak ve bunları talep halinde bağlı bulunduğu borsaya bildirmek,
- 6) Bölgeleri içindeki borsaya ilişkin örf, adet ve teamülleri tespit etmek ve bunları bağlı bulunduğu borsaya bildirmek,
- 7) Rekabeti bozucu etkileri olabilecek anlaşma, karar ve uyumlu eylem niteliğindeki uygulamaları izlemek ve tespiti halinde bağlı bulunduğu borsaya bildirmek,
- 8) Yurt içi fuarlar konusunda yapılacak müracaatları değerlendirip bağlı bulunduğu borsaya bildirmek,
- 9) Sair mevzuatın verdiği görevler ile ilgili mevzuat çerçevesinde bağlı bulunduğu borsa yönetim kurulu tarafından verilecek görevleri yapmaktır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Şube Organları, Oluşumları ve Görevleri

Şube Organları

Madde 9 — Şubenin organları şunlardır:

- a) Meclis,
- b) Yönetim Kurulu.

Şube Meclisi

Madde 10 — Borsa şubesi meclisi, şubenin çalışma alanında faaliyet gösteren üyeler arasından yargı gözetiminde yapılacak seçimle dört yıl için seçilecek on kişiden oluşur. Oda şubesi meclisi, şubenin çalışma alanında faaliyet gösteren üyeler arasından yargı gözetiminde yapılacak seçimle dört yıl için seçilecek en az on en çok yirmi kişiden oluşur. Ayrıca, aynı sayıda yedek üye seçilir. Oda şubesi meclisinin kaç üyeden oluşacağına oda meclisince karar verilir.

Meclis, yapacağı ilk toplantıda yargı gözetiminde olmaksızın kendi üyeleri arasından dört yıl için bir başkan ve bir başkan yardımcısı seçer.

Meclis üyeleri, aynı zamanda bağlı buldukları veya başka bir oda veya borsanın ve yahut bunlara bağlı şubelerin meclisleri ile 17/7/1964 tarihli ve 507 sayılı Esnaf ve Küçük Sanatkarlar Kanununa göre kurulmuş odalarda görev alamazlar.

Meclis başkan ve yardımcıları, yönetim kurulu üyeliğine seçilemezler.

Üst üste iki dönem meclis başkanlığı yapmış olanlar, aradan iki seçim dönemi geçmedikçe aynı göreve yeniden seçilemezler.

Şube Meclisinin Görevleri

Madde 11 — Şube meclisinin görevleri şunlardır:

- a) Şube başkanı ile yönetim kurulu üyelerini seçmek,
- b) Yönetim Kurulu tarafından yapılacak teklifleri inceleyip karara bağlamak,
- c) Çalışma alanları içindeki örf, adet ve teamülleri tespit etmek,
- d) Aylık mizanı ve aktarma taleplerini incelemek ve bağlı bulunduğu oda veya borsa meclisinin onayına sunmak,
- e) Yıllık bütçe ve kesin hesapları kabul etmek ve bunları bağlı bulunduğu oda veya borsa meclisinin onayına sunmak, yönetim kurulunu ibra etmek, sorumluluğu görülenler hakkında takibat işlemlerini başlatmak,
- f) Mesleklerle ve sorunlara göre ihtisas komisyonları kurmak,
- g) Bağlı bulunduğu oda veya borsa meclisi tarafından devredilen yetkileri kullanmak,
- h) Sair mevzuatın verdiği görevler ile ilgili mevzuat çerçevesinde bağlı bulunduğu oda veya borsa tarafından verilecek görevleri yapmak.

Oda ve Borsa Yetkilerinin Devri

Madde 12 — Oda ve borsalar; taşınır ve taşınmaz mal almaya, sosyal faaliyetleri destekleyeme ve özendirmeye, bağış ve yardımda bulunmaya, okul ve derslik yapmaya ve burs vermeye ilişkin yetkilerini şube meclisine devredebilir.

Yetki devrine ilişkin kararlar, oda veya borsa yönetim kurulunun teklifi ve oda veya borsa meclisinin onayıyla alınır.

Şube Yönetim Kurulu

Madde 13 — Şube yönetim kurulu, meclis üyeleri arasından yargı gözetiminde yapılacak seçimle dört yıl için seçilecek beş kişiden oluşur. Ayrıca, aynı sayıda yedek üye seçilir. Meclis, şube başkanı ile yönetim kurulunun asil ve yedek üyelerini tek liste halinde seçer.

Yönetim kurulu, yapacağı ilk toplantıda yargı gözetiminde olmaksızın kendi üyeleri arasından şube başkan yardımcısını ve sayman üyeyi seçer.

Şube başkanı ve/veya yardımcısı, şubeyle ilgili konularda oy kullanmamak üzere bağlı buldukları oda veya borsa meclisi toplantılarına katılabilir.

Şubenin protokolde kimler tarafından temsil edileceği bağlı bulunulan oda veya borsanın iç yönergesiyle belirlenir.

Yönetim kurulu, bağlı bulunulan oda veya borsayı bağlayacak ve yükümlülük getirecek tasarruflarda bulunamaz.

Şube başkanı, oda veya borsa yönetim kurulu başkanına karşı sorumludur.

Üst üste iki dönem şube başkanlığı yapmış olanlar, aradan iki seçim dönemi geçmedikçe aynı göreve yeniden seçilemezler.

Şube Yönetim Kurulunun Görevleri

Madde 14 — Şube yönetim kurulunun görevleri şunlardır:

- a) Mevzuat ve meclis kararları çerçevesinde şube işlerini yürütmek,
- b) Aylık mizanı, bütçeyi, kesin hesabı ve aktarma tekliflerini ve bunlara ilişkin raporları şube meclisine sunmak,
- c) Şube personelinin işe alınmasını veya görevlerine son verilmesini bağlı bulunan oda veya borsa yönetim kuruluna teklif etmek; şube personelinin disiplin ve diğer işlemleri hakkında bağlı bulunulan oda veya borsa yönetim kurulu tarafından verilecek görevleri yapmak,
- d) Kanununun 26 ncı ve 51 inci maddesinde öngörülen belgeleri tasdik etmek,
- e) Şubenin bir yıl içindeki faaliyeti ve bölgesinin iktisadî ve sınaî durumu hakkında yıllık rapor hazırlayıp meclise sunmak,
- f) Ticarete, sanayiye ve borsacılığa ait her türlü incelemeyi yapmak, endeks ve istatistikleri tutmak ve mevzuat çerçevesinde başlıca maddelerin piyasa fiyatlarını tespit etmek ve bunları uygun vasıtalarla ilân etmek,
- g) Bu Yönetmelikle ve sair mevzuatla şubelere verilen ve özel olarak meclise bırakılmayan görevleri yerine getirmek,
- h) İlgili mevzuat çerçevesinde bağlı bulunduğu oda veya borsa tarafından verilecek görevleri yapmak.

Şube Yönetim Kurulunun Yetkilerinin Devri

Madde 15 — Şube yönetim kurulu, gerekli hallerde, yetkilerinden bir kısmını şube başkanına, üyelerinden birine veya birkaçına yahut şube müdürüne devredebilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Şube Organlarının Seçimi

Şube Organlarının Seçimi

Madde 16 — Şube organlarının seçimleri, Kanunda yazılı esas ve usullere göre, seçme ve seçilme niteliklerine haiz olan üyeleri gösteren oda, borsa ve Birlik veri tabanından alınan güncel üye listeleriyle yargı gözetiminde bağlı bulunulan oda veya borsa organ seçimleriyle birlikte yapılır.

Yeni kurulan şubelerde, şubenin kuruluşuna ilişkin kararın alınmasından itibaren, bölge oda veya borsasının kurulmasıyla şubeye dönüşen oda ve borsalarda, bölge oda veya borsasının organ seçimlerinin kesinleşmesinden itibaren, il ya da bölge odasının şubesine dönüşen oda ve borsalarda ise, şubeye dönüşüm kararının alınmasından itibaren iki ay içinde bu Yönetmelik hükümleri uyarınca meclis ve yönetim kurulu seçimi yapılır ve bu seçimler izleyen genel seçimlerde yenilenir. Genel seçimlere altı aydan daha az bir süre bulunması halinde şube organlarının seçimi izleyen genel seçimlerle birlikte yapılır. Yeni organ üyeleri görevlerine seçilinceye kadar, mevcut organlar bu Yönetmelikte belirtilen şubenin görev ve yetkileri çerçevesinde ve rutin iş ve işlemlerle sınırlı olmak üzere görevlerine devam ederler.

Ŗube organlarının seçimine iliŖkin t¸m iŖlemler bağlı bulunulan oda veya borsa tara-
fından yerine getirilir.

Bu Y¸netmelikte h¸k¸m bulunmayan hallerde, Kanunda ¸ng¸r¸len oda ve borsa or-
gan seçimlerine iliŖin h¸k¸mler uygulanır.

BEŖINCI B¸L¸M

B¸te ve Muhasebe

Ŗube B¸tesi

Madde 17 — Ŗubenin b¸tesi, her yılın Kasım ayında Birlikçe hazırlanacak tipe ve
tespit olunacak muhasebe usullerine uygun olarak y¸netim kurulunca hazırlanır. Mec-
lise kabul edilen b¸teler bağlı bulunulan oda veya borsa meclisinin onayıyla y¸r¸rl¸ėe
girer. Oda ve borsa meclisleri, Ŗube b¸telerini aynen ya da deėiŖtirerek onaylayabilir.

B¸te, takvim yılına g¸re d¸zenlenir.

B¸teden harcama, Ŗube baŖkanı veya yetkilendireceği yardımcısı ve Ŗube m¸d¸r¸-
n¸n veya sayman ¸yenin ortak imzasıyla yapılır. Ŗube m¸d¸r¸n¸n bulunmadığı hallerde,
Ŗube m¸d¸r¸ yerine sayman ¸yenin imzası aranır.

Y¸netim kurulunun ¸nerisi ¸zerine meclisçe saptanan miktar kadar harcama, son-
radan y¸netim kurulunun onayına sunulmak Ŗartıyla, Ŗube m¸d¸r¸ tarafından resen ya-
pılabilir.

Gelirler, bağlı bulunulan oda veya borsa meclisleri tarafından onaylanan tarifelere ve
Kanuna g¸re tahsil olunur. Tahsil¸tlar, oda veya borsa adına yapılır.

Ŗube Muhasebesi

Madde 18 — Ŗubenin muhasebesi, Birlikçe tespit olunacak muhasebe usullerine uy-
gun olarak tutulur. Muhasebeye iliŖkin her t¸rl¸ defter, fiŖ ve evrak bağlı bulunulan oda
veya borsa tarafından temin olunur.

Ŗubenin kasasında bulundurulabilecek g¸nl¸k para miktarı, bağlı bulunulan oda veya
borsa y¸netim kurulu tarafından tespit olunur. Bu miktarın ¸zerindeki paralar, oda veya
borsa y¸netim kurulu tarafından belirlenen banka hesaplarına yatırılır.

ALTINCI B¸L¸M

Temsilcilik

Temsilcilik

Madde 19 — Oda Ŗubesi bulunmayan ilçelerde, beldelerde ve end¸stri b¸lgeleri ile
organize sanayi b¸lgelerinde oda y¸netim kurulunun teklifi ve meclisin kararıyla oda tem-
silciliği kurulabilir.

Temsilciliğin kuruluŖu, derhal Bakanlığa ve Birliğe bildirilir, ayrıca uygun vasıtalarla
temsilciliğin kurulduğu yerde duyurulur.

Odalar, alıŖma alanları dıŖındaki yerlerde temsilcilik ve benzeri birimler açamazlar.

Oda temsilciliği, faaliyet gösteren ve oda yönetim kurulu kararı ile belirlenen bir üye veya oda personeli tarafından yerine getirilir. Oda temsilcisine yardımcı olmak üzere ihtiyaç duyulacak personel, yetkileri belirlenerek oda yönetim kurulu tarafından atanır.

Temsilci, oda yönetim kurulu başkanına, temsilcilik personeli de temsilciye karşı sorumludur.

Temsilci, bağlı bulunulan odayı bağlayacak ve yükümlülük getirecek tasarruflarda bulunamaz.

Temsilciliğin giderleri bağlı bulunulan oda tarafından karşılanır.

Temsilcinin, faaliyet gösteren üyeler arasından seçilmesi durumunda, kendisine me-saisinin karşılığı olarak oda meclisi tarafından belirlenecek tutarda aylık bir tazminat ödenebilir. Bu tazminatın brüt tutarı, on altı yaşından büyükler için uygulanan aylık asgari ücretin net tutarının yarısından fazla olamaz.

Temsilcilik, oda yönetim kurulunun izni doğrultusunda, çalışma alanında faaliyet gösteren üyelerden oda meclisi tarafından onaylanan tarifelere göre her türlü aidat ve ücreti tahsil edebilir. Tahsilâtlar, makbuz karşılığında oda adına yapılır. Bu makbuzlar, oda tarafından zimmet karşılığında temsilciliğe teslim olunur.

Temsilciliğin kasasında bulundurulabilecek günlük para miktarı, oda yönetim kurulu tarafından tespit olunur. Bu miktarın üzerindeki paralar, bağlı bulunulan oda yönetim kurulu tarafından belirlenen banka hesaplarına yatırılır.

Borsalar, bu maddede belirtilen hükümler çerçevesinde çalışmak ve sadece tescil işlemlerine münhasır olmak üzere tescil büroları kurabilir.

Temsilciliğin Görevleri

Madde 20 — Çalışma alanıyla sınırlı olmak üzere temsilciliğin görevleri şunlardır:

- a) Oda yönetim kurulunun izni doğrultusunda, tarifelere göre üyelerden aidat ve ücret tahsil etmek,
- b) Ticaret ve sanayiye ilgilendiren bilgi ve haberleri derleyerek ilgililere ulaştırmak, üyelerinin mesleklerini icrada ihtiyaç duyabilecekleri bilgiyi, başvuruları durumunda kendilerine vermek veya bunların elde edilmesini kolaylaştırmak,
- c) Oda yönetim kurulunun izni doğrultusunda, Kanunun 26 ncı maddesinde sayılan belgeleri düzenlemek ve onaylamak,
- d) Sair mevzuatın verdiği görevler ile bağlı bulunduğu oda yönetim kurulu tarafından verilecek görevleri yapmak.

YEDİNCİ BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

Şube Personeli

Madde 21 — Şube personeli, yönetim kurulunun teklifi üzerine bağlı bulunulan oda veya borsa yönetim kurulu tarafından atanır.

Şube personeli bağlı bulunulan oda veya borsa personelidir ve bunlar hakkında oda veya borsa personelinin tabi olduğu mevzuat hükümleri uygulanır.

Şube Müdürü

Madde 22 — Şubenin işlerini yürütmek üzere bir şube müdürü görevlendirilir. Şube müdürünün, Kanunun 74 üncü maddesinde belirtilen ve oda veya borsa genel sekreterleri için öngörülen nitelikleri haiz olması gerekir.

Şube müdürü, şube personelinin disiplin ve sicil amiridir. Şube müdürü, meclis ile yönetim kuruluna ait tutanakları düzenler, şubenin iç çalışmalarıyla yazı işlerini düzenler ve yönetir, personeline gerekli emir ve talimatları verir ve çalışmalarını denetler, yönetim kurulu veya şube başkanı tarafından verilen diğer görevleri yerine getirir.

Şube müdürü, şube başkanına karşı sorumludur.

Yazışmalar

Madde 23 — Şubeler, görevleriyle ilgili konularda kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişilerle doğrudan yazışma yapabilir. Ancak, Bakanlık, Birlik ve çalışma alanı dışındaki kamu kurum ve kuruluşları ile diğer oda ve borsalarla yazışmalarını bağlı buldukları oda veya borsalar aracılığıyla yaparlar.

Temsilcilikler, kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişilerle yazışma yapamaz. Ancak, odalar temsilciliğin çalışma alanındaki üyeleriyle yazışmalarını temsilcilik aracılığıyla yapabilir. Odalar, temsilciliğin çalışma alanındaki üyeleriyle doğrudan yazışmaları halinde, durum ayrı bir yazıyla temsilciliğe bildirilir.

Toplantılar

Madde 24 — Şube yönetim kurulu haftada bir, meclis ayda bir başkanların çağrısı üzerine toplanır. Meclis ve yönetim kurulu gerektiğinde başkanları tarafından olağanüstü toplantıya çağrılabilir.

Şube organlarının toplantı gündemi başkanları veya yokluğunda yetkilendirdikleri yardımcıları tarafından belirlenir. Ayrıca, üyelerin en az üçte birisinin başvurusu ile toplantının başlamasına kadar, gündeme yeni maddeler eklenir.

Şube organları üye tamsayılarının çoğunluğu ile toplanır. Kararlar, toplantıya katılanların oy çokluğu ile alınır. Toplantılarda çekimser oy kullanılamaz.

Şube organlarında görevli üyeler, özürlü veya özürsüz olarak altı ay içinde yapılan toplantıların yarısından bir fazlasına katılmamaları halinde üyelikten çekilmiş sayılırlar. Bu hüküm, kendi organlarınca başka bir yerde görevlendirilen üyeler hakkında uygulanmaz.

Toplantı yeter sayısına ulaşamaması nedeniyle olağan toplantıların üst üste üç kez gerçekleşmemesi halinde, bu üç toplantıya gelmeyenlerin üyeliği kendiliğinden sona erer ve yerlerine yedek üye çağrılır.

Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde, Kanunda öngörülen oda ve borsa organ toplantılarına ilişkin hükümler uygulanır.

Vekâlet

Madde 25 — Meclis ve şube başkanının yokluğunda, yetkilendirdikleri yardımcıları bu görevlere vekâlet ederler.

Şube müdürünün yokluğunda ise yerine şube başkanı tarafından görevlendirilen personel vekâlet eder.

Huzur Hakkı

Madde 26 — Oda veya borsa meclisinin kararıyla, meclis ve yönetim kurulu üyelerine iştirak edecekleri toplantılar için huzur hakkı verilebilir.

Meclis ve yönetim kurulu üyelerine verilecek huzur hakkı miktarı, bağlı bulunulan oda veya borsa yönetim kurulunun teklifi üzerine oda veya borsa meclisince belirlenir.

Meclis ve yönetim kurulu üyelerine iştirak edecekleri toplantılar için verilecek huzur hakkının miktarı, bağlı bulunulan oda veya borsa yönetim kurulu ve meclis üyelerine verilen huzur hakkı miktarının yarısını geçemez.

Denetim

Madde 27 — Şube ve temsilcilikler, bağlı buldukları oda veya borsanın gözetim ve denetimine tabidir.

Şube Organlarının Görevlerine Son Verilmesi ve Faaliyetten Men Edilmesi

Madde 28 — Şube organlarının görevlerine son verilmesinde ve faaliyetten men edilmesinde, oda ve borsa organlarının görevlerine son verilmesi ve faaliyetten men edilmesine ilişkin Kanunun 94 üncü maddesi hükümleri uygulanır.

Şubelerin Lağvedilmesi ve Tasfiyesi

Madde 29 — Şubelerin, bu Yönetmelikte belirtilen faaliyetlerini ve kuruluş amaçlarını gerçekleştiremeyeceklerinin anlaşılması veya Bakanlıkça tespit olunması halinde bağlı buldukları oda veya borsa meclislerinin üye tamsayısının üçte ikisinin kararı ile lağvedilir.

Şubelerin tasfiyesinde, oda ve borsaların tasfiyesine ilişkin usul ve esaslar uygulanır.

Geçici Madde 1 — 1/6/2004 tarihinden önce kurulmuş olan sanayi odaları ile ticaret borsaları şubeleri durumlarını 2005 yılı Mart ayı içinde yapılacak organ seçimlerine kadar bu Yönetmeliğin 5 inci maddesinin beşinci fıkrasına uygun hale getirir.

Bu süre içinde durumlarını uygun hale getirmeyen şubeler kapanmış sayılır ve bu Yönetmeliğin 29 uncu maddesine göre tasfiye edilir.

Geçici Madde 2 — 1/6/2004 tarihinden önce kurulmuş olan ajanlıklar, bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki ay içinde bu Yönetmelik hükümleri çerçevesinde ilgili odaya bağlı şube veya temsilciliğe dönüştürülür.

Geçici Madde 3 — Şubeye dönüşen oda veya borsaların genel sekreterlerinden şube müdürü olarak atanacaklarda bu Yönetmeliğin 22 nci maddesinin birinci fıkrasındaki nitelikler aranmaz.

Yürürlük

Madde 30 — Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 31 — Bu Yönetmelik hükümlerini Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı yürütür.

ODA VE BORSA ÜYELERİNE VERİLECEK DİSİPLİN VE PARA CEZALARI İLE DİSİPLİN KURULU VE YÜKSEK DİSİPLİN KURULU HAKKINDA YÖNETMELİK

Yürürlük: 02.03.2005 tarih ve 25743 sayılı Resmi Gazete

SEÇİMLERLE İLGİLİ MADDE

Disiplin kurulunun oluşumu

Madde 26 - Disiplin kurulu, meclis tarafından oda veya borsaya kayıtlı olanlar arasından yargı gözetiminde ve gizli oyla dört yıl için seçilen altı üyeden oluşur. Aynı sayıda yedek üye seçilir. Tüzel kişiler disiplin kurulu üyeliğine tüzel kişi olarak seçilir. Meclis üyeliğine seçilenler disiplin kurulu üyeliğine seçilemez.

Disiplin kurulu üyeliğine seçilebilmek için, 19/1/2005 tarihli ve 25705 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Organ Seçimleri Hakkında Yönetmeliğin 6 ncı maddesinde belirtilen seçilme yeterliliklerinin yanında daha önce herhangi bir disiplin veya para cezası almamış olmak ve en az lise ve dengi okul mezunu olmak gerekir. Tüzel kişilerin disiplin kurulu üyeliğine seçilebilmesi için gerçek kişi temsilcisinin bu fıkrada belirtilen şartları haiz olması gerekir.

Disiplin kurulu asil ve yedek üyeliğine seçilenler, seçimlerin kesinleşmesini müteakip on beş gün içinde oda veya borsa genel sekreterliğince yapılacak tebligat üzerine öğrenim durumlarını tevsik eden belgeyi tebellüğ tarihinden itibaren otuz gün içinde oda veya borsa genel sekreterliğine evrak kayıt numarası almak suretiyle ibraz etmek zorundadır. Bu belgenin süresi içinde ibraz edilmemesi halinde üyenin disiplin kurulu asil veya yedek üyeliği kendiliğinden sona erer.

Bu maddenin üçüncü fıkrası uyarınca üyelere yapılacak tebligatta, öğrenim durumunu tevsik eden belgenin süresinde teslim edilmemesi halinde, üyenin disiplin kurulu asil veya yedek üyeliğinin kendiliğinden sona ereceği belirtilir.

Disiplin kurulu asil ve yedek üyelerince ibraz edilen öğrenim durumunu gösterir belgeler ile bu üyelerin daha önceden disiplin veya para cezası alıp almadığı hususu oda veya borsa genel sekreterlerince incelenir. Seçilme yeterliliği bulunmadığı anlaşılanların disiplin kurulu asil veya yedek üyeliği kendiliğinden sona erer.

Disiplin kurulu üyeliği seçiminde kullanılacak oy pusulalarına, tüzel kişinin unvanı ile tüzel kişinin temsilcisi gerçek kişinin isminin birlikte yazılması zorunludur. Oy pusulasında sadece tüzel kişinin unvanının veya sadece tüzel kişi temsilcisi gerçek kişinin adının belirtilmiş olması halinde bu oylar geçersiz sayılır. Oyların sayımında, tüzel kişilerin farklı gerçek kişi temsilcilerine verilmiş olan oylar, o tüzel kişiliğin toplam oy sayısını oluşturur. Ancak, aday sıralamasına bu tüzel kişinin en fazla oy alan temsilcisinin adı yazılır.

Tüzel kişilerin temsilcisi gerçek kişiler temsil yetkisini kaybettiği takdirde, temsil ettiği tüzel kişinin disiplin kurulu üyeliği son bulur.

Disiplin kurulu, üyelerinin seçiminin kesinleşmesinden itibaren iki gün içinde oda veya borsa genel sekreterinin çağrısı üzerine en yaşlı üyenin başkanlığında yapacağı ilk toplantıda kendi üyeleri arasından yargı gözetiminde olmaksızın dört yıl için gizli oy ve açık tasnif usulüyle bir başkan seçer. Başkanın bulunmadığı zamanlarda, disiplin kurulu na en yaşlı kurul üyesi başkanlık eder.

SEÇİMLERE İLİŞKİN AÇIKLAMALAR

SEÇİMLERE İLİŞKİN AÇIKLAMALAR

1. SEÇİM ÖNCESİ İŞLEMLER

• Ortak veri tabanı

Gerek 5174 sayılı Kanun'un hükümleri ve gerekse Organ Seçimleri Yönetmeliğinin 8 ve 11 inci maddeleri hükümleri kapsamında;

Oda, borsalar ile şubelerinin seçimleri, Kanunda ve Yönetmelikte yazılı usul ve esaslara uygun olarak, elektronik ortamda Bakanlık ve Birlik bünyesinde yer alan ortak veri tabanından alınan seçme ve seçilme hakkına sahip olanları gösteren güncel üye listeleriyle yargı gözetiminde ve gizli oyla yapılmaktadır.

• Vergi mükellefiyetinin takibi

Meslek komitesi ve meclis seçimlerinden azami üç ay, asgari bir ay önce mahalli gazetelerde ve oda ve borsanın duyuru panosunda ilan edilmek suretiyle üyeler, vergi mükellefiyetlerine ilişkin oda ve borsa kayıtlarını kontrole davet edilir. Bu ilânlarda, kayıtların incelemeye açık tutulacağı süre, kayıtların düzeltilmesi için uygulanacak yöntem ve süresinde başvurulmaması nedeniyle kayıtların düzeltilememesi halinde oda ve borsa kayıtlarının doğruluğunun üye tarafından kabul edilmiş sayılacağı hususları belirtilir.

• İlçe seçim kuruluna başvuru

Seçimlerin yapılacağı tarihten önce oda ve borsaların yönetim kurullarının seçim işlemlerinin başlatılmasına ilişkin olarak alacağı karar üzerine, seçim tarihinin belirlenmesi için ilçe seçim kurulu başkanına başvurulur. Belirlenen seçim tarihinden en az yirmi (20) gün önce, ortak veri tabanından alınan listeler, yönetim kurulu başkanlığı tarafından bir yazı ekinde üç nüsha olarak oda veya borsanın bulunduğu yerdeki ilçe seçim kurulu başkanına sunulur.

• Yeni kaydolun üyelerin seçmen listesine dâhil edilmesi

Seçmen listelerinin askıdan indirileceği ana kadar oda ve borsaya kaydı gerçekleşen tüm üyeler, seçme yeterliliklerini taşıdıkları takdirde, kaydedildikleri meslek grubu dikkate alınarak seçme hakkına sahip olanları gösteren listelere dâhil edilir.

• İki yıllık üyelik süresini seçim tarihinde dolduracak olanlar

Oda ve borsaya kayıtlı üyelere meslek komiteleri ve meclis seçimlerinin yapılacağı tarih itibarıyla iki yılını dolduracak olanlar da, seçilme hakkına sahip olanları gösteren listelere dâhil edilirler.

• Listelerin incelenmesi, ilanı ve kesinleşmesi

İlçe seçim kurulu başkanı, gerektiğinde ilgili kayıt ve belgeleri de getirtip listeleri seçim sandık kurullarına incelettirir ve varsa noksanlarını tamamlattırdıktan sonra en geç beş (5) gün içinde onaylar. Onaylanan listeler ve seçimin yapılacağı tarih ve yer ile diğer hususlar oda veya borsanın ilan yerlerinde asılmak suretiyle üç (3) tam iş günü ilan edilir.

İlan süresi içinde oda veya borsa üyeleri tarafından listelere yapılacak itirazlar, ilçe seçim kurulu başkanı tarafından incelenir ve en geç iki (2) gün içinde karara bağlanır. Bu karara tebliğ tarihinden itibaren üç (3) gün içinde ilçe seçim kurulu nezdinde itiraz edilebilir. İlçe seçim kurulunun üç (3) gün içinde vereceği karar kesin olup, bu kararlara karşı Yüksek Seçim Kuruluna itiraz edilemez. Kesinleşen listeler, seçim tarihi, süresi ve seçime ilişkin diğer hususlar onaylanarak ilgili oda ve borsaya gönderilir.

Onaylanarak kesinleşen listeler, seçim tarihi ve süresi, seçimin yapılacağı yer ile seçime ilişkin diğer hususlar, oda veya borsanın ilan yerlerinde asılmak suretiyle üç (3) tam iş günü ilan edilir. Bu listelerin örnekleri talep edilmesi halinde, çoğaltma masrafı karşılığında üyelere verilir. İlçe Seçim Kurulu başkanınca gerekli görülen hususlar yerel basın yayın organları aracılığıyla ilgililere duyurulur.

• Seçim mahalli, diğer hazırlıklar

Seçimler, kural olarak oda veya borsa hizmet binasında yapılır. Hizmet binasının yetersiz olması halinde şehir merkezinde uygun bir yerde de yapılabilir.

Oda ve borsa üye listelerine ilişkin her türlü talep, 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu çerçevesinde karşılanır.

2. ORGAN SEÇİMLERİNE KATILMA VE SEÇİLME NİTELİKLERİ

Konuyla ilgili detaylı düzenlemeler 5174 sayılı Kanunda ve Organ seçimleri Yönetmeliğinde yer almaktadır.

• Seçmen nitelikleri

Oda ve borsa organ seçimlerine seçmen sıfatıyla iştirak edebilmek için;

- a) Oda ve borsaya kayıtlı olmak,
- b) Gerçek kişiler ile tüzel kişilerin gerçek kişi temsilcileri için seçim günü itibarıyla on sekiz yaşını doldurmuş olmak,
- c) Tüzel kişilerin gerçek kişi temsilcileri için tescilli ana sözleşmelerinde temsil ve bağlayıcı işlemler yapma yetkisine sahip olmak,
- d) Oda ve borsaya kaydını gerektiren ticari ve sınaî kazanç dolayısıyla gelir veya kurumlar vergisi mükellefi olmak,
- e) Kanunun 10 uncu ve 32 nci maddeleri uyarınca meslek grubu ve seçmen listelerinden silinmemiş olmak veya Kanunda belirtilen yükümlülüklerini yerine getirmiş olmak suretiyle yeniden meslek grubu ve seçmen listelerine dâhil edilmiş olmak gerekir.

Kanunun 10 uncu ve 32 inci maddeleri hükümleri uyarınca; içinde bulunulan yıldan önceki iki yıldan itibaren adresleri ve durumları tespit edilemeyen ve bu süre içinde aidat borçlarını ödememiş olan oda üyelerinin oda yönetim kurulunun kararıyla, içinde bulunulan yıldan önceki iki yıldan itibaren adresleri ve durumları tespit edilemeyen ve borsa

maddeleri üzerine alım satımı bulunmayan borsa üyelerinin borsa meclisinin kararıyla, meslek grupları ve seçmen listelerinden silinmesi gerektiği malumdur. Odalarda üyeliği askıya alınanlar, seçmen listeleri kesinleşene kadar, aidat borçlarının tümünü ödedikleri takdirde, borsalarda ise borsa maddeleri üzerine alım satım yaptıkları tespit edildiği ve aidat borçlarını tümüyle ödemiş olmaları kaydıyla, kayıtlı buldukları meslek grupları esas alınarak seçmen listelerine dâhil edileceklerdir.

• Tüzel kişilerin seçmenliği

Tüzel kişilerin seçme hakkını kullanabilmesi için diğer şartların yanı sıra, şirketin; ticaret siciline tescil edilmiş ve şirketi temsil ile bağlayıcı işlem yapmaya yetkili sahibi, ortağı, yönetim kurulu üyesi, genel müdürü, murahhas azası, genel müdür yardımcısı, birim müdürü ve şube müdürü seviyesinde üst düzey yöneticisi olmaları **ve bu durumun seçimden en az altı ay öncesini kapsamı şarttır.**

Temsile ve bağlayıcı işlemler yapmaya yetkili olanların, bu yetkilerinin süresinin seçim tarihinden altı ay önceki zaman diliminde dolması ve aynı kişilerin bu süre içinde yeniden yetkili kılınmaları halinde, bu yetkinin seçim tarihinden en az altı ay öncesini kapsamı şartı aranmaz.

Münfesi şirketler oda ve borsa organ seçimlerinde oy kullanamaz.

Yukarıda sayılan uygulamalara dair süreler, gün hesabı yapılmak suretiyle hesaplanır.

• Organlara seçilebilmek için gerekli nitelikler

Organlara seçilebilmek için gereken nitelikler 5174 sayılı Kanununun 83 üncü maddesinde tek tek sayılmıştır. Organlara üye seçilmek için adayın bu niteliklerin tamamını taşıyor olması gerekir.

Kanunun seçilme yeterliklerini düzenleyen 83 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (d) bendinde en son 23.01.2008 tarih 5728 sayılı Kanunla değişiklik yapılmış olup, seçilme yeterliğini haiz üye listelerinin hazırlanması aşamasında bu hususun göz ardı edilmemesi gerekmektedir. Aksi takdirde seçildikleri organlardan düşmeleri söz konusu olacaktır.

Kanunun 83 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendinde öngörülen iki yıllık süre, Kanununun 10 uncu ve 32 nci maddeleri uyarınca meslek grupları ve seçmen listelerinden silinen üyelerden Kanunda belirtilen yükümlülüklerini yerine getirmek suretiyle yeniden meslek grubuna ve seçmen listelerine dâhil edilen üyeler için aranmaz.

• Görev yasakları

Meslek komitesi ve meclis üyeliğine seçilen gerçek kişiler ile tüzel kişilerin gerçek kişi temsilcileri, aynı faaliyet sınırları içinde bulunan odalar ve borsaların meslek komiteleri ve meclisleri ile Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanununa göre kurulmuş odaların ancak birinde görev alabilirler.

Bir odanın veya borsanın yönetim kurulu başkanı ve üyeleri, aynı zamanda başka bir oda veya borsanın meclisinde de görev alamazlar.

3.MESLEK KOMİTESİ, MECLİS, YÖNETİM KURULU VE DİSİPLİN KURULU SEÇİMLERİ

• Genel

Konu hakkında ayrıntılı düzenlemeler Organ Seçimleri Yönetmeliğinin 12 ve 13 üncü maddelerinde yer almaktadır.

• Meslek komiteleri üye sayısı

Odalarda meslek komiteleri;

a) Üye sayısı 1000 ve daha az olan odalarda; 25-100 üyeli meslek gruplarında beş kişiden, 101 ve daha fazla üyeli meslek gruplarında yedi kişiden,

b) Üye sayısı 1001 – 5000 olan odalarda; 50-150 üyeli meslek gruplarında beş kişiden, 151 ve daha fazla üyeli meslek gruplarında yedi kişiden,”

c) Üye sayısı 5001–10000 arasında olan odalarda; 100-200 üyeli meslek gruplarında beş kişiden, 201 ve daha fazla üyeli meslek gruplarında yedi kişiden,”

d) Üye sayısı 10001–25000 arasında olan odalarda; 150-400 üyeli meslek gruplarında beş kişiden, 401–1000 üyeli meslek gruplarında yedi kişiden, 1001–2500 üyeli meslek gruplarında dokuz kişiden, 2501 ve daha fazla üyeli meslek gruplarında 11 kişiden,

e) Üye sayısı 25001–50000 arasında olan odalarda; 200–750 üyeli meslek gruplarında beş kişiden, 751–2000 üyeli meslek gruplarında yedi kişiden, 2001–4000 üyeli meslek gruplarında dokuz kişiden, 4001 ve daha fazla üyeli meslek gruplarında 11 kişiden,

f) Üye sayısı 50001–150000 arasında olan odalarda; 250–1000 üyeli meslek gruplarında beş kişiden, 1001–2500 üyeli meslek gruplarında yedi kişiden, 2501–5000 üyeli meslek gruplarında dokuz kişiden, 5001 ve daha fazla üyeli meslek gruplarında 11 kişiden,

g) Üye sayısı 150000 ve daha fazla olan odalarda; 500–2000 üyeli meslek gruplarında beş kişiden, 2001–5000 üyeli meslek gruplarında yedi kişiden, 5001–10000 üyeli meslek gruplarında dokuz kişiden, 10001 ve daha fazla üyeli meslek gruplarında 11 kişiden

oluşur ve aynı sayıda yedek üye seçilir.

Borsalarda meslek komiteleri;

a) Üye sayısı 500 ve daha az olan borsalarda; 25–40 üyeli meslek gruplarında beş kişiden, 41 ve daha fazla üyeli meslek gruplarında yedi kişiden,

b) Üye sayısı 501–5000 arasında olan borsalarda; 30–60 üyeli meslek gruplarında beş kişiden, 61 ve daha fazla üyeli meslek gruplarında yedi kişiden,

c) Üye sayısı 5001–10000 arasında olan borsalarda; 60–1500 üyeli meslek gruplarında beş kişiden, 1501 ve daha fazla üyeli meslek gruplarında yedi kişiden,

d) Üye sayısı 10001 ve daha fazla olan borsalarda; 60–1500 üyeli meslek gruplarında beş kişiden, 1501–2000 üyeli meslek gruplarında yedi kişiden, 2001–3000 üyeli meslek gruplarında dokuz kişiden, 3001 ve daha fazla üyeli meslek gruplarında 11 kişiden oluşur ve aynı sayıda yedek üye seçilir.

Bu maddede yer alan oda ve borsa üye sayısının hesabında, Kanununun 10 uncu ve 32 nci maddesi uyarınca meslek gruplarından ve seçmen listelerinden silinen üyeler dikkate alınmaz.

• Meclis üye sayısı

Oda ve borsa meclisi, meslek gruplarınca dört yıl için seçilen üyelere oluşur. Meslek komiteleri beş kişiden oluşan gruplarda ikişer, yedi kişiden oluşan gruplarda üçer, dokuz kişiden oluşan gruplarda dörder, on bir kişiden oluşan gruplarda beşer meclis üyesi seçilir. Ayrıca aynı sayıda yedek üye seçilir. En az yedi meslek grubu kurulamayan borsalarda meclisler borsaya kayıtlı olanların kendi aralarından seçecekleri on dört üye ile kurulur. Ayrıca aynı sayıda yedek üye seçilir.

• Yönetim Kurulu üye sayısı

Oda ve borsa yönetim kurulu meclisçe dört yıl için seçilen üyelere oluşur. Yönetim kurulu, başkan dâhil, meclis üye sayısı yirmiden az olan oda ve borsalarda beş; yirmi ile yirmi dokuz arasında olanlarda yedi, otuz ile otuz dokuz arasında olanlarda dokuz, kırk ve daha fazla olanlarda on bir kişiden oluşur. Ayrıca yönetim kurulu başkanı dışındaki tüm üyelerin yedekleri seçilir.

• Meclis üyelerinin meslek komitesi asıl üyeleri arasından seçilme zorunluluğu

Oda meclis seçimlerinde dikkat edilecek husus, meclis asıl ve yedek üyelerinin meslek komiteleri üyeleri arasından seçilmesi ve aynı oy pusulası üzerinde meclis üyesi asıl ve yedek üyelerinin belirtilmesi zorunluluğudur. Meslek komitesi üyeliğine seçilemeyen kişilerin meclis asıl veya yedek üyeliğine seçilmeleri mümkün değildir. Bu kural meslek komiteleri olan borsalar için de geçerlidir.

• Oy pusulasına tüzel kişilerin unvanının yazılması gerekliliği

Meslek komitesi ve meclis üyeliğine tüzel kişiler seçilebilirler. Bu yüzden tüzel kişilerin temsilcisinin değil, bizzat tüzel kişi unvanının oy pusulasına yazılması gerekir. Tüzel kişi unvanı yerine temsilci adının yazıldığı oy pusulaları ya da oy pusulasındaki isimler iptal edilir.

• Yönetim kurulu başkan ve üyeleri seçiminde aynı oy pusulasının kullanılması

Oda ve borsa yönetim kurulu başkan ve üyeleri seçiminde dikkat edilecek bir husus ise, yönetim kurulu başkan ve üyelerinin aynı oy pusulası ile seçilmeleri zorunluluğudur. Bu seçimde kullanılacak oy pusulalarına, yönetim kurulu başkanı ile yönetim kurulunun asıl ve yedek üyelerinin isimlerinin birlikte yazılması zorunludur.

• Disiplin kurulu üyelerinin seçiminde oy pusulalarının özelliği

Disiplin kurulu üyeliği seçiminde kullanılacak oy pusulalarına, tüzel kişinin unvanı ile tüzel kişinin temsilcisi gerçek kişinin isminin birlikte yazılması zorunludur. Oy pusulasında sadece tüzel kişinin unvanının veya sadece tüzel kişi temsilcisi gerçek kişinin adının belirtilmiş olması halinde bu oylar geçersiz sayılır. Bu hususlara dikkat edilmelidir.

4. SEÇİM SIRASINDAKİ İŞLEMLER

• Genel

Oda, borsa ve Birlik organ seçimlerinde, oy verme işleminin devam edeceği saatler ilçe seçim kurulu hâkimi tarafından belirlenir. Oy verme işlemleri, toplantı yeter sayısı aranmaksızın gizli oy ve açık tasnif esaslarına göre yapılır. Belirlenen seçim süresi sona erdiği halde, sandık başında oylarını vermek üzere bekleyen seçmenler de oylarını kullanırlar. Seçmen listelerinde adı yazılı olmayan üye veya delegeler oy kullanamaz. Oylar, oy

verenin kimliğinin oda veya borsa veya resmi kuruluşça verilen belge ile ispat edilmesinden ve listedeki isminin karşısındaki yerin imzalanmasından sonra kullanılır.

• Oy pusulası ve zarfı, oyun kullanılması

Oylar, herhangi bir şekilde hazırlanmış oy pusulalarının, üzerinde ilçe seçim kurulu mührü bulunan ve oy verme sırasında seçim sandık kurulu başkanı tarafından her meslek grubu için ayrı ayrı verilecek zarflara konulması suretiyle kullanılır. En az yedi meslek grubu kurulamayan borsalarda meclis üye seçimi mühürlü tek tip zarflarla yapılır.

Oylar ilan edilen gün ve saatte belirlenen yerlerde, seçim sandık kurulunun huzurunda sandığa atılmak suretiyle kullanılır.

Seçmenlerin oy pusulalarını gizli olarak yazmaları veya hazır ve basılı oy pusulalarını zarfa koymaları için, kendilerine kapalı oy verme yeri gösterilir. Oy pusulalarının bu kapalı yerde zarfa konulması mecburidir.

Oy pusulalarında asil ve yedek üyeliğe seçilecek olanlar ayrı ayrı gösterilir. Aday adlarının yanına sıra numarası konulmaz, konulmuş ise bunlar tercih sırasını göstermez. Seçmenin oy hakkını sınırlayıcı hiçbir tedbir alınamayacağı gibi, mükellefiyet de yüklenemez. Bir seçmen kapalı oy yerinden dışarı çıkmadıkça hiç kimse oraya giremez.

Zarfı alan seçmen doğrudan kapalı oy verme yerine gider ve oyunu bu yerde zarfa koyar. Kapalı oy verme yerine girmeyen veya zarfı alıp oy vermeyen, ya da açıkta oy kullanmak isteyen seçmenden zarf seçim sandık kurulunca geri alınır, bu kişiye oy kullanılmaz, durum tutanakla tespit olunur.

Seçim sandık kurulunun seçme yeterliliği taşıyan üyeleri mensubu buldukları meslek grupları sandıklarında oylarını kullanır.

• Tüzel kişi ve temsilcilerinin seçilmesi

Seçimlerde gerçek ve tüzel kişilerin temsili konusunda uygulanacak esaslar şunlardır;

a) Tüzel kişiler meslek komiteleri ve meclis üyeliği seçimlerine tüzel kişi olarak katılır.

b) Meslek komitesi ve meclis üyeliği seçimleri hariç yapılacak diğer seçimlerde seçilen tüzel kişi değil, tüzel kişinin temsilcisi gerçek kişidir. Meslek komiteleri ve meclis üyeliği seçiminde oy pusulalarına tüzel kişinin unvanı, diğer seçimlerde ise oy pusulasına tüzel kişilerin gerçek kişi temsilcisinin adı yazılır.

c) En az yedi meslek grubu kurulamaması nedeniyle meclis üyelerinin doğrudan seçildiği borsalarda meclise seçilen tüzel kişiliktir. Meclis üyeliği seçimi hariç diğer seçimlerde ve görev bölümünde oylar tüzel kişiliğe değil, onun temsilcisi gerçek kişiye verilir ve bu maddenin (a) ve (b) bendindeki esaslar aynen uygulanır.

d) Tüzel kişilerin gerçek kişi temsilcilerinin, temsil ettikleri tüzel kişinin tescilli ana sözleşmeleri gereğince temsile ve bağlayıcı işlemler yapmaya yetkili olduklarına dair son bir ay içinde düzenlenmiş ve ilgili ticaret sicili memurluğunca tasdik edilmiş bir belgeyi oy kullanma sırasında seçim sandık kuruluna ibraz etmeleri gerekir. Bu belgelerden seçim gününden en fazla bir ay önce alınmış olanlar geçerlidir.

e) Tüzel kişiliği müştereken veya münferiden temsile ve ilzama yetkili kişiler birden fazla ise meslek komiteleri ve meclis seçimlerine ilişkin oy kullanımı sırasında ibraz edilecek temsil ve ilzam yetkisini gösteren belge, bunlardan sadece biri adına düzenlenir.

f) Aynı gerçek kişi, Yönetmeliğin 5 inci maddesinde belirtilen yeterlilikleri taşıması halinde meslek komiteleri üyeliği seçimlerinde aynı veya değişik meslek gruplarında birden çok tüzel kişilik adına oy kullanabilir.

g) Gerçek kişiler seçimlere bizzat iştirak ederler. Bu kişiler, seçme ve seçilme haklarını vekâleten veya ticari mümessil vasıtasıyla kullanıramazlar.

h) Birden fazla firma sahibi gerçek kişiler, kayıtlı oldukları bütün meslek gruplarında meslek komitesi seçimlerine iştirak edebilir. Ancak, birden fazla firma sahibi gerçek kişi mecliste birden fazla firmasını temsilen bulunamaz.

• Sandıkların Açılması ve Oyların Tasnifi

Seçim sonunda sandık, seçim sandık kurulu üyeleri tarafından oy verme yerinde bulunanların gözü önünde açılır ve çıkan zarflar sayılarak tutanağa yazılır.

Sandıktan çıkan bütün zarflar, tek tek kontrol edilir. Bunun sonucunda, başka bir meslek grubuna ait olduğu tespit edilen, üzerinde ilçe seçim kurulu mührü bulunmayan ve üzerinde herhangi bir işaret, imza veya hüviyet taşıyan zarflar geçersiz sayılarak ayrılır. Kalan zarfların sayısı, oy veren seçmen sayısı ile karşılaştırılır. Zarfların sayısı oy veren seçmen sayısından fazla çıktığı takdirde seçim sandık kurulu başkanı, kalan zarflar arasından fazlayı karşılayacak sayıda zarfı gelişigüzel çekerek ayırır.

Ayrılan zarfların sayısı tutanağa geçirilir ve bu zarflar açılmadan derhal yakılmak suretiyle yok edilir. Bundan sonra geçerli zarflar sayılarak sandığa konur ve ara verilmeksizin alenen tasnife başlanır.

Oyların sayımı ve dökümü aralıksız devam eder. Yapılacak itirazlar işi durdurmaz.

Tasnif işinin tertibi ve idaresi seçim sandık kurulu başkanına veya onun bulunmaması halinde görevlendireceği sandık kurulu üyesine aittir. Tasnif neticesinde oy pusulalarının zarf sayısına uygunluğu kontrol edilir ve keyfiyet tutanağa geçirilir.

Toplantı ve karar yeter sayıları dikkate alınmaksızın, adayların aldıkları oylar belirlendikten sonra, adaylar en yüksek oy alandan aşağıya doğru sıralanır ve seçilecek organ üyesi kadar aday sırasıyla en yüksek oy alandan başlamak üzere asil üye adayları arasından belirlenir. Yedek üye adayları için de aynı yöntem uygulanır.

Oy pusulasında tespit edilen aday sayısından fazla olan isimler sondan başlayarak silinir. Belli aday sayısından az sayıda isim ihtiva eden oy pusulası olduğu gibi kabul edilir ve geçerli sayılır. Aynı isim pusulada birkaç defa yazılsa bile tek oy sayılır.

Listelerde tespit edilen adaylar arasında eşit sayıda oy almış olanlar bulunduğu takdirde seçim sandık kurulu önünde seçim sandık kurulu başkanı tarafından kura çekilerek sıralama yapılır. Son sırada eşit sayıda oy alanlardan sıralama kurasını kazanamayanlar seçilmemiş sayılır.

Asil ve yedek adayların sıralanması bu surette ayrı ayrı belirlenir ve tutanağa asil ve yedek üyelerin adları yazılır.

• Geçersiz Oy Pusulaları

Oy pusulalarının tasnifinde uygulanacak esaslar şunlardır;

a) Seçim sandık kurulunca verilen mühürlü zarftan başka zarfa konulmuş pusulalar geçersiz sayılır.

Oda ve Borsa Organ Seçimleri Mevzuatı

- b) Seçmenlerin adını, soyadını, imzasını ve siyasi hüviyetini belli edecek herhangi bir alamet veya işaret taşıyan pusulalar geçersiz sayılır.
- c) Okunabilen ve seçilme yeterliliğini haiz olanlara verilenler hariç, ihtiva ettikleri adlardan hiçbirisi sandık kurulunca okunmayan oy pusulaları geçersiz sayılır.
- d) Aynı zarftan çıkan muhtelif adlar taşıyan birden fazla oy pusulaları geçersiz sayılır.
- e) Bir zarftan aynı adları taşıyan birden fazla oy pusulası çıkması halinde bunların bir tanesi geçerli sayılır, diğerleri imha edilir.
- f) Bir oy pusulasında seçilme yeterliliğini haiz olanlarla olmayanların adları bir arada yazılı ise, seçilme yeterliliğini haiz olmayanların adları okunacak şekilde çizildikten sonra diğer şahısların oyları geçerli sayılır.
- g) Meslek komiteleri ve meclis seçiminde tüzel kişi unvanı yerine tüzel kişinin gerçek kişi temsilcisinin adı ve soyadının yazılması halinde bu isim çizilerek diğer şahısların oyları geçerli sayılır.
- h) Aynı oy pusulasında, meslek komitesi asil üyeliğine aday gösterilmeden, meclis üyeliğine aday gösterilenlere verilen oylar geçersiz sayılır. Oy pusulasında, sadece meslek komitesi üyelerinin belirtilmiş olması halinde bu oylar geçerli, sadece meclis üyelerinin belirtilmiş olması halinde ise bu oylar geçersiz sayılır.
- i) Oy pusulasında ilgili meslek grubu üyesi olmayan bir kişinin isminin bulunması halinde bu isim çizilerek, diğer şahısların oyları geçerli sayılır.
- j) Seçmenin hüviyetini veya oyunu belli edecek herhangi bir işaret, kayıt, ibare taşıyan zarfın içindeki oy pusulaları geçersiz sayılır.

• Tutanak

Seçim süresinin sonunda seçim sonuçları aşağıda belirtilen esaslara uygun olarak düzenlenecek bir tutanakla tespit olunur. Bu tutanağa;

- a) Seçimlerin yapıldığı tarih ve gün,
- b) Oy sandığının seçim sandık kurulu üyeleri ve seçim yerinde hazır bulunanlar huzurunda alenen açıldığı saat ve dakika,
- c) Seçmen listesinde yazılı olan seçmenlerin sayısı,
- d) Oy kullanan seçmenlerin sayısı,
- e) Sandıktan çıkan zarf sayısı, geçersiz zarf sayısı ve ikisi arasındaki farkın oy vermiş olan seçmen sayısı ile karşılaştırılması sonucu, zarf sayısı fazla çıkmış ise fazla zarf sayısının adedi ile geçersiz ve fazla zarfların imha edildiği hususu,
- f) Geçerli sayılan oy pusulalarının sayısı,
- g) Oy pusulalarının kaç adedinin hangi sebeplerden dolayı geçersiz sayıldığı,
- h) İtiraz edilmiş ve fakat geçerli sayılmış oy pusulalarının adedi,
- i) Asil ve yedek üye adayları ile organlara asil ve yedek üye olarak seçilenlerin aldıkları oy sayısına göre sıra ile sicil numaraları, adları soyadları, tüzel kişilerin unvanları ve oy miktarları,
- j) Tasnif sonucunun sandık kurulu başkanı tarafından orada hazır bulunanlara duyurulduğu,

- k) Oy verme işlemlerinin Kanuna ve bu Yönetmeliğe aykırı olduğu haber verilmiş veya şikâyet edilmiş olması halinde ise bunların nelerden ibaret bulunduğu yazılır ve beş nüsha olarak düzenlenen tutanak seçim sandık kurulu başkan ve üyeleri tarafından imzalanır. Tutanakların birer örneği seçim yerinde asılmak suretiyle geçici seçim sonuçları bir (1) tam iş günü ilan edilir.

5. İTİRAZLAR

İtiraz süresi, oda ve borsa organları ile Birlik delegesi seçim sonuçlarının ilanından itibaren bir gündür.

Oda ve borsa organ seçimleri ile TOBB Genel Kurulu delege seçimlerinin devamı sırasında yapılan işlemler ile ilan süresi içinde seçim sonuçlarına yapılacak itirazlar görevli hâkim tarafından aynı gün incelenir ve karara bağlanır. İlçe seçim kurulunun itiraz üzerine vereceği kararlar, seçim yerinde asılmak suretiyle bir tam iş günü ilan edilir. Bu kararlara karşı, ilan süresi içinde il seçim kurulu nezdinde itiraz edilebilir. İl seçim kurulu itirazı bir (1) gün içinde karara bağlar. Bu karar kesin olup, bu karara karşı Yüksek Seçim Kuruluna itiraz edilemez. İtiraz süresinin geçmesi ve itirazların karara bağlanmasından hemen sonra, hakim kesin sonuçları seçim yerinde asılmak suretiyle bir tam iş günü ilan eder ve ilgili oda veya borsa ile Birlik ve Bakanlığa bildirir.

Oda ve borsa organ üyeliklerine seçtikleri kesinleşenlere, genel sekreterler tarafından durum bir yazıyla derhal bildirilir.

Hâkim herhangi bir sebeple seçimi durdurduğu veya seçim sonuçlarını etkileyecek ölçüde bir usulsüzlük veya mevzuata aykırı uygulama sebebiyle seçimlerin iptaline karar verdiği takdirde, iptaline karar verilen sandıkla ilgili olarak, süresi bir aydan az, iki aydan fazla olmamak üzere seçimin yenileneceği günü tespit ederek ilgili oda veya borsa ile Birlik ve Bakanlığa bildirir.

Seçimlerin tamamının iptali halinde, seçimler yenileninceye kadar geçen sürede, oda veya borsanın meclis ve yönetim kurulu görevini yapmak üzere Birlik tarafından üç veya beş kişilik bir kurul atanır. Bu kurulda yer alacaklar, oda ve borsa üyeleri veya personeli arasından atanabileceği gibi oda ve borsa dışından da atanabilir.

Seçimler esnasında kullanılan oylar ve diğer belgeler tutanağın bir örneği ile birlikte seçim sandık kurulunca üç ay süreyle saklanmak üzere ilçe seçim kurulu başkanlığına tevdi edilir.

6. SEÇİM SONRASI İŞLEMLER

Seçim sonrasına ilişkin işlemler gerek 5174 sayılı Kanununun 81 inci maddesinde, gerekse Organ Seçimleri Yönetmeliğinde düzenlenmiş bulunmaktadır.

• Seçim sonuçlarının ilanı

Seçim sürecinin sonunda, İtiraz süresinin geçmesi ve itirazların karara bağlanmasından hemen sonra, hakim kesin sonuçları seçim yerinde asılmak suretiyle bir tam iş günü ilan eder ve ilgili oda veya borsa ile Birlik ve Bakanlığa bildirir.

Oda ve borsa organ üyeliklerine seçtikleri kesinleşenlere, genel sekreterler tarafından durum bir yazıyla derhal bildirilir.

• **Meslek komitesine seçilen üyelerin temsilcilerini bildirme zorunluluğu**

Meslek komitesi üyeliğine seçilen tüzel kişiler, meslek komitesi üyeliği seçimlerinin kesinleşmesinden itibaren bir (1) gün içinde meslek komitesi üyeliğinde tüzel kişiyi temsil edecek gerçek kişinin ismini oda veya borsaya bildirir. Bu süre içinde bildirim yapılmaması halinde, meslek komitesi üyeliği seçimlerinde oy kullanan tüzel kişinin gerçek kişi temsilcisi, meslek komitesi başkan ve yardımcılığı seçiminde oy kullanamaz.

• **Milletvekili ve belediye başkanlarının istifa zorunluluğu**

Kanunun 81 inci maddesinin son fıkra hükmü gereğince (milletvekili adaylığı esnasında istifa etmemiş ve bu husus itiraza uğramadığı için seilebilmiş olsa dahi) Milletvekili veya belediye başkanı olarak seçilenlerin oda, borsa ve Birlik organlarındaki görevleri kendiliğinden sona ermektedir.

• **Adli sicil belgesini ibraz zorunluluğu**

Oda ve borsa meslek komitesi, meclis ve disiplin kurulu üyeliğine seçilenler, seçimlerin kesinleşmesini müteakip on beş (15) gün içinde oda veya borsa genel sekreterliğince yapılacak tebligat üzerine, Kanunun 83 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (d) bendinde belirtilen hususu tevsik eden adli sicil belgesini tebellüğ tarihinden itibaren otuz (30) gün içinde oda veya borsa genel sekreterliğine imza karşılığında veya evrak kayıt numarası almak suretiyle teslim etmek zorundadır. Tüzel kişilerde bu zorunluluk, gerçek kişi temsilcileri tarafından yerine getirilir. Adli sicil belgesinin süresi içinde teslim edilmemesi halinde üyenin oda ve borsa organlarındaki görevi kendiliğinden sona erer. Bu hususta üyelere yapılacak tebligatta, adli sicil belgesinin süresinde teslim edilmemesi halinde üyenin oda ve borsa organlarındaki görevinin kendiliğinden sona ereceği belirtilir.

• **Esnaf ve Sanatkârlar Meslek Kuruluşları Kanununa tabi olarak kurulan odaların organlarında görev alanların tercih yapma zorunluluğu**

Oda ve borsaların meslek komiteleri ve meclis üyeliğine seçilmiş gerçek kişiler ile tüzel kişilerin gerçek kişi temsilcileri, Esnaf ve Sanatkârlar Meslek Kuruluşları Kanununa tabi olarak kurulan odalarda görev alamazlar. Bu durumda olanlar, seçimlerin kesinleşmesinden itibaren tercihlerini on beş (15) gün içinde ilgili oda veya borsa yönetim kurulu başkanlığına yazılı olarak bildirir. Bu süre içinde bildirmediikleri takdirde, ilgilinin oda ve borsadaki meslek komitesi ve meclis üyelikleri kendiliğinden sona erer.

• **Birden fazla oda veya borsa organlarına seçilenlerin tercih yapma zorunluluğu**

Bir oda veya borsanın meslek komitesi veya meclis üyeliğine seçilen gerçek kişiler ile tüzel kişilerin gerçek kişi temsilcileri aynı faaliyet alanı içinde bulunan başka bir oda veya borsanın meslek komitesi veya meclisine seçildikleri takdirde hangi oda ve borsa meslek komitesi ve meclisinde görev alacaklarını seçimlerin kesinleşmesinden itibaren on beş (15) gün içinde ilgili oda ve borsa yönetim kurulu başkanlığına yazılı olarak bildirirler. Bu süre içinde bildirmediikleri takdirde ilgilinin seçilmiş olduğu organ üyelikleri kendiliğinden sona erer.

7.ORGAN BAŞKAN YARDIMCILARININ SEÇİMİ

• **Meslek Komitesi Başkanı ve Yardımcısı Seçimi**

Meslek komiteleri, üyelerinin seçiminin kesinleşmesinden itibaren üç (3) gün içinde genel sekreterin çağırısı üzerine en yaşlı üyenin başkanlığında yapacağı ilk toplantıda yar-

gı gözetiminde olmaksızın kendi üyeleri arasından dört yıl için bir başkan ve bir başkan yardımcısı gizli oy ve açık tasnif usulüyle seçer.

Meclis üyeliğine seçilenler, meslek komitesi başkan ve yardımcılığına seçilebilir.

Meslek komitesi üyeliğine seçilen tüzel kişiler, meslek komitesi üyeliği seçimlerinin kesinleşmesinden itibaren bir (1) gün içinde meslek komitesi üyeliğinde tüzel kişiyi temsil edecek gerçek kişinin ismini oda veya borsaya bildirir. Bu süre içinde bildirim yapılmaması halinde, meslek komitesi üyeliği seçimlerinde oy kullanan tüzel kişinin gerçek kişi temsilcisi, meslek komitesi başkan ve yardımcılığı seçiminde oy kullanamaz.

• Meclis Başkanı, Yardımcıları ve Kâtip Üye Seçimi

Meclis, üyelerinin seçiminin kesinleşmesinden itibaren genel sekreterin çağrısı üzerine en yaşlı üyenin başkanlığında yapacağı ilk toplantıda yargı gözetiminde olmaksızın kendi üyeleri arasından dört yıl için bir başkan ile bir veya iki başkan yardımcısı ve kâtip üyeyi gizli oy ve açık tasnif usulüyle seçer.

Meclis başkanı ve yardımcıları, aynı zamanda yönetim ve disiplin kurulu başkan ve üyeliği görevlerini yapamaz.

Meclis üyeliğine seçilen tüzel kişiler, meclis üyeliği seçimlerinin kesinleşmesinden itibaren bir (1) gün içinde meclis üyeliğinde tüzel kişiyi temsil edecek gerçek kişinin ismini oda veya borsaya bildirir. Bu süre içinde bildirim yapılmaması halinde, meclis üyeliği seçimlerinde oy kullanan tüzel kişinin gerçek kişi temsilcisi, meclis başkanı, yardımcıları ve kâtip üye seçiminde oy kullanamaz.

• Yönetim Kurulu Başkan Yardımcıları ve Sayman Üye Seçimi

Yönetim kurulu, başkan ve üyelerinin seçiminin kesinleşmesinden itibaren iki (2) gün içinde yönetim kurulu başkanının çağrısı üzerine yapacağı ilk toplantıda, kendi üyeleri arasından yargı gözetiminde olmaksızın dört yıl için bir veya iki başkan yardımcısı ile bir sayman üyeyi gizli oy ve açık tasnif usulüyle seçer.

• Disiplin Kurulu Başkanı Seçimi

Disiplin kurulu, üyelerinin seçiminin kesinleşmesinden itibaren iki (2) gün içinde genel sekreterin çağrısı üzerine en yaşlı üyenin başkanlığında yapacağı ilk toplantıda kendi üyeleri arasından yargı gözetiminde olmaksızın dört yıl için gizli oy ve açık tasnif usulüyle bir başkan seçer.

• Oyların Eşitliği

Meslek komitesi başkanı ve yardımcıları, meclis başkanı ve yardımcılığı ile katip üye, yönetim kurulu başkan yardımcılığı ve sayman üye, disiplin kurulu başkanı, Birlik Yönetim Kurulu başkan yardımcılığı ve sayman üye, konsey başkan ve yardımcılığı ile Yüksek Disiplin Kurulu başkanı ve raportör üye seçimlerinde oyların eşit çıkması halinde kura usulüne başvurulur.

8. UYGULAMADA YAŞANAN TEREDDÜTLER VE YORUMLAR

• Yönetim kurulu başkanının istifası halinde uygulanacak prosedür

Yönetim Kurulu Başkanının sadece başkanlık görevinden istifa etmesi durumunda, yalnızca başkanlık görevi sona erecek, yönetim kurulu üyeliği devam edecektir.

Bu durumda bir yönetim kurulu üyesi olarak kendisi de dahil olmak üzere yönetim kurulu üyeleri bir ay içerisinde kendi aralarında birini kalan süreyi tamamlamak üzere yargı gözetiminde olmaksızın, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Organ Seçimleri Hakkında Yönetmelik'in 35 inci maddesi uyarınca gizli oy, açık tasnif usulü ile yönetim kurulu başkanı olarak seçmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

• **Disiplin kurulu üyelerinin taşınması gerekli öğrenim şartı**

Oda ve Borsa Üyelerine Verilecek Disiplin ve Para Cezaları ile Disiplin Kurulu ve Yüksek Disiplin Kurulu Hakkında Yönetmelikte; "Disiplin Kurulu asil ve yedek üyeliğine seçilenler, seçimlerin kesinleşmesini müteakip on beş gün içinde oda veya borsa genel sekreterliğince yapılacak tebligat üzerine öğrenim durumlarını tevsik eden belgeyi tebellüğ tarihinden itibaren 30 gün içinde oda veya borsa genel sekreterliğine evrak kayıt numarası almak suretiyle ibraz etmek zorundadır. Bu belgenin süresi içinde ibraz edilmemesi halinde üyenin disiplin kurulu asil veya yedek üyeliği kendiliğinden sona erer" denilmektedir.

Buna göre oda veya borsa disiplin kuruluna seçilenlerin Yönetmeliğin söz konusu maddesi uyarınca en az lise ve dengi okul mezunu olmaları gerektiği ve buna dair öğrenim durumlarını tevsik eden belgelerin süresi içinde odaya teslim edilmemesi halinde bu kişilerin disiplin kurulu üyelikleri kendiliğinden son ereceği ve yerlerine yedek üyelerin çağırılması gerektiği mütalaa edilmektedir.

• **Odaların ve Borsaların üye sayısının hesaplanmasında dikkat edilecek hususlar**

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Organ Seçimleri Hakkında Yönetmeliğin 9 uncu maddesinin son fıkrasında oda üye sayısının hesabında Kanununun 10 uncu maddesi ve 32 nci maddesi uyarınca meslek gruplarından ve seçmen listelerinden silinen üyelerin dikkate alınmayacağı hükme bağlanmıştır.

Buna göre odanın toplam üye sayısının hesaplanması esnasında, Kanununun 10 uncu ve 32 nci maddesi uyarınca meslek grubu ve seçmen listelerinden silinen üyeler dâhil edilmeyecektir.

• **Askıdaki üyenin aidat borçlarını tamamen ödemesi halinde seçimlere iştirak edebileceği**

Oda ve Borsa üyeliği askıya alınan üyelerden aidat borçlarının tamamını ödeyenler seçmen listeleri kesinleşinceye kadar kayıtlı buldukları meslek grupları esas alınarak seçmen listelerine dâhil edilecek ve bu şekilde meslek grupları üye sayılarında meydana gelecek değişiklikler meslek komitesi seçimlerinde dikkate alınacaktır.

• **Seçmen listeleri askıya çıktıktan sonra listeye itiraz**

Odanın veya Borsanın seçmen listeleri askıya çıktıktan sonra listelere vaki olabilecek itirazların Organ Seçimleri Hakkında Yönetmeliğin 11 inci maddesinin 11 inci fıkrası uyarınca ilçe seçim kurulu başkanına yapılması gerekmektedir.

• **Yeminli mali müşavirlikle iştigal eden şirketlerin seçme ve seçilme ehliyetleri**

Odaya kayıtlı bulunan mali müşavirlikle iştigal eden bir şirketin ve temsilcisinin 5174 sayılı Kanunda belirtilen şartları taşınması halinde seçme ve seçilme listelerine dahil edilmesinin ve Oda organlarına seçilmesinde mevzuat açısından herhangi bir kısıtlayıcı hüküm bulunmamaktadır.

• **Organ seçimlerinde vekâleten oy kullanmanın mümkün olmadığı**

Organ seçimleri yönetmeliğinin 41 inci maddesinin 'g' bendi "Gerçek kişiler seçimlere bizzat iştirak ederler. Bu kişiler, seçme ve seçilme haklarını vekâleten veya ticari mümessil vasıtasıyla kullanıramazlar" hükmünü içermekte, tüzel kişi temsilcilerinin yetki belgesiyle oy kullanabilecekleri hususu ise mevzuatta ayrıntılı olarak düzenlenmiş bulunmaktadır. Gerçek kişilerin gerek kendi adlarına ve gerekse tüzel kişi temsilcisi sıfatıyla bir başkasına vekaleten oy kullanmalarını mümkün değildir.

• **İptal edilmesi nedeniyle yenilenecek meslek komitesi seçiminde adayların daha önceki listede yer alan adaylardan farklı olabileceği**

Bir meslek grubunda seçimin yenilenmesine karar verilmiş olması nedeniyle, gerek 5174 sayılı Kanun, gerekse Organ Seçimleri Yönetmeliğinin ilgili hükümleri gereği seçim tarihi itibarıyla seçme ve seçilme yeterliliğini taşıyan üyeler seçimlere iştirak edebilecek ve aday olabilecektir. Oda organ seçimlerinde adayların önceden belirlenmesi şeklinde bir uygulama olmayıp; seçilme niteliğini haiz her üye aday olabilecektir.

• **Sigorta acentelerinin odaya üye kaydedilip, seçimlere iştirak ettirilebileceği**

Bakanlıktan Birliğimize intikal eden konuyla ilgili görüş yazısında özetle; sigorta acenteliğinin Oda kaydının yapılmasında mevzuata aykırılık bulunmadığı; Organ Seçimleri Yönetmeliğinin 5.maddesinde sayılan şartları haiz olması durumunda sigorta acenteliğinin seçmen listesine dâhil edilmesinin gerekeceği bildirilmiştir.

• **Esnaf ve küçük sanatkar odalarının organlarında görev alanların oda ve borsa organlarına seçilmeleri halinde prosedür**

Organ Seçimleri Hakkında Yönetmeliğin 39 uncu maddesi "Oda ve borsaların meslek komiteleri ve meclis üyeliğine seçilmiş gerçek kişiler ile tüzel kişilerin gerçek kişi temsilcileri, 17.7.1964 tarihli ve 507 sayılı Esnaf ve Küçük Sanatkârlar Kanununa (*) tabi olarak kurulan odalarda görev alamazlar. Bu durumda olanlar, seçimlerin kesinleşmesinden itibaren tercihlerini on beş (15) gün içinde ilgili oda veya borsa yönetim kurulu başkanlığına yazılı olarak bildirir. Bu süre içinde bildirmedikleri takdirde, ilgilinin oda ve borsadaki meslek komitesi ve meclis üyelikleri kendiliğinden sona erer." hükmünde olup; bu durumda üyelik kendiliğinden sona erdiğinden bir bildirim yapılması zorunluluğu bulunmamaktadır.

Ancak, üyeliği kendiliğinden son bulan üyeye tebligat yapılmak istenilmesi halinde; Organ Seçimleri Hakkında Yönetmeliğin 38 inci maddesi "Herhangi bir nedenle oda, borsa, Birlik organ üyeliklerinde boşalma olması halinde yedek üyeler yönetim kurulu başkanı veya ilgili organ başkanı tarafından göreve çağrılır. Göreve çağrı yazısı, ilgilinin kayıtlı en son adresine tebliğ edilir." hükmünde olup, yedek üyenin göreve çağrılmasına ilişkin bu hükme paralel olarak üyeliği kendiliğinden sona eren üyeye de aynı usulle tebligat yapılmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

(*) Anılan Kanun 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkârlar Meslek Kuruluşları Kanunuyla yürürlükten kaldırılmış olup, 5362 sayılı Kanunun 76 ncı maddesi hükmü gereği; 507 sayılı Kanuna yapılan atıflar 5362 sayılı Kanuna yapılmış sayılmaktadır.

• **Görev yasakları**

5174 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinin üçüncü fıkrası ile 16 ncı maddesinin üçüncü fıkrasında, meslek komitesi ve meclis üyeliğine seçilen gerçek kişilerle tüzel kişilerin

Oda ve Borsa Organ Seçimleri Mevzuatı

gerçek kişi temsilcilerinin, aynı faaliyet alanında bulunan odalar ve borsaların meslek komitesi ve meclislerinin ancak birinde görev alabilecekleri düzenlenmiş bulunmaktadır.

Diğer yandan, Organ Seçimlerine İlişkin Yönetmeliğin "Görev Yasağı" başlığını taşıyan 39 uncu maddesinin birinci fıkrasında "Bir oda ve borsanın meslek komitesi veya meclis üyeliğine seçilen gerçek kişiler ile tüzel kişilerin gerçek kişi temsilcilerinin, aynı faaliyet alanında bulunan odalar ve borsaların meslek komitesi ve meclisinde görev alamaz." şeklinde hükme bağlanarak Kanun ile paralel bir düzenlemeye gidilmiştir. Ayrıca, aynı maddenin üçüncü fıkrasında ise "Aynı faaliyet alanı içinde bulunan birden çok oda ve borsaya kayıtlı tüzel kişiler, temsilcilerinin farklı gerçek kişiler olması şartıyla bu kuruluşların meslek komitesi ve meclislerinde görev alabilirler." Şeklinde hükme bağlanmıştır.

Gerek Kanun gerekse Yönetmeliğin yukarıda açıklanan hükümlerinden, aynı faaliyet alanında bulunan odaların ve borsaların organlarında görev almanın gerçek kişi yönünden farklılaştırmış olduğu, dolayısıyla aynı gerçek kişinin farklı tüzel kişileri temsilen olsa bile, aynı faaliyet alanında birden fazla oda organında görev almasının mümkün olmadığı değerlendirilmektedir.

TÜRKİYE ODALAR VE BORSALAR BİRLİĞİ

Dumlupınar Bulvarı No: 252
(Eskişehir Yolu 9. Km.) 06530 Çankaya / ANKARA

w w w . t o b b . o r g . t r